

การขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม : หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก

The movements of cultural arts in Eastern Centre of Art and Culture

ตั้งพร เกษตรสินธุ์

มหาวิทยาลัยบูรพา

2564

3838773741
BUU_1Thesis_60920172_thesis / rcv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

60920172_3838773741

การขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม : หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก

ต้จพร เกษตรสินธุ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

383873741

BUU_1Thesis_60920172_thesis / recv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

The movements of cultural arts in Eastern Centre of Art and Culture

SATJAPORN KASETSIN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER OF ART
IN ART AND CULTURAL ADMINISTRATION
FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS
BURAPHA UNIVERSITY

2021

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

383873741

BUU_Thesis_60920172_thesis / recv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สัจพร เกษตรสินธุ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยบูรพา
ได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร. มนัส แก้วบุชา)

 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีญญา ประสพชิงชนะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

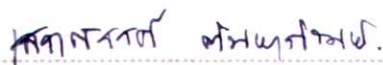
 ประธาน

(ดร. จินดา เนื่องจำนงค์)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รณชัย รัตนเสรฐ)

คณะศิลปกรรมศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

 คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)

วันที่ 2 เดือน 2 เดือน พ.ศ. 2564

1221033716

BUU ITthesis 60920172 Thesis / recv: 06042564 12:44:59 / seq: 10

60920172: สาขาวิชา: การบริหารศิลปะและวัฒนธรรม; ศศ.ม. (การบริหารศิลปะและวัฒนธรรม)
 คำสำคัญ: การขับเคลื่อน, ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์, โมบายมิวเซียม
 สัจพร เกษตรสินธุ์ : การขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม : หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก. (The movements of cultural arts in Eastern Centre of Art and Culture) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: มนัส แก้วบุชา, ศรัญญา ประสพชิงชนะ ปี พ.ศ. 2564.

การวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา บทบาท หน้าที่ของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกนำมาวิเคราะห์หาข้อโดดเด่นและข้อห่วยไยมาเป็นแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก

ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3 รูปแบบ คือ แบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้ที่มาใช้บริการหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกแบบสัมภาษณ์ซึ่งกำหนดกลุ่มเป้าหมายเพื่อการขับเคลื่อนงานที่เกี่ยวข้องกับด้านศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกและผู้มีความเชี่ยวชาญด้านงานพิพิธภัณฑ์สถานตลอดจนการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกมีการบริหารจัดการภายใต้การควบคุมดูแลของมหาวิทยาลัยบูรพา และคณะมนตรีและการแสดงจากบทบาทและหน้าที่ของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกปัจจุบันยังมีข้อห่วยไยด้านผลงานศิลปะที่อยู่ในคลังของศิลปิน นิทรรศการถาวรขาดความน่าสนใจ นิทรรศการหมุนเวียนมิได้เกิดความเคลื่อนไหว การจัดการศิลปวัตถุและการประชาสัมพันธ์ต้องเพิ่มเติม ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมผ่านการกำหนดกิจกรรมการจัดทำ Issue Book ดังนี้ คือ การจัดทำทะเบียนวัตถุข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การนำเสนอสารสนเทศด้านข้อมูลสู่ E-museum การจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ การจัดแสดงนิทรรศการศิลปินดีเด่นของภาคตะวันออก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือกและการนำเสนอการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ตามลำดับ

60920172: MAJOR: ART AND CULTURAL ADMINISTRATION; M.A. (ART AND CULTURAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: Movement, Electronic data, E-museum, Mobile-museum

SATJAPORN KASETSIN : THE MOVEMENTS OF CULTURAL ARTS IN EASTERN CENTRE OF ART AND CULTURE. ADVISORY COMMITTEE: MANUS KAEWBUCHA, Ph.D., SARUNYA PRASOPCHINGCHANA, Ph.D. 2021.

This thesis “The movements of cultural arts in Eastern Centre of Art and Culture” aimed to study the history, roles, and functions in Eastern Centre of Art and Culture. It was analyzed to find the concentration of solution and outstanding as a guideline for the movements of cultural arts in Eastern Centre of Art and Culture.

Methods employed in this thesis are questionnaires concerning visitors’ opinion and their satisfaction of Eastern Centre of Art and Culture; target interview related to the Eastern Centre of Art and Culture, Arts and culture events and experts in museums including participatory observation.

From the research, operation of the Eastern Centre of Art and Culture was managed by the supervision of Burapha university and the faculty of Music and Performance. The role and function of the Eastern Centre Art and Culture are still facing obstacles. The permanent exhibition isn’t interesting; there is no different temporary exhibition. art objects management and public relation should be improved. The researcher made the guidelines for the movements of cultural arts through the assignment of issue book activities as follows: Creating a register of objects to electronic information; Presentation of information to the E-museum; Exhibition of national artists; Exhibition of the East artists; Alternative learning activities and mobile exhibitions.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะด้วยความกรุณาและความเอาใจใส่จาก ดร. มนัส แก้วบุชา อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรัญญา ประสพชิงชนะ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.จินดา เนื่องจำนงค์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รณชัย รัตนเศรษฐ ผู้ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ตลอดจนกำลังใจ การเคี้ยวเจ็ญ และคอยตรวจทานแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณหอศิลปและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และบุคลากรสำหรับความร่วมมือและความอนุเคราะห์ด้านข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณศาสตราจารย์กมล ทศนาญชดี ศาสตราจารย์เดชา วราชน ศาสตราจารย์เกียรติคุณสุชาติ เกาทอง ดร. มนัส แก้วบุชา และอาจารย์ธนากรณ์ อุดมศรี สำหรับคำสัมภาษณ์อันเป็นประโยชน์ ขอขอบคุณดร. จินดา เนื่องจำนงค์ อาจารย์พิทักษ์ ปิยะพงษ์ และอาจารย์รักษา ปิยะพงษ์ ผู้ที่สละเวลาร่วมพูดคุยข้อซักถามของผู้วิจัยอันก่อให้เกิดหัวข้อสนทนาอันทรงคุณค่า ขอขอบคุณผู้เยี่ยมชมหอศิลปและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 70 ท่านสำหรับแบบประเมินและข้อคิดเห็นต่าง ๆ รวมทั้งเจ้าของหนังสือ บทความ เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่มที่เป็นแนวทางสำคัญของผู้วิจัย

ขอขอบคุณครอบครัวผู้เป็นกำลังสำคัญ และกัลยาณมิตรทุกท่านสำหรับการสนับสนุนทั้งความช่วยเหลือและกำลังใจที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้วิจัยมีแรงกายแรงใจในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอภัยเป็นอย่างสูงหากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสามารถมอบคุณค่าหรือคุณประโยชน์แก่วงการศิลปและวัฒนธรรม และผู้ที่สนใจได้ไม่มากนัก

สัจจพร เกษตรสินธุ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
องค์ความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์สถาน	9
องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม.....	23
องค์ความรู้เกี่ยวกับหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	24
แนวคิดและหลักการเกี่ยวข้องกับการศึกษา	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32

383873741

BUU-IThesis 60920172 thesis / rev: 30052564 14:06:44 / seq: 29

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
พื้นที่งานวิจัย และแหล่งรวบรวมข้อมูล	36
กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	36
แบบสอบถาม สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้เชี่ยวชาญ.....	36
ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูล.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การรวบรวมข้อมูล	38
การเรียบเรียงข้อมูล.....	38
การตรวจสอบข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
สรุปผลการวิจัย	39
นำเสนอผลงานวิจัย.....	39
กระบวนการดำเนินงานวิจัยเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณะ	39
บทที่ 4 การขับเคลื่อนเพื่อการจัดการหอศิลป์และวัฒนธรรมที่ผ่านมา	41
ประวัติความเป็นมาของหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง.....	42
สถานที่ตั้งและอาคาร	45
ลักษณะอาคาร.....	45
รูปแบบการดำเนินงานของการบริหารจัดการ	48
องค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง.....	54
รูปแบบการดำเนินงานของการจัดแสดงของหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง	56
การศึกษาเพื่อหาแนวทางการขับเคลื่อนหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง.....	71
บทที่ 5 แนวทางการขับเคลื่อนงานศิลป์และวัฒนธรรมของหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง ทศวรรษใหม่	84

การจัดทำและออกแบบบัตรทะเบียนวัตถุ96

การนำเสนอสารสนเทศด้านข้อมูลสู่ E-museum.....111

การจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ.....113

การจัดแสดงนิทรรศการศิลป์ดีเด่นภาคตะวันออก149

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือก (Alternative Activities).....175

การนำเสนอการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ (Mobile Museum)176

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย.....181

 สรุปผลการวิจัย181

 อภิปรายผล.....186

 ข้อเสนอแนะ188

 บรรณานุกรม189

 บุคลากร.....192

 ภาคผนวก193

 ประวัติย่อของผู้วิจัย200

383873741

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การแสดงหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน	11
ตารางที่ 2 ความหมายหลักการสื่อสารและการปฏิบัติ	29
ตารางที่ 3 รายนามและตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญที่ได้ทำการสัมภาษณ์	37
ตารางที่ 4 ลำดับและขั้นตอนแผนการดำเนินงานวิจัย	40
ตารางที่ 5 อัตราค่าเข้าชม	51
ตารางที่ 6 อัตราค่าบำรุง	51
ตารางที่ 7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของศาสตราจารย์กมล ทัศนัญชลี	71
ตารางที่ 8 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของธนากรณ์ อุดมศรี	72
ตารางที่ 9 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของศาสตราจารย์เดชา วราชน	72
ตารางที่ 10 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของศาสตราจารย์สุชาติ เกาทอง	73
ตารางที่ 11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของมนัส แก้วบุชา	74
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เข้าชม	76
ตารางที่ 13 ลำดับช่วงเวลาความเป็นมาของหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง	78
ตารางที่ 14 ทะเบียนวัตถุ	90
ตารางที่ 15 ตัวอย่างกิจกรรมนิทรรศการเคลื่อนที่ “เรื่องเล่าถิ่นบูรพา”	180
ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบข้อ โคลงค่นและข้อห่วงใย	187

383873741

BUU_1Thesis 60920172 thesis / recv : 30052564 14:06:44 / seq : 29

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แผนผังกรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2 แผนผังแนวทางการดำเนินการวิจัย.....	5
ภาพที่ 3 แผนผังโครงสร้างองค์กรภายในพิพิธภัณฑสถาน.....	16
ภาพที่ 4 แผนผังขั้นตอนการจัดการความรู้ชัดแจ้ง.....	25
ภาพที่ 5 แผนผังขั้นตอนการจัดการความรู้ฝังลึก.....	25
ภาพที่ 6 แผนผัง KM โมเดลปลา.....	26
ภาพที่ 7 แผนภูมิรายละเอียดหลักการสื่อสารและปฏิบัติการ.....	28
ภาพที่ 8 ๗พม๗ ขวน หลักกัย ผู้ให้กำเนิดหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง.....	44
ภาพที่ 9 ที่ตั้งหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงในมหาวิทยาลัยบูรพา.....	45
ภาพที่ 10 ด้านหน้าหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง.....	46
ภาพที่ 11 ประติมากรรมด้านหน้าหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง.....	47
ภาพที่ 12 ระเบียงด้านหน้าหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง.....	47
ภาพที่ 13 ฟังอาคารชั้น 1.....	48
ภาพที่ 14 ฟังอาคารพื้นที่นิทรรศการถาวรด้านศิลปะและวัฒนธรรม.....	48
ภาพที่ 15 ตราสัญลักษณ์ประจำหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง.....	49
ภาพที่ 16 โครงสร้างการบริหารงานของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง.....	49
ภาพที่ 17 ห้องทำงานส่วนของสำนักงานภายในอาคาร.....	52
ภาพที่ 18 เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์.....	52
ภาพที่ 19 ศาลาจุดขึ้นลงรถประจำทางมหาวิทยาลัยบูรพา.....	53
ภาพที่ 20 ทางเข้าห้องน้ำ.....	53
ภาพที่ 21 ห้องน้ำ.....	54

ภาพที่ 22 บริเวณรอบหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ55

ภาพที่ 23 ห้องเขียนถินบูรพาวันนี้56

ภาพที่ 24 ห้องเขียนถินบูรพาวันนี้57

ภาพที่ 25 ห้องเขียนถินบูรพาวันนี้57

ภาพที่ 26 ห้องเขียนถินบูรพาวันนี้58

ภาพที่ 27 ห้องตามรอยอารยธรรมแห่งบูรพาทิศ.....58

ภาพที่ 28 ห้องแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....59

ภาพที่ 29 ลุงทอง60

ภาพที่ 30 ห้องประวัติศาสตร์ โลกพนมดี จังหวัดชลบุรี60

ภาพที่ 31 ลักษณะของการฝังศพแหล่งโบราณ โลกพนมดี.....61

ภาพที่ 32 วัตถุที่ค้นพบจากแหล่งโบราณ โลกพนมดี61

ภาพที่ 33 ห้องวิธีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมบนแผ่นดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในยุคประวัติศาสตร์ ก่อนสยามประเทศ.....62

ภาพที่ 34 ห้องเมืองโบราณสำคัญในยุคประวัติศาสตร์บนดินแดนบูรพาทิศ63

ภาพที่ 35 ห้องเมืองศรีมโหสถ.....63

ภาพที่ 36 ห้องอิทธิพล ความเชื่อและศาสนาในเมืองศรีมโหสถ.....64

ภาพที่ 37 ห้องอิทธิพล ความเชื่อและศาสนาในเมืองศรีมโหสถ.....65

ภาพที่ 38 ห้องคนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ65

ภาพที่ 39 ห้องคนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ66

ภาพที่ 40 ห้องจิตรกรรมฝาผนัง งานศิลปะอันทรงคุณค่า.....67

ภาพที่ 41 ห้องจิตรกรรมฝาผนัง งานศิลปะอันทรงคุณค่า.....67

ภาพที่ 42 ไฟเดินราง68

ภาพที่ 43 การจัดไฟกับนิทรรศการ68

ภาพที่ 44 เครื่องบรรยายเสียง.....69

ภาพที่ 45	หุ่นจำลอง 3 มิติ.....	69
ภาพที่ 46	เครื่องฉายวิดีโอทัศน์.....	70
ภาพที่ 47	ห้องโถงกลม.....	71
ภาพที่ 48	ค่าระดับคุณภาพความคิดเห็นของผู้เข้าชม.....	78
ภาพที่ 49	แผนภูมิรายละเอียดหลักการสื่อสารและปฏิบัติการ.....	80
ภาพที่ 50	หลักการสื่อสารและปฏิบัติการ In House.....	80
ภาพที่ 51	หลักการสื่อสารและปฏิบัติการ Out reach.....	82
ภาพที่ 52	แนวคิดในกระบวนการเรียนรู้ตามแบบจำลองโมเดลปลา.....	86
ภาพที่ 53	กรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม.....	86
ภาพที่ 54	Issue book ชุดเอกสารความรู้กระบวนการการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม การจัดทำทะเบียนวัตถุสู่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์.....	88
ภาพที่ 55	หน้าปกทะเบียนวัตถุ.....	89
ภาพที่ 56	หน้าปกบัตรทะเบียนวัตถุ.....	96
ภาพที่ 57	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.01 โดย ปรีชา เกาทอง.....	96
ภาพที่ 58	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.02 โดย ถวัลย์ คัชณี.....	97
ภาพที่ 59	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.03 โดย ถวัลย์ คัชณี.....	97
ภาพที่ 60	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.04 โดย ถวัลย์ คัชณี.....	98
ภาพที่ 61	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.05 โดย ถวัลย์ คัชณี.....	98
ภาพที่ 62	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.06 โดย เฉชา วราขุน.....	99
ภาพที่ 63	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.07 โดย เฉชา วราขุน.....	99
ภาพที่ 64	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.08 โดย เฉชา วราขุน.....	100
ภาพที่ 65	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.09 โดย กลม ทศนาญชลี.....	100
ภาพที่ 66	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.10 โดย กมล ทศนาญชลี.....	101
ภาพที่ 67	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.11 โดย กมล ทศนาญชลี.....	101

ภาพที่ 68	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.12 โดย เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์.....	102
ภาพที่ 69	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.13 โดย ประหยัด พงษ์ดำ.....	102
ภาพที่ 70	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.14 โดย ประเทือง เอมเจริญ.....	103
ภาพที่ 71	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.15 โดย ประเทือง เอมเจริญ.....	103
ภาพที่ 72	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.16 โดย ประเทือง เอมเจริญ.....	104
ภาพที่ 73	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.17 โดย ประเทือง เอมเจริญ.....	104
ภาพที่ 74	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.18 โดย ประเทือง เอมเจริญ.....	105
ภาพที่ 75	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.19 โดย ประเทือง เอมเจริญ.....	105
ภาพที่ 76	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.20 โดย วิโชค มุกดามณี.....	106
ภาพที่ 77	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.21 โดย ประกิตต์ บัวนุสน์.....	106
ภาพที่ 78	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.22 โดย ปริญญา ตันติสุข.....	107
ภาพที่ 79	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.23 โดย ปริญญา ตันติสุข.....	107
ภาพที่ 80	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.24 โดย อธิพิพล ตั้งโลก.....	108
ภาพที่ 81	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.25 โดย ทวี รัชนิกร.....	108
ภาพที่ 82	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.26 โดย ชงชัย รักประทุม.....	109
ภาพที่ 83	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.27 โดย มานิตย์ ภู่อารีย์.....	109
ภาพที่ 84	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.28 โดย เกียรติศักดิ์ ชานนนารถ.....	110
ภาพที่ 85	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.29 โดย เกียรติศักดิ์ ชานนนารถ.....	110
ภาพที่ 86	บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.30 โดย เข็มรัตน์ กองสุข.....	111
ภาพที่ 87	โลโก้เพจ E-Museum of Great Arts Values.....	112
ภาพที่ 88	รหัสคิวอาร์โค้ด.....	112
ภาพที่ 89	ป้ายโปสเตอร์นิทรรศการศิลปินระดับชาติ Supreme of Thai artists.....	113
ภาพที่ 90	แผ่นพับนิทรรศการศิลปินระดับชาติ Supreme of Thai artists.....	114
ภาพที่ 91	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists.....	115

383873741

BUU-1Thesis 60920172 thesis / recv : 30052564 14:06:44 / seq : 29

ภาพที่ 92 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์ปรีชา เกาทอง	115
ภาพที่ 93 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ปรีชา เกาทอง	116
ภาพที่ 94 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ปรีชา เกาทอง (1).....	116
ภาพที่ 95 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ปรีชา เกาทอง (2).....	117
ภาพที่ 96 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี	117
ภาพที่ 97 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี	118
ภาพที่ 98 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (1).....	118
ภาพที่ 99 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (2).....	119
ภาพที่ 100 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (3).....	119
ภาพที่ 101 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (4).....	120
ภาพที่ 102 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (5).....	120
ภาพที่ 103 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (6).....	121
ภาพที่ 104 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (7).....	121
ภาพที่ 105 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (8).....	122
ภาพที่ 106 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์.....	122
ภาพที่ 107 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ..	123
ภาพที่ 108 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์....	123
ภาพที่ 109 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์เดชา วราชุน	124
ภาพที่ 110 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์เดชา วราชุน	124
ภาพที่ 111 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชุน (1).....	125
ภาพที่ 112 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชุน (2).....	125
ภาพที่ 113 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชุน (3).....	126
ภาพที่ 114 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชุน (4).....	126
ภาพที่ 115 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชุน (5).....	127

383873741

BUU-IThesis 60920172 thesis / recv : 30052564 14:06:44 / seq : 29

ภาพที่ 116 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชน (6).....127

ภาพที่ 117 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists อาจารย์กมล ทศนาญชลี128

ภาพที่ 118 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์กมล ทศนาญชลี128

ภาพที่ 119 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์กมล ทศนาญชลี (1)....129

ภาพที่ 120 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์กมล ทศนาญชลี (2)....129

ภาพที่ 121 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์กมล ทศนาญชลี (3)....130

ภาพที่ 122 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์กมล ทศนาญชลี (4)....130

ภาพที่ 123 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists อาจารย์ประหยัด พงษ์คำ131

ภาพที่ 124 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ประหยัด พงษ์คำ.....131

ภาพที่ 125 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ประหยัด พงษ์คำ132

ภาพที่ 126 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของประเทือง เอมเจริญ132

ภาพที่ 127 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของประเทือง เอมเจริญ (2)133

ภาพที่ 128 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของประเทือง เอมเจริญ (1).....133

ภาพที่ 129 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของประเทือง เอมเจริญ (2).....134

ภาพที่ 130 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของประเทือง เอมเจริญ (3).....134

ภาพที่ 131 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของประเทือง เอมเจริญ (4).....135

ภาพที่ 132 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของประเทือง เอมเจริญ (5).....135

ภาพที่ 133 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์วิโชค มุกดามณี.....136

ภาพที่ 134 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์วิโชค มุกดามณี136

ภาพที่ 135 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists อาจารย์ประกิต บัวบุศย์.....137

ภาพที่ 136 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติอาจารย์ประกิต บัวบุศย์.....137

ภาพที่ 137 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ประกิต บัวบุศย์ (1).....138

ภาพที่ 138 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists138

ภาพที่ 139 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์ปริญญา ต้นดิสุข.....139

ภาพที่ 140	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ปริญญา ตันติสุข.....	139
ภาพที่ 141	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ปริญญา ตันติสุข (1).....	140
ภาพที่ 142	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ปริญญา ตันติสุข (2).....	140
ภาพที่ 143	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์อิทธิพล ตั้ง โฉลก	141
ภาพที่ 144	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์อิทธิพล ตั้ง โฉลก	141
ภาพที่ 145	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์อิทธิพล ตั้ง โฉลก (1)	142
ภาพที่ 146	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์อิทธิพล ตั้ง โฉลก (2)	142
ภาพที่ 147	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์ทวี รัชนิกร.....	143
ภาพที่ 148	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ทวี รัชนิกร	143
ภาพที่ 149	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานอาจารย์ทวี รัชนิกร	144
ภาพที่ 150	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์ธงชัย รักปทุม	144
ภาพที่ 151	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ธงชัย รักปทุม	145
ภาพที่ 152	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ธงชัย รักปทุม (1)	145
ภาพที่ 153	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ธงชัย รักปทุม (2)	146
ภาพที่ 154	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์มานิตย์ ภู่อารีย์.....	146
ภาพที่ 155	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์มานิตย์ ภู่อารีย์	147
ภาพที่ 156	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์มานิตย์ ภู่อารีย์.....	147
ภาพที่ 157	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนารถ	148
ภาพที่ 158	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนารถ.....	148
ภาพที่ 159	ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของของอาจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนารถ.....	149
ภาพที่ 160	ตัวอักษร สุขสวัสดิ์และรุ่งเรือง (1).....	150
ภาพที่ 161	ตัวอักษร สุขสวัสดิ์และรุ่งเรือง (2).....	150

ภาพที่ 162 ตัวอักษร สุขสวัสดิ์.....151

ภาพที่ 163 ป้ายโปสเตอร์นิทรรศการ Eastern artist : Renowned artworks152

ภาพที่ 164 แผ่นพับนิทรรศการ Eastern artist : Renowned artworks.....153

ภาพที่ 165 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks.....154

ภาพที่ 166 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (1).....154

ภาพที่ 167 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (2).....155

ภาพที่ 168 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (3).....155

ภาพที่ 169 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (4).....156

ภาพที่ 170 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (5).....156

ภาพที่ 171 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (6).....157

ภาพที่ 172 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (7).....157

ภาพที่ 173 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (8).....158

ภาพที่ 174 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (9).....158

ภาพที่ 175 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (10).....159

ภาพที่ 176 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (11).....159

ภาพที่ 177 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (1)160

ภาพที่ 178 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (2)160

ภาพที่ 179 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (3)161

ภาพที่ 180 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (4)161

ภาพที่ 181 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (5)162

ภาพที่ 182 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (6)162

ภาพที่ 183 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (7)163

ภาพที่ 184 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (8)163

ภาพที่ 185 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (9)164

ภาพที่ 186 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (10)164

ภาพที่ 187 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (11)165

ภาพที่ 188 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (12)165

ภาพที่ 189 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (13)166

ภาพที่ 190 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (14)166

ภาพที่ 191 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (15)167

ภาพที่ 192 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย รักษยา ปิยะพงษ์ (1)167

ภาพที่ 193 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย รักษยา ปิยะพงษ์ (2)168

ภาพที่ 194 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (1)..168

ภาพที่ 195 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (2)..169

ภาพที่ 196 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (3)..169

ภาพที่ 197 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (4)..170

ภาพที่ 198 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (5)..170

ภาพที่ 199 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (6)..171

ภาพที่ 200 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนนท์ พิตรปรีชา (1).....171

ภาพที่ 201 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนนท์ พิตรปรีชา (2).....172

ภาพที่ 202 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนนท์ พิตรปรีชา (3).....172

ภาพที่ 203 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนนท์ พิตรปรีชา (4).....173

ภาพที่ 204 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนนท์ พิตรปรีชา (5).....173

ภาพที่ 205 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนนท์ พิตรปรีชา (6).....174

ภาพที่ 206 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนนท์ พิตรปรีชา (7).....174

ภาพที่ 207 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนนท์ พิตรปรีชา (8).....175

ภาพที่ 208 อาคารด้านหน้าหอศิลป์ถิ่นนาวิ.....177

ภาพที่ 209 อาคารด้านหลังหอศิลป์ถิ่นนาวิ.....178

ภาพที่ 210 กิจกรรมวาดกำแพงบริเวณอาคารหอศิลป์ถิ่นนาวิ.....	178
ภาพที่ 211 ป้ายโปสเตอร์นันทรรศการเคลื่อนที่ “เรื่องเล่าถิ่นบูรพา”	179

383873741

BUU-IThesis 60920172 thesis / recv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันศิลปะและวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญในสังคมไทยอย่างมาก และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สังคมขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมทางศิลปะที่สร้างขึ้นเพื่อมีหน้าที่บริการสังคม ขณะเดียวกันก็เป็นสาเหตุหลักที่ทั้งภาครัฐและเอกชนเล็งเห็นถึงพื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมเหล่านี้ จึงเกิดเป็นพื้นที่ทางศิลปะ เช่น พิพิธภัณฑ์สถาน หอศิลปะ นิทรรศการ ชมรมศิลปะ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในเขตภาคตะวันออก จึงเป็นแหล่งการเรียนรู้สำคัญที่จะอนุรักษ์ สืบสาน สร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่นของชาติ เพื่อให้เป็นแหล่งข้อมูลและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมชุมชนบูรพา จึงเกิดการจัดตั้งหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก เพราะแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องพิพิธภัณฑ์สถานเป็นสิ่งที่มีความน่าสนใจ ดึงดูดที่สภากาชาดพิพิธภัณฑ์สถานนานาชาติกำหนดบทบาทและจรรยาบรรณเชิงปรัชญาว่า คือสถาบันที่จัดตั้งถาวรและไม่แสวงหาผลกำไรเพื่อบริการและพัฒนาสังคม เปิดให้บริการแก่สาธารณชนโดยทำหน้าที่แสวงหาผลงานเพื่อการสะสม อนุรักษ์ วิจัย ติดต่อสื่อสาร และจัดแสดงนิทรรศการที่เป็นพยานวัตถุจากภูมิปัญญาของมนุษย์และจากธรรมชาติ อันเป็นสิ่งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ เพื่อประโยชน์ด้านการศึกษา การเรียนรู้ และความเพลิดเพลิน (ICOM, 1994 อ้างถึงใน สามมิติ สุขบรรจง, 2560, หน้า 8)

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกคือสถานที่สะท้อนแนวคิดทั้งหมดข้างต้นออกมาอย่างเป็นรูปธรรม เป็นเสมือนพิพิธภัณฑ์สถานทางศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลความรู้ ความเป็นมาของอารยธรรมภาคตะวันออก ประวัติ วิธีการดำรงชีวิตของผู้คนตั้งแต่ยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ และสมัยประวัติศาสตร์รวมถึงยังมีหออัครศิลป์ โรงละคร ประติมากรรมกลางแจ้ง และห้องจัดนิทรรศการหมุนเวียน

ปัจจุบันหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก เป็นหน่วยงานหนึ่งที่อยู่ในความควบคุมดูแลของมหาวิทยาลัยบูรพา เปิดทำการทุกวันจันทร์-วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 8.30-16.30 น. และหยุดทุกวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

อย่างไรก็ตามการดำเนินการของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกกว่าสองทศวรรษ ตั้งแต่ริเริ่มโครงการก่อสร้างผ่านช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงกว่าจะมาถึงวันนี้ หอศิลปะและ

วัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากการควบคุมดูแลและสนับสนุนจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ไปสู่ คณะดนตรีและการแสดง จากความไม่คล่องตัวเพราะเป็นยุคของการเปลี่ยนผ่าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งไปที่ความโดดเด่นและความหวัง 3 ประการดังนี้

ประการที่ 1 การนำเสนอนิทรรศการถาวรด้านศิลปะและวัฒนธรรมทั้ง 11 ส่วนพบว่า รูปแบบด้านการนำเสนอ ความทันสมัยด้านเทคโนโลยีไม่เหมาะสมกับยุคปัจจุบันจึงไม่เกิดการสื่อสารระหว่างบุคคลและงานศิลปวัฒนธรรม

ประการที่ 2 ด้านการประชาสัมพันธ์ สื่อออนไลน์และกิจกรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อเนื่องและแพร่หลายเท่าที่ควร

ประการที่ 3 พื้นที่การใช้งานบริเวณห้องนิทรรศการหมุนเวียน ไม่มีการจัดแสดงวัตถุทางศิลปะ ไม่มีความเคลื่อนไหวการจัดนิทรรศการศิลปะมาเป็นเวลานาน

ความหวังอย่างยิ่งคือด้านการจัดเก็บศิลปวัตถุและผลงานศิลปะของศิลปินแห่งชาติที่อยู่ในความครอบครองของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นจำนวนมากด้วยความโดดเด่นอย่างยิ่งของหอศิลป์แห่งนี้คือ ผลงานศิลปะของศิลปินสำคัญของประเทศไทยซึ่งศิลปินบางท่านเสียชีวิตไปแล้ว ฉะนั้นผลงานจึงมีคุณค่าหลายประการทั้งฝีมือเชิงศิลปะ แนวคิดการสร้างสรรค์ แนวคิดการสื่อความหมายหลากหลายประเภท เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม เป็นต้น

ดังนั้นสมบัติศิลปะซึ่งศิลปินมอบให้หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงเป็น ความหวังและข้อหวังของศิลปิน ผู้ชม ผู้จัดงานศิลปะ ผู้บริหาร และผู้วิจัยได้ปรารถนาข้อหวัง ต่อผลงานศิลปะว่าจะดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดอย่างเร่งรีบและเร่งด่วนให้สาธารณชนรับรู้รับทราบ ได้ว่าหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือพึงปฏิบัติสถานะของหอศิลปะแห่งภาคตะวันออกเฉียง

ความหวังดังกล่าวนี้มีสื่อสาธารณชน ผู้บริหารพิพิธภัณฑ์สถาน ศิลปินแสดงความหวัง โดยภาพรวมและสาระสำคัญ ดังจะเห็นได้จากมติชนสุดสัปดาห์เผยแพร่บทความคอลัมน์หน้าพระลาน โดยภาพรวมและสาระสำคัญ เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดกับหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ กรม ทักษานัญชิตี ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ ปี พ.ศ. 2540 กล่าวว่าหอศิลป์แห่งนี้มีสถาปัตยกรรมที่งดงาม และมีห้องจัดแสดงอยู่แล้ว แต่กลับไม่เปิดให้ประชาชน และนักศึกษาที่เรียนศิลปะทั้งในระดับปริญญาตรี โท และเอกได้เรียนรู้ และเห็นผลงานที่มีคุณค่า ดังนั้นในวันนี้จึงต้องมีการดำเนินการเพื่อชุบชีวิต หอศิลป์แห่งนี้ และงานของศิลปินท่านต่าง ๆ ให้กลับมามีชีวิตอีกครั้ง รวมทั้งทางมหาวิทยาลัย จะต้องมีการเก็บรักษาชิ้นงานและนำผลงานต่าง ๆ มาจัดแสดงเพื่อประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปได้ ชื่นชมผลงานซึ่งจะสร้างชื่อเสียงให้แก่มหาวิทยาลัยอีกทางหนึ่ง เพราะไม่ว่าจะมหาวิทยาลัยจะมีงานศิลปะที่มีคุณค่าแบบนี้ (ผู้จัดการออนไลน์, 2560)

จากความห่วงใยดังกล่าวพบว่างานศิลปะจากผลงานของศิลปินแห่งชาติระดับประเทศ และระดับโลก ซึ่งเคยจัดแสดงในนิทรรศการวันเปิดหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง และถูกเก็บเข้าคลังวัตถุทั้งยังไม่ได้รับการเก็บรักษาอย่างถูกวิธีจึงถือว่าผิจุดประสงค์ของการก่อสร้าง หอศิลป์ หากนับรวมมูลค่าของศิลปะแต่ละชิ้นที่ศิลปินมอบให้แก่หอศิลป์แห่งนี้ นับว่ามหาศาล โดยเฉพาะงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี อาจารย์ปรีชา เถาทอง อาจารย์เดชา วราชน อจารย์ประเทือง เอมเจริญ และศิลปินอีกหลายท่าน

ขณะเดียวกันปัญหาที่พบข้างต้นส่งผลต่อการดำเนินการของหอศิลปะและวัฒนธรรม ภาคตะวันออกเฉียง การมีทรัพยากรหรือวัตถุอันทรงคุณค่าทางศิลปะและวัฒนธรรมแต่ไม่รู้จักรักษาไว้ซึ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นปัญหาที่ต้องร่วมกันแก้ไข ข้อโดดเด่นสำคัญของหอศิลปะและ วัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงคือต้นทุนทรัพยากรวัตถุทางศิลปะ การหีบยกข้อโดดเด่นและข้อห่วงใย ผ่านกระบวนการนำเสนอและการออกแบบควบคู่กับการประชาสัมพันธ์เพื่อเข้าถึงผู้ชมทุกเพศทุกวัย ผ่านช่องทางการสื่อสารที่ง่ายและสะดวกเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน

จากความห่วงใยและจิตสำนึกความหวงแหน ปราบปรามคดีต่อหอศิลป์แห่งนี้ ผู้วิจัย มีความประสงค์เพื่อศึกษาถึงการนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหามาผ่านการวิจัยในหัวข้อ การขับเคลื่อน งานศิลปะและวัฒนธรรม : หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง ซึ่งคาดว่าจะสามารถนำมา ประยุกต์ใช้ได้อย่างสัมฤทธิ์ผลดังนี้ แนวทางการจัดทำทะเบียนวัตถุสู่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การนำเสนอ สารสนเทศด้านข้อมูลสู่ E-museum แนวทางการจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ นิทรรศการศิลปิน ดีเด่นภาคตะวันออกเฉียง นิทรรศการเคลื่อนที่ และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือกเพื่อ เป็นการนำเสนอแนวทางการแก้ไขเพื่อการส่งเสริม อนุรักษ์ สืบสาน ศิลปวัฒนธรรมอันเป็น เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของภาคตะวันออกเฉียงให้เป็นที่รู้จักของชุมชนและเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ โดยผ่านกระบวนการศึกษา การเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลมาพัฒนาและ ขับเคลื่อนหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงรวมถึงศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยไม่ให้หยุด นิ่งและขับเคลื่อนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. บทบาท หน้าที่ของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมีความเป็นมาอย่างไร
2. ข้อห่วงใยในการขับเคลื่อนหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมีปัจจัยใดบ้าง
3. ข้อโดดเด่นของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมีอะไรบ้าง
4. แนวทางการขับเคลื่อนสามารถนำมาพัฒนาอย่างไร
5. แนวทางการขับเคลื่อนผ่านกิจกรรมและสื่อสารสนเทศควรมีอย่างไร

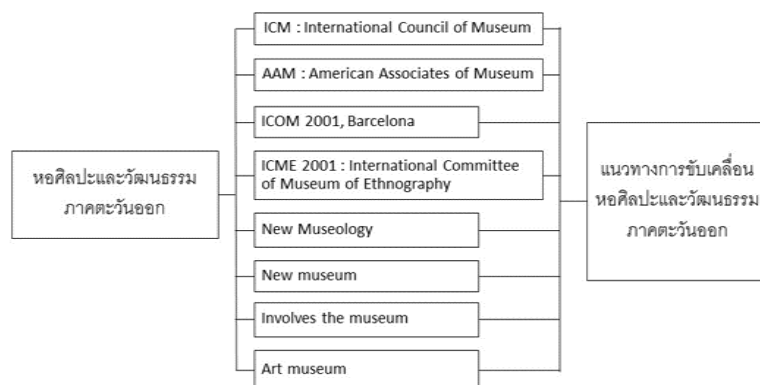
6. แนวทางการจัดทำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นำมาแก้ไขปัญหาอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมา บทบาท หน้าที่และข้อโดดเด่น ข้อห่วงใยของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อโดดเด่นและข้อห่วงใยมาเป็นแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
3. เพื่อจัดทำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของผลงานศิลปะและวัฒนธรรม
4. เพื่อนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยนำหลักการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์สถานของสภาการพิพิธภัณฑ์สถานนานาชาติ หรือ The International Council of Museums (ICOM) เพื่อนำมาบริหารจัดการหอศิลปะและวัฒนธรรมซึ่งมีประโยชน์คือ ถ้าหากมีการประเมินศักยภาพของหอศิลปะจะได้สอดคล้องในระดับสากล ดังที่ผู้วิจัยได้จัดทำแผนผังนำเสนอไว้ดังนี้

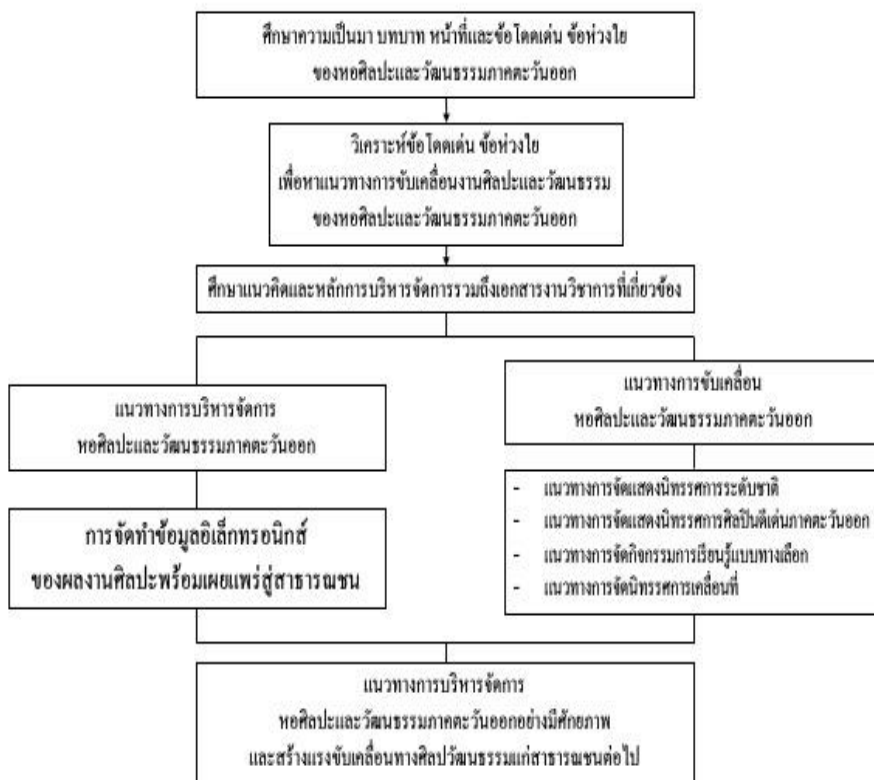
ภาพที่ 1 แผนผังกรอบแนวคิดการวิจัย

(มนัส แก้วบุชา, 2554)

อนึ่ง ผู้วิจัยจะนำคำสำคัญของแต่ละกฎบัตรของสภาพิพิธภัณฑ์สถานนานาชาติมาพิจารณาจัดทำและขยายรายละเอียดสู่งานวิจัย

กรอบแนวทางการดำเนินการวิจัย

การกำหนดกรอบแนวทางการวิจัยเพื่อครอบคลุมข้อมูลและแนวทางปฏิบัติของการวิจัย
หัวข้อ การขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม: หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
และรัดกุม

ภาพที่ 2 แผนผังแนวทางการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาประวัติความเป็นมา บทบาทและหน้าที่ของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง รูปแบบการจัดการและข้อห่วงใยของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง โดยเน้นศึกษาเฉพาะ หอปฏิบัติการ และผลงานศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อต้องการนำเสนอแนวทางขับเคลื่อน สำหรับหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง สามารถกำหนดเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

- 2.1 ความเป็นมาของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 2.1.1 ประวัติการก่อตั้ง
 - 2.1.2 วัตถุประสงค์ พันธกิจ วิสัยทัศน์
 - 2.1.3 สถานที่ตั้งและอาคาร
- 2.2 รูปแบบการบริหารจัดการหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 2.2.1 รูปแบบการบริหารจัดการ
 - 2.2.2 รูปแบบการจัดแสดงนิทรรศการ
 - 2.2.3 ข้อกังวลการดำเนินงานหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 2.3 แนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม
 - 2.3.1 นำเสนอแนวทางการจัดทำทะเบียนวัตถุข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
 - 2.3.2 นำเสนอสารสนเทศด้านข้อมูลสู่ E-museum
 - 2.3.3 นำเสนอแนวทางการจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ
 - 2.3.4 นำเสนอแนวทางการจัดแสดงนิทรรศการศิลปะในดีเด่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 2.3.5 นำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือก (Alternative Activities)
 - 2.3.6 นำเสนอการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ (Mobile Museum)

3. ขอบเขตด้านวันเวลา

เริ่มดำเนินการวิจัยเมื่อ มกราคม พ.ศ. 2562 และสิ้นสุดเมื่อ เมษายน พ.ศ. 2564

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยจะศึกษา สังเกต และวิเคราะห์ผ่านการสัมภาษณ์บุคคลภายนอกในสถานะว่าหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือสมบัติสาธารณะซึ่งสามารถแสดงออกถึงความห่วงใยที่มีและผู้มีความเกี่ยวข้องกับหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและผู้มีความเชี่ยวชาญด้านงานพิพิธภัณฑ์สถาน งานด้านศิลปะและวัฒนธรรมและผู้เข้าใช้บริการหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนำเสนอแนวทางการจัดการข้อโดดเด่นและแนวทางขจัดข้อห่วงใยที่เกิดขึ้นของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมสู่สาธารณชนในทางเอกสารผลการศึกษาจากการวิจัย

ศัพท์เฉพาะ

1. การขับเคลื่อน (Issue Book) หมายถึง แนวทางการบริหารจัดการเพื่อนำมาพัฒนาและแก้ไขหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป
2. ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง ระบบลงทะเบียน สื่อความหมายวัตถุทางศิลปะผ่านเครือข่ายออนไลน์
3. E-museum หมายถึง ฐานความรู้และกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือออนไลน์โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บบริหารจัดการ แลกเปลี่ยนเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล
3. โมบายมิวเซียม (Mobile Museum) หมายถึง การเคลื่อนที่ของข้อมูลและกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่เผยแพร่สู่ประชาชน
5. ความโดดเด่น หมายถึง ข้อโดดเด่นของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
6. ความหวังใย หมายถึง ข้อกังวลของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังการนำเสนอแนวทางการจัดการหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านการจัดทำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของผลงานศิลปะและวัฒนธรรมเผยแพร่สู่สาธารณะ เพื่อสร้างแรงขับเคลื่อนทางศิลปะและวัฒนธรรมแก่สาธารณชนพร้อมส่งเสริมข้อโดดเด่นของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือพัฒนาขึ้นไปในรูปแบบการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ตามความเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม: หอศิลปะและวัฒนธรรม ภาควิชาตะวันออก ผู้วิจัยต้องศึกษาข้อมูลภาคเอกสารเพื่อทบทวนวรรณกรรมและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยจากเอกสารงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎี หลักการ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ซึ่งมีหัวข้อสำคัญดังนี้

1. องค์ความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์สถาน
 - 1.1 ความหมายและความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์สถาน
 - 1.2 บทบาทและหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน
 - 1.3 การบริหารและการจัดการพิพิธภัณฑ์สถาน
 - 1.4 แนวคิดการจัดแสดงนิทรรศการ
2. องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม
3. องค์ความรู้เกี่ยวกับหอศิลปะและวัฒนธรรมภาควิชาตะวันออก
 - 3.1 ความเป็นมาของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาควิชาตะวันออก
4. แนวคิดและหลักการเกี่ยวข้องกับการศึกษา
 - 4.1 หลักการจัดการจัดการความรู้ (KM)
 - 4.2 หลักการสื่อสารและปฏิบัติการ
 - 4.3 แนวคิดพิพิธภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ (E-museum)
 - 4.4 แนวคิดโมบายมิวเซียม
 - 4.5 แนวคิดการขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยเกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษาโดยตรง
 - 5.2 งานวิจัยเกี่ยวข้องกับแนวคิดการวิจัย

383873741

BUU-1Thesis 60920172 thesis / rev: 30052564 14:06:44 / seq: 29

องค์ความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์สถาน

ความหมายและความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์สถาน

ความหมายของคำว่าพิพิธภัณฑ์นั้นมาจากคำว่า พิพิธ แปลว่าต่าง ๆ กัน สมาสกับคำว่า ภัณฑ์ แปลว่าสิ่งของ เมื่อรวมกันมานำเสนอหรือจัดแสดงไว้สถานที่ใดที่หนึ่ง จึงเรียกว่า พิพิธภัณฑ์สถาน แปลว่าสถานที่จัดแสดงสิ่งของนานาชนิด คำว่าพิพิธภัณฑ์มีรากศัพท์มาจาก ภาษาบาลี-สันสกฤตมาจากคำว่า วิวิช กับคำว่า ภาณูท รวมกันเป็น วิวิชภาณูท หรือ วิวิชภัณฑ์ตาม สำเนียงไทยคือคำว่า พิพิธภัณฑ์สถาน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของพิพิธภัณฑ์ว่า สิ่งต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเช่น โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ส่วนคำว่าพิพิธภัณฑ์สถาน หมายถึง สถาบันถาวรที่เก็บรวบรวมและแสดงสิ่งต่าง ๆ ที่มีความสำคัญด้านศิลปะและวัฒนธรรม หรือด้านวิทยาศาสตร์ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียนและก่อให้เกิด ความเพลิดเพลินใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546)

ศาสตราจารย์ฟอยล์ (Foyles) แห่งมหาวิทยาลัยโรเชสเตอร์ (Rochester) ประเทศอังกฤษ ได้ให้ความหมายของพิพิธภัณฑ์สถานว่า เป็นสถาบันซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะเก็บรักษาวัตถุที่แสดง ถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและกิจการของมนุษย์ได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย และจะใช้วัตถุ เหล่านี้เพื่อทำให้ความรู้ของมนุษย์และการศึกษาของมนุษย์ดีขึ้น

พาร์เมอร์ (Palmer) ได้ให้ความหมายของคำว่าพิพิธภัณฑ์สถาน ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Museum มาจากภาษากรีก มีความหมายว่า Temple of the Muses คือเทวาลัยของเทพธิดาทั้ง 9 ซึ่งล้วนแต่ทรงคุณวุฒิในสรรพวิทยาการต่าง ๆ ที่ศึกษาเล่าเรียนกันอยู่ในสมัยกรีก เทพธิดาทั้ง 9 เป็น ลูกของเทพเจ้า Zeus และเทพี Mnemosyne ซึ่งเป็นเทพีแห่งความทรงจำ (Goddess of Memory)

เอ็นไซโคลพีเดีย อเมริกานา (Encyclopaedia Americana) ให้คำจำกัดความไว้ว่า Museum หมายถึงสถาบันที่มีหน้าที่ 3 ประการคือ เก็บรวบรวม สงวนรักษา และแสดงถึงสิ่งต่าง ๆ บรรดาสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นอาจจะเป็นวัตถุธรรมชาติที่เกี่ยวกับภูมิวิทยา ดาราศาสตร์ หรือชีววิทยา หรือแสดง เกี่ยวกับกำเนิดของมนุษย์ในประวัติศาสตร์ ศิลปะ วิทยาศาสตร์ วัตถุประสงค์ของพิพิธภัณฑ์สถาน อาจมุ่งเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งทั้ง 3 ประการดังกล่าวแล้วข้างต้น หรือแสดงออกซึ่งปรัชญาและ วิถีทางดำเนินชีวิต นอกจากนั้นเช่นเดียวกับสถาบันอื่น ๆ ย่อมจะแสดงออกซึ่งความนิยมชมชอบ ความมุ่งหวัง ตลอดจนที่ท่าของชุมชนนั้น ๆ ก็ได้

เอ็นไซโคลพีเดีย บริแทนนิกา (Encyclopaedia Britannica) ให้คำจำกัดความไว้ว่า Museum หรือ Galleries หมายถึงสถานที่รวบรวมบรรดาวัตถุต่าง ๆ เพื่อตั้งแสดง โดยมีจุดมุ่งหมาย

อย่างไรอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะ พิพิธภัณฑ์สถานบางแห่งอาจจะมีวัตถุประสงค์หลายประการก็ได้ เช่น เกี่ยวกับศิลปะ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และอุตสาหกรรม

ในปัจจุบันได้ยึดตามคำจำกัดความของสภาการพิพิธภัณฑ์สถานนานาชาติ หรือ ICOM (International Council of Museums) ได้ให้ความหมายของคำว่าพิพิธภัณฑ์สถานคือ เป็นสถาบันที่จัดตั้งถาวรและไม่แสวงหาผลกำไร เพื่อบริการและพัฒนาสังคมเปิดให้บริการแก่สาธารณชนโดยทำหน้าที่แสวงหาผลงานเพื่อการสะสม อนุรักษ์ วิจัย ติดต่อสื่อสาร และจัดแสดงนิทรรศการที่เป็นพยานวัตถุจากภูมิปัญญาของมนุษย์และจากธรรมชาติ อันเป็นสิ่งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ เพื่อประโยชน์ด้านการศึกษา การเรียนรู้ และความเพลิดเพลิน (ICOM, 1994 อ้างถึงใน สามมิติ สุขบรรจง, 2560) ความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์สถานมีต้นกำเนิดมาตั้งแต่สมัยกรีก คำว่า พิพิธภัณฑ์สถาน (Museum) มาจากคำภาษากรีกว่า Museion มีความหมายถึงเทพเจ้า Muses ในนิยายปรัมปราของกรีก ราว 300 ปีก่อนคริสตกาลได้ถือกำเนิด The museum of Alexandria คือห้องส่วนหนึ่งในพระราชวังของกษัตริย์ปโตเลมิก (Ptolemy Philadelphus) เมืองอเล็กซานเดรีย ประเทศอียิปต์ ซึ่งได้จัดไว้เพื่อเก็บหนังสือของจักรพรรดิอเล็กซานเดอร์ เสมือนเป็นสถานที่สำหรับศึกษาหาความรู้ของกษัตริย์โดยเฉพาะและถือเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งแรกของโลก

นอกจากคำว่า Museion ในภาษากรีกที่ใช้เรียกพิพิธภัณฑ์หรือ Museum ในภาษาอังกฤษ แต่ละประเทศที่เป็นสถานที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงของโลกที่ต่างมีภาษาของตนเองก็มีภาษาและคำที่ใช้เรียกคำว่าพิพิธภัณฑ์แตกต่างกันไปเช่น ประเทศฝรั่งเศส (Musée) ประเทศตุรกี (Museum) ประเทศอิตาลี (Museo)

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งแรกในประเทศไทยกำเนิดขึ้นตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 แต่เป็นเพียงพิพิธภัณฑ์สถานส่วนพระองค์ เพื่อเก็บรักษาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นเครื่องราชบรรณาการต่าง ๆ โดยโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นในพระบรมมหาราชวัง และทรงขนานนามว่า พระที่นั่งประพาสพิพิธภัณฑ์ และคำว่า พิพิธภัณฑ์สถาน ได้เกิดจากนามของพระที่นั่งนี้ ภายหลังจึงนำมาใช้เป็นคำไทยแทนคำภาษาอังกฤษว่า Museum

แม้ก่อนหน้านี้อุทยานพิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทยจะเป็นเพียงพิพิธภัณฑ์สถานส่วนพระองค์ แต่ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งมิวเซียม พิพิธภัณฑ์สถานสำหรับประชาชน ณ ศาลาสหทัยสมาคม หรือ หอทรงคอคอดเดียวในพระบรมมหาราชวัง และเปิดให้ประชาชนเข้าชมเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2417 เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมายุครบ 21 พรรษา พิพิธภัณฑ์สถานจัดแสดงวัตถุหลายประเภทรวมทั้งธรรมชาติวิทยา วิทยาศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม และ โบราณคดี จึงเป็นพิพิธภัณฑ์สถานที่มีสัตว์สต๊าฟฟ์ โครงกระดูก หินแร่ แม่เหล็ก พระแสงปืน เครื่องทำแผนที่ เครื่องเขียน ศิลปวัตถุโบราณ หัวโขน แตรทอง แตรฝรั่ง

รถไฟจำลอง ลูกโลก ห้องตำรา เครื่องทรงพระมหากษัตริย์ ฯลฯ พ.ศ. 2430 กรมพระราชวังบวรวิชัยชาญ ทิวศต ได้มีประกาศยกเลิกตำแหน่งพระอุปราชทำให้สถานที่ในพระราชวังบวรสถานมงคลว่างลง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายพิพิธภัณฑ์สถานไปจัดแสดงที่ พระราชวังบวรสถานมงคล และขนานนามว่า พิพิธภัณฑ์สถานวังหน้า (สยามรัฐออนไลน์, 2561)

ตลอดระยะเวลาการเดินทาง 145 ปี ของพิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลง จากพิพิธภัณฑ์สถานส่วนตัวจนถึงพิพิธภัณฑ์สถานเพื่อประชาชน สำหรับการศึกษาค้นคว้าเพื่อประโยชน์ ส่วนร่วมของสังคม

บทบาทและหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน

บทบาทและหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถานจากอดีตคือ การรวบรวมวัตถุและจัดแสดงวัตถุ เพื่อเป็นสถาบันการเรียนรู้และสร้างความเพลิดเพลินแก่ผู้ชม หรือสะท้อนให้เห็นความเจริญรุ่งเรือง ของบ้านเมืองและความสมบูรณ์มั่งคั่งของผู้ครอบครองในอดีต

พิพิธภัณฑ์สถานคือ สถานที่ที่มีพันธกิจต่อสังคมหลากหลายประการ โดยเฉพาะด้าน การศึกษาเป็นสถาบันแห่งหนึ่งที่บริการการศึกษาแก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี หลากหลายแขนงวิชา ที่พิพิธภัณฑ์สถานคัดสรรมาจัดแสดง และเล่าเรื่องเพื่อสื่อสารกับผู้ชม เช่น ศิลปะ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ สังคม วิทยาศาสตร์แต่เหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานพิพิธภัณฑ์สถาน พิพิธภัณฑ์สถานยังมีบทบาทหลักที่ทำหน้าที่ผลักดันสังคมให้ก้าวต่อไปอย่างมีคุณภาพที่เชื่อมโยง ระหว่างสังคมกับพิพิธภัณฑ์สถานเข้าด้วยกัน

หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถานสามารถจำแนกตามหลักเกณฑ์ดังนี้

ตารางที่ 1 การแสดงหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน

(จิรา จงกล, 2532)

ข้อ	หน้าที่	รายละเอียด	หมายเหตุ
1	การรวบรวมวัตถุ (Collecting)	พิพิธภัณฑ์สถานเริ่มต้นจากการรวบรวมวัตถุของกษัตริย์ ขุนนาง นักบวช นักธุรกิจ พ่อค้า และนักเดินทางไม่ว่าจะเป็น โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ สิ่งของแปลกประหลาดที่เกิดขึ้นตาม ธรรมชาติสามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) ได้รับบริจาควัตถุจากประชาชน 2) การรวบรวมวัตถุเกิดขึ้นจากผลการขุดค้นทางโบราณคดี 3) การรวบรวมวัตถุโดยการจัดซื้อ	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อ	หน้าที่	รายละเอียด	หมายเหตุ
2	ตรวจสอบ จำแนกแยกประเภท และศึกษาวิจัย (Identifying, Classifying, Research)	<p>การตรวจสอบสามารถจำแนกประเภท กำหนดอายุ สมัย ที่มาของวัตถุ หากรวบรวมวัตถุแล้วและยังไม่สามารถระบุได้จำเป็นต้องทำการศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แน่นอนซึ่งรวมถึงการให้บริการแก่ประชาชนที่นำวัตถุมาให้ภัณฑารักษ์ตรวจสอบและทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้แก่นักศึกษาที่ต้องการทราบว่าวัตถุบางชิ้นของพิพิธภัณฑ์สถาน เหตุใดถึง identify หรือ classify ไว้เช่นนั้น</p> <p>งานศึกษาวิจัย (Research) เป็นหน้าที่ของภัณฑารักษ์ซึ่งจะต้องศึกษาค้นคว้าวิจัยเฉพาะเรื่อง และมีฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่ตนได้ศึกษาวิจัย พิพิธภัณฑ์สถานได้รับการยกย่องว่าเป็นสถาบันการศึกษาค้นคว้าเพราะมีงานวิจัยเผยแพร่ ภัณฑารักษ์ได้รับการดำเนินงานศึกษาวิจัย และมีผลงานจนเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ</p>	*
3	การทํานบันทึกหลักฐาน (Recording)	<p>การจัดทำทะเบียนวัตถุทุกชิ้นที่รวบรวมเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์สถาน การทํานหลักฐานวัตถุถือว่าเป็นงานหลักที่สำคัญอย่างยิ่งของพิพิธภัณฑ์สถาน ความสำคัญอันดับแรกคือ เป็นหลักฐานในกรณีเกิดการสูญหายหรือทุจริตจากเจ้าหน้าที่ และอันดับถัดมาคือเป็นหลักฐานทางวิชาการเพราะเป็นทะเบียนประวัติหลักฐานแน่นอนในเรื่องที่มาของวัตถุ การตรวจสอบ จำแนกแยกประเภท กำหนดอายุ สมัย ซึ่งมีความสำคัญสำหรับการศึกษาค้นคว้า วัตถุใดที่ไม่มีประวัติเป็นหลักฐานจะไม่มีคุณค่าทางวิชาการ ไม่สามารถใช้อ้างอิงเป็นหลักฐานได้</p> <p>การทำทะเบียนวัตถุเป็นงานทางเทคนิคอย่างหนึ่ง วัตถุทุกชิ้นที่ถูกรวบรวมเข้ามาในพิพิธภัณฑ์สถานจะต้องจัดทำทะเบียนทั้งในสมุดบันทึกและบัตรทะเบียนตลอดจนบัตรค้นวัตถุ ไม่เพียงแต่บันทึกหรือบรรยายรูปลักษณะเท่านั้นจะต้องถ่ายภาพติดบัตรด้วย การทำทะเบียนวัตถุเป็นหน้าที่การร่วมงานของนายทะเบียนและภัณฑารักษ์</p>	*
4	ซ่อมสงวนรักษาวัตถุ (Conservation and Preservation)	<p>การสงวนรักษาวัตถุไว้ให้คงทนถาวร ไม่มีการเสื่อมสภาพ ปัจจุบันพิพิธภัณฑ์สถานนำความรู้ หลักการ และเทคนิคทางวิทยาศาสตร์มาเป็นตัวช่วยในงานซ่อมแซมและรักษาวัตถุทุกประเภทให้คงสภาพดี พิพิธภัณฑ์สถานจึงต้องมีห้องปฏิบัติการสงวนรักษา (Conservation Laboratory) มีนักวิทยาศาสตร์เป็นเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา และปกป้องคุ้มครองวัตถุทุกชิ้นไม่ให้เสื่อมสภาพ</p>	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อ	หน้าที่	รายละเอียด	หมายเหตุ
5	รักษาความปลอดภัย (Museum security)	พิพิธภัณฑ์สถานจะต้องคุ้มครองความปลอดภัยจากโจรภัยและ อัคคีภัย จะต้องมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความปลอดภัยเป็นผู้รับผิดชอบ โดยตรง และมีระบบการรักษาความปลอดภัยที่ทันสมัย (Security System)	
6	การจัดแสดง (Exhibition)	<p>การชมการจัดแสดง จากอดีตพิพิธภัณฑ์สถานส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ ความสำคัญกับการจัดแสดงวัตถุมากนัก วัตถุประสงค์สำคัญก็คือการ นำวัตถุมาวาง จำแนกประเภท และคำบรรยาย จึงเป็นการจัดแสดง เพื่อสำหรับการศึกษาค้นคว้าของนักปราชญ์ นักวิชาการ ไม่ใช่ สำหรับประชาชนทั่ว ๆ ไป พิพิธภัณฑ์สถานสมัยก่อนจึงมีประโยชน์ สำหรับผู้มีความรู้เท่านั้น</p> <p>แนวคิดของพิพิธภัณฑ์สถานเปลี่ยนไป พิพิธภัณฑ์สถานจะต้อง เป็นสถานที่ให้ทั้งความรู้ และความเพลิดเพลินแก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ต้องจัดแสดงด้วยเทคนิคที่ดึงดูดความสนใจ ของผู้เข้าชม แนวคิดนี้จึงเป็นที่มาของการเปลี่ยนแปลงการจัดแสดง จนถึงปัจจุบัน พิพิธภัณฑ์สถานมีการจัดแสดงที่ทันสมัยสำหรับ ประชาชนซึ่งเป็นงานหน้าฉาก และการจัดแสดงแบบเก่าก็ยังคงมีอยู่ เป็นการจัดแสดงหลังฉากคือจัดไว้ในคลังค้นคว้า (study collection) สำหรับนักวิชาการในการศึกษาค้นคว้า</p>	*
7	บริการการศึกษา (Museum education)	<p>การศึกษาไม่ได้มีขอบเขตชัดเจน ไม่ใช่เพียงภายในรั้วโรงเรียนหรือ มหาวิทยาลัยเท่านั้น ไม่เพียงการศึกษาในแบบ (formal education) เท่านั้น การศึกษานอกแบบหรือนอกระบบ (non-formal education) ก็ มีความสำคัญแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป และสถานที่สำหรับ การศึกษานอกแบบแห่งหนึ่งที่สำคัญก็คือ พิพิธภัณฑ์สถาน</p> <p>การศึกษาไม่ได้มีขอบเขตชัดเจน ไม่ใช่เพียงภายในรั้วโรงเรียน หรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น ไม่เพียงการศึกษาในแบบ (formal education) เท่านั้น การศึกษานอกแบบหรือนอกระบบ (non-formal education) ก็มีความสำคัญแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป และสถานที่สำหรับ การศึกษานอกแบบแห่งหนึ่งที่สำคัญก็คือ พิพิธภัณฑ์สถาน</p>	*

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อ	หน้าที่	รายละเอียด	หมายเหตุ
		บทบาทและหน้าที่เพื่อการศึกษาชัดเจนมากขึ้นเมื่อมีการเรียกร้องให้พิพิธภัณฑ์สถานมีบริการการศึกษาแก่คนทุกระดับ ทุกประเภท ทุกวัย เป็นที่มาของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะด้านการจัดแสดงเพื่อให้เหมาะสมแก่คนทุกระดับรวมถึงการบริการแก่บุคคลประเภทพิเศษ เช่น คนพิการ คนหูหนวก ตาบอด มีการจัดกิจกรรมและบริการด้านการศึกษา	
หน้าที่ทางสังคม (Social Function)		<p>มีเจ้าหน้าที่การศึกษา(museum education officer) เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินกิจกรรมการศึกษาแก่เยาวชน และเน้นในด้านของชุมชน คือ การนำกิจกรรมออกไปจัดแสดงแก่ชุมชนในชนบทห่างไกล จึงกล่าวได้ว่าพิพิธภัณฑ์สถาน ได้พัฒนามาถึงขั้นเป็นศูนย์บริการศึกษา (educational center) ที่สำคัญแก่ชุมชน</p> <p>พิพิธภัณฑ์สถานเป็นศูนย์กลางของชุมชน (community center) เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลง พิพิธภัณฑ์สถานจะต้องเป็นสถาบันที่สามารถปรับตัวตามสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้น ดำเนินการตามความต้องการของสังคม จัดบริการแก่ชุมชนในมุมมองกว้างเพื่อพัฒนาการบริการแก่ประชาชน</p> <p>พิพิธภัณฑ์สถานพยายามพัฒนาบริการด้านความสะดวกสบายแก่ผู้เข้าชม มีการจัดสรรพื้นที่พิพิธภัณฑ์สถาน โดยมีห้องจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม จำหน่ายหนังสือและของที่ระลึก มีบริการสาธารณะ เช่น โทรศัพท์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ห้องสุขา ห้องนั่งพักผ่อน ห้องสูบบุหรี่ ห้องสมุด</p> <p>แผนกประชาสัมพันธ์ (public relation) การเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อออนไลน์ต่าง ๆ สามารถส่งเสริมและมีความสำคัญที่จะเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างพิพิธภัณฑ์สถานกับประชาชนได้ใกล้ชิดกันมากขึ้นและสร้างความรู้สึกรู้ว่า พิพิธภัณฑ์สถานเป็นของประชาชนที่สามารถเข้ามาได้ทุกโอกาส</p>	*

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อ	หน้าที่	รายละเอียด	หมายเหตุ
		พิพิธภัณฑ์สถานยังคำนึงถึงปัญหาทางสังคมที่พิพิธภัณฑ์สถานสามารถมีส่วนช่วยเช่น พิพิธภัณฑ์สถานกรุงนิวยอร์ก (New York City Museum) จัดนิทรรศการพิเศษ เรื่อง Drug Problem ปัญหาเรื่องยาเสพติด นิทรรศการพิเศษจะแสดงประวัติ สาเหตุยาเสพติดทุกชนิดทุกประเภท โทษ และผลขั้นสุดท้าย เพื่อให้ความรู้และความเข้าใจแก่ประชาชน การจัดนิทรรศการเพื่อช่วยปัญหาสังคม มีขอบเขตการจัดแสดงที่จะต้องวางวัตถุประสงค์ และวิธีการจัดแสดงอย่างรอบคอบ เพราะพิพิธภัณฑ์สถานไม่ใช่สถานที่โฆษณาแต่เป็นสถานที่ให้ความรู้และข้อเท็จจริงแก่ประชาชนอย่างถูกต้อง	

หมายเหตุ * คือกระบวนการที่ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยหัวข้อ การขับเคลื่อนศิลปะและวัฒนธรรม: หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

การบริหารและการจัดการพิพิธภัณฑ์สถาน

สภาการพิพิธภัณฑ์สถานระหว่างชาติหรือ ICOM จัดตั้งคณะกรรมการระหว่างชาติว่าด้วยพิพิธภัณฑ์สถานแขนงต่าง ๆ ก็ได้พิจารณาถึงชนิดของพิพิธภัณฑ์สถานซึ่งแพร่หลายอยู่ในปัจจุบันในการสัมมนาของ UNESCO เรื่องบทบาททางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์สถาน (The Education Role of Museum) ที่ประเทศบราซิล เมื่อ พ.ศ. 2501 ได้แบ่งประเภทของพิพิธภัณฑ์สถานในการอภิปรายไว้รวม 9 ประเภทดังนี้

1. พิพิธภัณฑ์สถานศิลปะ (Art museum)
2. พิพิธภัณฑ์สถานศิลปะสมัยใหม่ (Modern Art museum)
3. พิพิธภัณฑ์สถานโบราณคดีและประวัติศาสตร์ (Archaeology and History)
4. พิพิธภัณฑ์สถานชาติพันธุ์วิทยาและพื้นเมือง (Ethnology and Folklore museum)
5. พิพิธภัณฑ์สถานธรรมชาติวิทยา (Nature Science museum)
6. พิพิธภัณฑ์สถานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (Museum of science and technology)
7. พิพิธภัณฑ์สถานส่วนภูมิภาค (Regional museum)
8. พิพิธภัณฑ์สถานเฉพาะเรื่อง (Specialized museum)
9. พิพิธภัณฑ์สถานมหาวิทยาลัย (University museum)

การบริหารและการจัดการพิพิธภัณฑสถาน แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย

1. การเงินและการจัดงบประมาณของพิพิธภัณฑสถาน

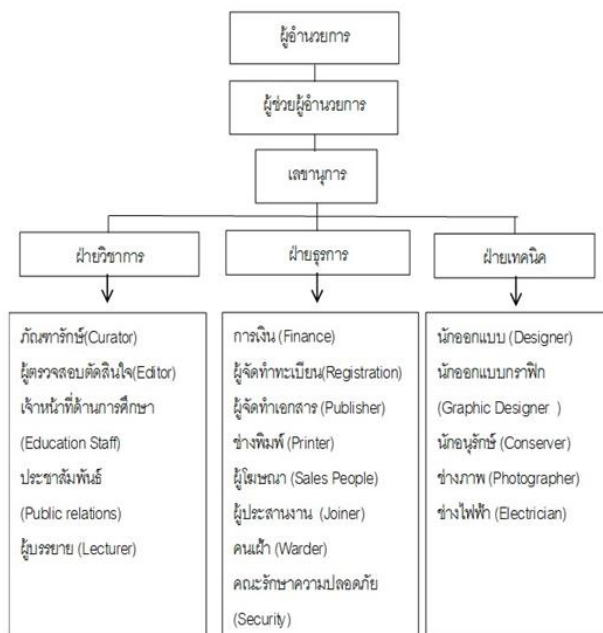
การจัดทำงบประมาณ (Museum budget) พิพิธภัณฑสถานจะต้องวางแผนงานประจำปี รวมถึงการจัดทำงบประมาณประจำปีเพื่อสามารถระบุไว้ในหนึ่งปีมีแผนงานหรือกิจกรรมอะไรบ้าง และต้องใช้งบประมาณด้านการเงินเท่าไรเพื่อเป็นการรัดกุมในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑสถาน (จิรา จงกล, 2532)

1.1 งบประมาณประจำปี (Annual budget) สามารถแบ่งได้ดังนี้ เงินเดือน (Staff salaries) งานบริหาร (Administrative expense) งบประมาณด้านอาคารสถานที่ (Maintenance) งบประมาณด้านดูแลรักษาวัตถุ (Collection care) งบประมาณด้านการจัดแสดง (Exhibition) งบประมาณกิจกรรมต่าง ๆ (Museum activities)

1.2 งบประมาณเพิ่มเติมจากแผนงาน เช่น การปรับปรุงอาคาร การสั่งซื้อครุภัณฑ์ใหม่

2. การจัดการส่วนงานภายในพิพิธภัณฑสถาน (Museum organization)

การประชุมสามัญของสภาการพิพิธภัณฑสถานนานาชาติ (Icom General Conference) ครั้งที่ 17 เมื่อปีพ.ศ. 2508 ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เรื่อง “Museum personnel” สามารถแบ่งแผนงานของเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานเป็น 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายเทคนิค

ภาพที่ 3 แผนผังโครงสร้างองค์กรภายในพิพิธภัณฑสถาน

(จิรา จงกล, 2532)

3. การจัดระบบทะเบียนวัตถุ

พิพิธภัณฑ์สถานกับวัตถุเป็นสิ่งจำเป็นที่อยู่ต้องอยู่ด้วยกัน เพราะหากขาดวัตถุเราก็ไม่สามารถเรียกสถานที่นั้นว่าพิพิธภัณฑ์สถานได้ เพราะพิพิธภัณฑ์สถานคือที่ ๆ เก็บรวบรวมและรักษาวัตถุให้คงอยู่เพื่อประโยชน์รายนานเท่านาน ดังนั้นจุดประสงค์หลักของการจัดระบบทะเบียนวัตถุ คือ การจัดทำและเรียบเรียงหลักฐานประวัติความเป็นมาของวัตถุแต่ละชนิดในพิพิธภัณฑ์สถานตลอดจนการบันทึกการเข้าออก และเคลื่อนย้ายวัตถุต่าง ๆ ด้วย เพราะวัตถุถือเป็นเครื่องมือสำคัญของพิพิธภัณฑ์สถาน ดังนั้นการจัดทำทะเบียนวัตถุถือเป็นระบบการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์สถานอย่างมีมาตรฐานที่สามารถตรวจสอบหลักฐานทางทะเบียนอย่างสะดวกและรวดเร็วตลอดจนการคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันการสูญหายของวัตถุ

สถานที่และเครื่องมือ (Work Space and Equipment) งานทะเบียนที่ทำหน้าที่การจัดระบบทะเบียนวัตถุทั้งหมดต้องการสถานที่และเครื่องมือที่สามารถปฏิบัติงานอย่างสะดวกและปลอดภัย ทั้งนี้ต้องมีห้องสำหรับการรับวัตถุ ห้องสำหรับการตรวจสอบ บันทึก ถ่ายรูป บรรจุก่อนที่จะนำไปจัดแสดงหรือเก็บเข้าคลัง ในการบันทึกและเก็บรักษาต้องจัดทำบัตรและแบบฟอร์มรับวัตถุ ด้านเครื่องมือและเครื่องใช้เป็นสิ่งสำคัญเพราะวัตถุแต่ละชนิดมีคุณสมบัติพิเศษที่แตกต่างกันงานทะเบียนจะต้องจัดเตรียมเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน ชั่งน้ำหนัก และรถเข็นสำหรับการเคลื่อนย้าย โต๊ะมีเบาะรองหรือการบุฟองให้มีพื้นผิวที่เรียบนุ่ม มีเครื่องมือวัดขนาด เครื่องชั่งน้ำหนัก วัสดุในการบรรจุ กล้องถ่ายรูป แบบฟอร์มและเอกสารสำหรับการบันทึก การดำเนินงานเบื้องต้นสามารถแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้ (นิคม มุสิกคามะ, กุลพันธาดา จันทรโพธิ์ศรี, และมณีรัตน์ ท้วมเจริญ, 2521)

3.1 การรับวัตถุเข้าเป็นสมบัติของพิพิธภัณฑ์สถาน ขั้นตอนแรกที่วัตถุเข้ามาอยู่ในความควบคุมของพิพิธภัณฑ์สถาน นายทะเบียนจะตรวจสอบตั้งแต่ก่อนจะเปิดหีบบรรจุ ถ้ามีความเสียหายจำเป็นต้องถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐาน จากนั้นเมื่อเปิดหีบบรรจุแล้วต้องถ่ายรูปไว้ทุกด้านทุกมุม และทำการตรวจสอบสภาพของวัตถุว่าอยู่ในกรณีใดบ้าง การถ่ายรูปจะเป็นหลักฐานที่เด่นชัดที่สุดเมื่อเกิดเหตุเสียหายภายหลัง และจัดทำกรบันทึกข้อมูลลงทะเบียนวัตถุต่อไป

3.2 การเขียนรหัสเลขประจำตัววัตถุ ระบบการให้เลขวัตถุ (The Numbering System) นายทะเบียนจะเป็นผู้ระบุเลขทะเบียนวัตถุทันทีที่มีการรับวัตถุเข้าพิพิธภัณฑ์สถาน โดยเลขวัตถุจะแบ่งเป็น 2 ช่อง คือ ปีและลำดับวัตถุของพิพิธภัณฑ์สถาน เช่น 62.1, 62.2 เป็นต้น ถ้าของที่ได้รับมีจำนวนชิ้นเดียวก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่ถ้ามีจำนวนมากกว่าหนึ่งจึงต้องเพิ่มเป็น 3 ช่อง เช่น รับของเป็นรายการลำดับที่ 16 ของชิ้นที่ 8 เลขวัตถุจะเป็นดังนี้ คือ 62.16.8

ตัวอักษรสำหรับการยืม ซึ่งเป็นการกำหนดวัตถุที่ยืมมา โดยการเพิ่มตัวอักษรที่กำหนดสำหรับวัตถุที่ยืมมาตามด้วยปี และสุดท้ายเป็นลำดับ กำหนด L มาจาก Loan หมายถึงการให้ยืม เช่น

L 62.16.8 ส่วนระยะการยืมแบ่งเป็นของยืมระยะยาวและของยืมชั่วคราว ใช้ตัวอักษร EL (Extended Loan) การยืมระยะยาว เช่น EL 62.16.8 และ TL (Temporary Loan) การยืมระยะชั่วคราวหรือสั้นๆ เช่น TL 62.16.8 เลขประจำวัตถุจะต้องระบุลงไปบนวัตถุยกเว้นวัตถุที่ยืมมาอาจจะเขียนลงบนเทปหรือป้ายที่สามารถนำออกได้ง่ายตอนส่งคืนเจ้าของ

3.3 การวัดขนาดและชั่งน้ำหนัก วัตถุแต่ละชิ้นจำเป็นต้องระบุรายละเอียดที่แน่ชัด การวัดขนาดและน้ำหนักจึงเป็นหลักฐานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เครื่องมือในการวัดมีหลายชนิด เช่น ไม้วัด สายวัด เครื่องวัดขนาด ส่วนสูง กว้าง ยาว ผ่านศูนย์กลาง ต้องมีความละเอียดและถูกต้อง มาตรฐานที่ใช้วัดควรเลือกใช้อย่างใดอย่างหนึ่งทั้งหมด เช่น เซนติเมตร เมตร นิ้ว ฟุต

3.4 การลงทะเบียนวัตถุ จัดทำทั้งสมุดทะเบียนและบัตรทะเบียน (Registration card) เพื่อเป็นหลักฐานเพราะทะเบียนของวัตถุทุกชิ้นจะอยู่ในสมุดทะเบียน ส่วนบัตรประจำตัววัตถุอาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือสูญหายได้

รายละเอียดของวัตถุที่ต้องระบุลงสมุดทะเบียนและบัตรทะเบียนมีดังนี้ 1) เลขลำดับ (Serial number) 2) เลขประจำตัววัตถุ (Registration number) 3) ชื่อวัตถุ (Title) 4) ลักษณะวัตถุ (Description) 5) ประโยชน์ที่ใช้ (Use) 6) แบบสมัย (Style period) 7) อายุ (Date) 8) ชนิดวัตถุ (Material) 9) ขนาด (Dimension) 10) สภาพ (Condition) 11) ประวัติที่มา (Provenance) 12) ที่เก็บ (Location) 13) หมายเหตุ (Remarks)

4. การจัดระบบคลังพิพิธภัณฑ์สถาน

พิพิธภัณฑ์สถานมีระบบการจัดทำทะเบียนวัตถุเพื่อบันทึกรายละเอียดและรู้จักวัตถุทุกชิ้น แต่ในทางปฏิบัติแล้วห้องหรือคลังที่เก็บวัตถุขาดการดูแล และจัดเก็บวัตถุโดยวิธีที่ไม่ถูกต้องเพราะ วัตถุแต่ละชิ้นมีวัสดุและคุณสมบัติที่แตกต่างกัน รวมถึงต้องการวิธีการเก็บรักษาที่แตกต่างเช่นกัน โดยพิพิธภัณฑ์สถานเริ่มหันมาสนใจถึงความแตกต่างระหว่าง Dead storage กับ Live storage (จิรา จงกล, 2532)

ปัจจุบันพิพิธภัณฑ์สถานพัฒนาพื้นที่การเก็บวัตถุและคลังพิพิธภัณฑ์สถานให้มีชีวิต มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และยังคงดูแลในการรักษาความปลอดภัยเพื่อประสิทธิภาพของวัตถุจึงต้องคำนึงถึงวิธีการและสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อวัตถุทุกชิ้น

จากการจำแนกแยกประเภทวัตถุแต่ละชนิด เช่น เครื่องไม้ เครื่องจักสาน เครื่องแต่งกาย เครื่องหนัง ขนสัตว์หรือแม้กระทั่งพิพิธภัณฑ์สถานทางศิลปะ ประเภทงานจิตรกรรม ประติมากรรม เซรามิกซ์ ดังนั้นเจ้าหน้าที่จะต้องมีความรู้พื้นฐานด้านการเก็บรักษาวัตถุแต่ละชนิด เพื่อที่จะจัดทำ ครุภัณฑ์เก็บรักษาตามคุณสมบัติของวัตถุอย่างถูกต้อง ด้านสภาพแวดล้อมและอากาศมีผลต่อการ ควบคุมความชื้นและอุณหภูมิมากเช่นกัน การเลือกสถานที่สำหรับคลังต้องคำนึงถึงอุบัติเหตุที่จะ

เกิดขึ้นทั้งจากโจรภัย อัคคีภัย และภัยจากธรรมชาติ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วแต่เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อสภาพวัตถุในระยะยาวต่อไป

5. พิพิธภัณฑสถานกับองค์กรและสถาบันต่าง ๆ

องค์กรหรือสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานพิพิธภัณฑสถานล้วนมีวัตถุประสงค์สำคัญที่จะส่งเสริมกิจการและบุคคลในวงอาชีพพิพิธภัณฑสถานให้อยู่ในระดับมาตรฐาน องค์กรระดับสากลที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาทมาตั้งแต่แรกเริ่มคือ International Museum Office เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร International Institute of Intellectual Cooperation เป็นองค์กรส่งเสริมการศึกษาขององค์กรสันนิบาตชาติ จัดตั้งขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส พันธกิจสำคัญคือการจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านงานพิพิธภัณฑสถานระหว่างประเทศ และมีการจัดพิมพ์เอกสารส่งเสริมงานด้านเทคนิคและอาชีพที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑสถาน ต่อมาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

มีการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ หรือ Unesco (United Nation Educational, Scientific and Culture Organization) เมื่อปี พ.ศ. 2489 เป็นองค์กรส่งเสริมการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมและบทบาทที่สำคัญคือ Unesco ตระหนักว่า พิพิธภัณฑสถานเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม และการคำนึงถึงความสำคัญเกี่ยวกับความผูกพันอารยธรรมเก่า ๆ ของมนุษย์จึงสนับสนุนให้เกิดกองพิพิธภัณฑสถาน (Museum Division) และการจัดตั้งสภาการพิพิธภัณฑสถานนานาชาติหรือ Icom (International Council of Museum) ในปี พ.ศ. 2489

สภาการพิพิธภัณฑสถานระหว่างชาติหรือ Icom (International Council of Museum) ความร่วมมือ ร่วมใจและความรับผิดชอบร่วมกันในการรักษามรดกอารยธรรมของมนุษยชาติทั้งด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะ หรือความเป็นอยู่ของมนุษย์ และการส่งเสริมกิจการพิพิธภัณฑสถานระหว่างชาติการเป็นตัวแทนและศูนย์กลางของอาชีพด้านพิพิธภัณฑสถาน เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2489 มีการประชุมสมัชชาครั้งแรกที่กรุงเม็กซิโก เดือนพฤศจิกายน ปีพ.ศ. 2490 และการประชุมสามัญครั้งแรกที่พิพิธภัณฑสถานลูฟร์ ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เดือนมิถุนายน ปีพ.ศ. 2491 วัตถุประสงค์สำคัญในการจัดตั้งครั้งนี้สามารถสรุปเป็นข้อดังนี้ 1) ส่งเสริม ร่วมมือและสนับสนุนกิจการงานพิพิธภัณฑสถานตลอดจนสวัสดิภาพของผู้ประกอบอาชีพพิพิธภัณฑสถาน 2) การแลกเปลี่ยนวัตถุวารสาร เจ้าหน้าที่ ระหว่างพิพิธภัณฑสถานซึ่งกันและกัน 3) ความรับผิดชอบบทบาทและหน้าที่ของพิพิธภัณฑสถานที่มีต่อชุมชน

ศูนย์กลางการศึกษาวิธีการสงวนรักษาและอนุรักษ์สมบัติทางวัฒนธรรม (The International Centre of Education for Conservation and Restoration of Cultural Properties) or ROME CENTRE เป็นศูนย์กลางและแหล่งรวบรวมการศึกษาสมบัติทางวัฒนธรรมระหว่างชาติทั้งด้านการรักษาและการซ่อมแซม อีกชื่อหนึ่งคือ ศูนย์กลางโรม เป็นศูนย์กลางความรู้และทดลองเกี่ยวกับเทคนิค การรักษา

วัตถุทางวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์หลักดังนี้ 1) ศึกษาค้นคว้า รวบรวมเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลวัตถุทางวัฒนธรรม 2) จัดพิมพ์และเผยแพร่วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรม 3) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือร่วมมือกับพิพิธภัณฑ์สถานที่มีปัญหาด้านการอนุรักษ์รักษาและเคลื่อนย้ายวัตถุทางวัฒนธรรม 4) สนับสนุนทุนการศึกษาแก่นักเรียนนานาชาติเพื่อเข้ามาเรียนรู้งานด้านวัฒนธรรมในศูนย์กลางนี้

สถาบันรักษาสम्บัติทางประวัติศาสตร์และศิลปะระหว่างชาติ (The International Institution for Conservation of Historic and Artistic Work) ก่อตั้งเมื่อปีพ.ศ. 2493 วัตถุประสงค์หลักคือการจัดพิมพ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และวิธีการซ่อมแซมและรักษาวัตถุทางวัฒนธรรม มีทั้งหนังสือและวารสารที่จัดพิมพ์ออกวางตลาดทุก ๆ 3 เดือน

แนวคิดการจัดแสดงนิทรรศการ

การจัดนิทรรศการ (Exhibition Management) คือ การเผยแพร่ความรู้ด้านต่าง ๆ อันเป็นภารกิจของพิพิธภัณฑ์ แก่ประชาชน โดยถ่ายทอดผ่านวัตถุจัดแสดงและสื่อประกอบอื่น ๆ เช่น โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ วัตถุด้านชาติพันธุ์ วัตถุด้านทรัพยากรธรณี หรืออาจกล่าวได้ว่าพิพิธภัณฑ์สถานใช้นิทรรศการเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ เรื่องราว แก่สาธารณชน

1. แนวคิดการจัดนิทรรศการของพิพิธภัณฑ์สถานมีดังนี้

1.1 เน้นความสำคัญที่วัตถุจัดแสดง คำอธิบายและส่วนประกอบอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบช่วยเสริมให้วัตถุจัดแสดงมีความหมายสมบูรณ์ อธิบายการเล่าเรื่องให้ผู้ชมเข้าใจ ประวัติความเป็นมา ความสำคัญของวัตถุมากยิ่งขึ้น

1.2 การนำเสนอเรื่องราว ความรู้เกี่ยวกับวัตถุจัดแสดง การเลือกเทคนิคใดวิธีการอย่างไรขึ้นอยู่กับความเหมาะสม เช่น การใช้ภาพถ่าย คำบรรยาย แผนที่ แผนที่ ทัศนศิลป์ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของกลุ่มเป้าหมายด้วย

1.3 การจัดแสดงวัตถุต้องมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน สามารถบอกเรื่องราวความเชื่อมโยงกัน ทำให้ผู้เยี่ยมชมสามารถเข้าใจเรื่องราวได้โดยตลอดนิทรรศการ

1.4 สร้างความประทับใจ และความเพลิดเพลินแก่ผู้เยี่ยมชม ทำให้ผู้ชมเห็นคุณค่าของการเก็บ สงวนรักษาวัตถุพิพิธภัณฑ์ให้คงอยู่ต่อไป

1.5 ยึดหลักการจัดแบบง่าย ไม่ดูเกะกะ แต่มีความสำคัญ

1.6 คำนึงถึงความปลอดภัยของวัตถุ หรือการเสื่อมสภาพของวัตถุเป็นสำคัญ

2. รูปแบบการจัดนิทรรศการ โดยยึดหลักองค์ประกอบแต่ละชนิดเป็นสำคัญดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์แสดง (Object) เน้นความสำคัญกับวัตถุในการจัดแสดง เนื่องจากวัตถุประสงค์แสดงมีความสำคัญ มีคุณค่าและความงาม และยังมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับด้านสังคม ประวัติศาสตร์ ศาสนา การนำวัตถุที่มีประวัติความเป็นมาจัดแสดงจึงเป็นการเล่าเรื่องผ่านวัตถุโดยปริยาย

2.2 เนื้อหา (Content) เน้นความสำคัญด้านเนื้อหา การบรรยาย เรื่องราวแก่ผู้ชมโดยมีวัตถุเป็นเพียงส่วนประกอบ หรือมีการจัดสภาพแวดล้อม บรรยายภาพ เลือกว่าวัตถุการจัดแสดงเพื่อส่งเสริมการเล่าเรื่องให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 การเรียนรู้ (Learning) เน้นการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้เป็นหลัก การเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ การทดลอง การสัมผัส โดยผ่านสื่อจัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์สถานเตรียมไว้ นิทรรศการลักษณะนี้จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นเครื่องมือในการจัดแสดง เหมาะสำหรับการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน เกิดความสนุกสนานจากการเรียนรู้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และการมีส่วนร่วม

3. ประเภทของนิทรรศการสามารถแบ่งเป็น 3 ประเภทดังนี้

3.1 นิทรรศการถาวร (Permanent exhibition) คือ นิทรรศการหลัก มุ่งจัดแสดงวัตถุที่พิพิธภัณฑ์สถานจัดเก็บ รวบรวม ตามประเภทของพิพิธภัณฑ์สถานนั้น ๆ มีการออกแบบ กำหนดเนื้อหา ความรู้ การใช้เทคนิคในการจัดแสดงเพื่อความน่าสนใจ

3.2 นิทรรศการหมุนเวียน (Temporary exhibition) คือ นิทรรศการที่จัดขึ้นโดยมีขอบเขตเนื้อหาเฉพาะเรื่อง มีการกำหนดระยะเวลาการจัดแสดงอย่างเช่น 2 สัปดาห์ 3 เดือน หรือ 6 เดือน เรื่องราวที่นำมาจัดแสดงนั้นจะเป็นประเด็นหรือความสนใจของสังคม ณ ช่วงเวลานั้น หรือเรื่องราววันสำคัญ คนสำคัญ ที่มีสาระความรู้เฉพาะ

3.3 นิทรรศการเคลื่อนที่ (Traveling exhibition) คือ นิทรรศการที่นำเคลื่อนย้ายไปจัดแสดงสถานที่ต่าง ๆ เช่น สถานศึกษา ศูนย์การค้า ชุมชน มีวัตถุประสงค์ด้านการศึกษาและการบริการสังคมเป็นหลัก มีลักษณะเป็นชุดนิทรรศการ ประกอบด้วยบอร์ดแสดงเนื้อหาและวัตถุจัดแสดง วัตถุบางชิ้นไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้จึงมีการจัดทำวัตถุจำลองแทน พิพิธภัณฑ์สถานบางแห่งจัดทำรถพิพิธภัณฑ์เคลื่อนที่เพื่อการเข้าถึงชุมชน พื้นที่ห่างไกล เพื่อการเท่าเทียมกันทางสังคม

หนึ่งในนิทรรศการถาวรที่น่าสนใจคือนิทรรศการถาวรชุด “ถอดรหัสไทย”

(DECODING THAINESS) ถือเป็นความรู้ชุดใหม่ที่ที่น่าสนใจเป็นอย่างมากของมิวเซียมสยาม พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ (Museum Siam: Discovery Museum) ภายใต้สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.) เป็นพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งแรก que เน้นการสร้างประสบการณ์สดใหม่ในการชมพิพิธภัณฑ์ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นต้นแบบของแหล่งเรียนรู้ที่นำริ้นรมย์ และช่วยยกระดับมาตรฐาน

การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ ให้กับประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนไทยเกี่ยวกับการสร้างสำนึกในการรู้จักตนเอง รู้จักเพื่อนบ้าน และรู้จักโลก รวมถึงการสร้างแนวคิดและภาพลักษณ์ใหม่ของพิพิธภัณฑ์ในสังคมแห่งการเรียนรู้ ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ และกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อให้การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และเรื่องราวต่าง ๆ เป็นไปอย่างสนุกสนานยิ่งขึ้น

นิทรรศการถาวรชุด “ถอดรหัสไทย” (DECODING THAINESS) เป็นนิทรรศการการเรียนรู้พัฒนาการความเป็นไทยเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์หรือตัวตนโดยนิทรรศการจะพาไปค้นหาความหมายที่แท้จริงของความเป็นไทย ผ่านการเล่าเรื่องราวความเป็นไทยในมิติต่าง ๆ อาทิ ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม วัฒนธรรมประเพณี อาหารการกิน การแต่งกาย เป็นต้น และพัฒนาการของความเป็นไทยที่เปลี่ยนไปตามบริบทของสังคม ตั้งแต่ต้นรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบัน ใช้วิธีการเล่าเรื่องผ่านสื่อพิพิธภัณฑ์ เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ ตลอดจนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการเล่าเรื่อง ให้ผู้ชมสามารถเข้าใจและติดตามเรื่องราวได้ง่ายมากขึ้น นิทรรศการแบ่งเป็น 14 ห้อง ได้แก่ ห้องไทยริเปล่า ไทยแปลไทย ไทยตั้งแต่เกิด ไทยสถาบัน ไทยอสังการ ไทยแกล่ไหน ไทยOnly ไทยInter ไทยวิทยา ไทยชิม ไทยดีโคตร ไทยเชื่อ ไทยประเพณี และไทยแซะ

นิทรรศรัตนโกสินทร์เป็นอีกหนึ่งนิทรรศการที่นำเสนอเรื่องราวด้านต่าง ๆ แห่งยุครัตนโกสินทร์ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวัฒนธรรม ถูกถ่ายทอดออกมาให้ผู้ชมได้รับรู้ คัมค่า และเห็นคุณค่า ประกอบกับกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญคือ กลุ่มเยาวชน จึงใช้เทคโนโลยีและเทคนิคที่ทันสมัยในการจัดแสดงนิทรรศการเพื่อการรวบรวมความรู้ให้กับเยาวชนทั้งสื่อจัดแสดงหุ่นจำลอง การนำสื่อผสมเสมือนจริง 4 มิติ สื่อมัลติทัช มัลติมีเดีย แอนิเมชันในลักษณะอินเตอร์แอคทีฟ เซล์ฟ เลิร์นนิ่ง จะทำให้เยาวชนเกิดความสนใจ เข้าใจได้ง่ายขึ้นเป็นการสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทยให้กับเยาวชนรุ่นหลังผ่านห้องจัดแสดง ซึ่งตั้งชื่อไว้อย่างคล้องจองกันดังนี้ รัตนโกสินทร์เรื่องโรจน์ เกียรติยศแผ่นดินสยาม เรื่องนามมหรสพศิลป์ ลือระบิลพระราชพิธี สง่าศรีสถาปัตยกรรม คัมค่าย่านชุมชน เข้มมยลถิ่นกรุง เรื่องรุ่งวิถีไทย และดวงใจปวงประชา

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิดการจัดแสดงนิทรรศการรูปแบบต่าง ๆ ล้วนแต่ยึดองค์ประกอบหลักคือด้านการนำเสนอวัตถุ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียนรู้ เพื่อเข้าถึงและเกิดกระบวนการสื่อสารต่อผู้ชม อาทิเช่น นิทรรศรัตนโกสินทร์เลือกนำเสนอผ่านสื่อผสมเสมือนจริง 4 มิติ สื่อมัลติทัช ในลักษณะอินเตอร์แอคทีฟ เซล์ฟ เลิร์นนิ่ง เป็นแนวคิดที่ผู้วิจัยนำไปปรับใช้ในการจัดการความรู้ และนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมในบทที่ 5 ถัดไป

องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม

องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO: World Intellectual Property Organization) อธิบายความหมายของคำว่า มรดกทางวัฒนธรรม หมายถึง องค์ความรู้ที่มีการสั่งสมและสืบทอดกันมาจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง (ยศศักดิ์ โกไศยกานนท์, 2559, หน้า 49)

สมาคมอิโคโมสไทย (2554) อธิบายความหมายของมรดกทางวัฒนธรรมว่า ผลงานสร้างสรรค์ของชนในชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันมีคุณค่าที่ตกทอดมาจากรุ่นก่อน เป็นประจักษ์พยานของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ รวมถึงสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นรวมทั้งระบบนิเวศ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าไม่สามารถทดแทนได้เป็นเครื่องหมายที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของผู้คนในอดีต แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่โดดเด่นและเอกลักษณ์ของพื้นที่ มีการสืบทอดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและควรค่าแก่การสืบสานต่อไปในอนาคต

ศรีศักร วัลลิโภดม (2547) อธิบายความหมายของมรดกทางวัฒนธรรมว่า แบบแผนหรือเนื้อหาของวัฒนธรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีต คือ การทำมาหากิน การตั้งแหล่งที่อยู่อาศัย การพักผ่อนหย่อนใจ การป้องกัน รักษาโรคลภัยไข้เจ็บ ระบบความความเชื่อ เครื่องนุ่งห่ม การคมนาคม การศึกษา และการปกครอง

มรดกทางวัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (UNESCO, 1975 อ้างถึงใน รุจิระ บุญนาค, 2556)

1. มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ (Tangible Cultural Heritage) คือสิ่ง que แสดงให้เห็นได้ทางกายภาพ โดยครอบคลุมทั้งมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุเคลื่อนที่ได้และวัตถุเคลื่อนที่ไม่ได้ เช่น โบราณวัตถุ โบราณสถาน

2. มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Cultural Heritage) คือสิ่ง que หมายถึง ความรู้ ขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือแนวปฏิบัติทุกรูปแบบ ทั้งที่เป็นสากลและของท้องถิ่นที่ถูกสร้างขึ้นและถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ไม่ว่าจะด้วยวาจาหรือวิธีการอื่นใดผ่านระยะเวลาหนึ่ง มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้โดยกระบวนการสั่งสมความรู้และการประยุกต์ใช้

การจัดการมรดกทางวัฒนธรรม

สมาคมอิโคโมสไทย (2550) อธิบายความหมายของ การจัดการทางวัฒนธรรม (Cultural Management) คือกระบวนการคุ้มครองและการจัดการองค์ประกอบที่หลากหลายของมรดกวัฒนธรรม ให้ดำรงคุณค่าไว้ เพื่อสร้างความเข้าใจและทำให้เกิดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม และการเข้าถึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป

การจัดการมรดกทางวัฒนธรรมมี 2 รูปแบบ

1. การจัดการมรดกทางวัฒนธรรมแบบทางการ (Formal cultural heritage management) เป็นระบบการจัดการที่อยู่บนพื้นฐานของรัฐด้วยระบบกฎหมาย เน้นความสำคัญด้านการอนุรักษ์และการพัฒนาแหล่งโบราณสถาน โบราณคดี โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และคำนึงถึงกระบวนการพัฒนาไปสู่ความทันสมัยรวมถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับประเทศชาติ (สายนต์ ไพเราะญัตร์, 2547)

2. การจัดการมรดกทางวัฒนธรรมแบบไม่เป็นทางการ (Informal cultural heritage management) เป็นระบบการจัดการที่อยู่บนพื้นฐานของชุมชน เน้นที่ภาคประชาชนในชุมชนท้องถิ่นแบบการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการหรือกิจกรรม ระดมความคิด การวางแผน การตัดสินใจ โดยการดำเนินงานจะต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมชุมชน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับชุมชนมากที่สุด (สายนต์ ไพเราะญัตร์, 2547)

องค์ความรู้เกี่ยวกับหอคิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

ความเป็นมาของหอคิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

จากการศึกษาค้นคว้า หอคิลปะกรรม ความฝันว่าสองทศวรรษ เรียบเรียงโดย อาจารย์สุชาติ เถาทอง สามารถรวบรวมข้อมูลโดยสังเขปคือ หอคิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง มหาวิทยาลัยบูรพา ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เป็นศูนย์กลางแห่งเรียนรู้ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่หลากหลาย ตลอดระยะเวลา 13 ปีที่ผ่านมาทำหน้าที่บริการสังคมในฐานะการให้บริการทางการศึกษา เป็นภาพพจน์ที่แสดงออกถึงความเจริญงอกงามทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียง ย้อนกลับไปจุดเริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2517 จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ได้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒบางแสนและต้องการพัฒนาขยายสาขาต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และการทำให้มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้า ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมนำเสนอโครงการก่อตั้งหอคิลปะเป็นครั้งแรกปี พ.ศ. 2518 ภายใต้เจตนารมณ์ของอาจารย์สุชาติ เถาทอง และนายประศาสน์ สง่าเมือง พ.ศ. 2522 ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมจัดทำโครงการวิจัยศิลปะภาคตะวันออกเฉียง จากการศึกษาแหล่งศิลปะและ โบราณคดีในหลายจังหวัดเพื่อเก็บสะสมศิลปวัตถุและ โบราณวัตถุจำนวนมาก นอกเหนือจากการสะสมศิลปวัตถุแล้วยังคงมีการปรับเปลี่ยนทิศทางและรูปแบบการดำเนินเปลี่ยนชื่อ โครงการใหม่เป็น หอคิลปะกาญจนาภิเษก ภาคตะวันออกเฉียง เพื่อให้สอดคล้องกับวาระอันเป็นศุภมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) ทรงครองราชย์สมบัติครบ 50 ปี ได้กำหนดพื้นที่เพิ่มเติมสำหรับห้องอัครศิลป์ เพื่อรวบรวมประวัติและผลงานด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ ที่พระองค์ได้ทรงสร้างสรรค์ไว้ และเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2549 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารหอคิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงอย่างเป็นทางการ

แนวคิดและหลักการเกี่ยวข้องกับการศึกษา

หลักการการจัดการความรู้ (KM)

หากเรามีความรู้ที่อยู่ในสักระยะ แต่เข้าถึงไม่ได้ ความรู้นั้นก็ไม่มี ความหมายและไร้ประโยชน์ (ประพนธ์ ภาสุขยัค และอภิสิทธิ์ กัมพลาวลี, 2550) คำกล่าวข้างต้นจึงเป็นที่มาของการจัดการความรู้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างถูกวิธี ความรู้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) และ ความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge)

ภาพที่ 4 แผนผังขั้นตอนการจัดการความรู้ชัดแจ้ง

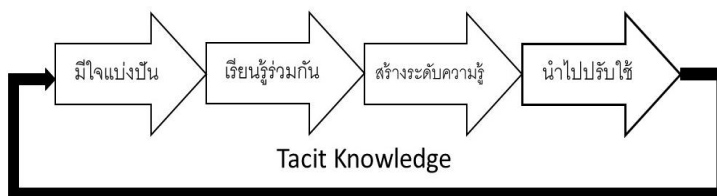
(ประพนธ์ ภาสุขยัค และอภิสิทธิ์ กัมพลาวลี, 2550)

ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) คือ ความรู้ทางวิชาการ หลักวิชา ทฤษฎี ที่มาจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีกฎเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการ ขั้นตอนการจัดการความรู้ชัดแจ้งคือ

- 1) การเข้าถึงและตีความ
- 2) การนำไปปรับใช้
- 3) การเรียนรู้ยกระดับ
- 4) การรวบรวมจัดเก็บ

ความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) คือความรู้ที่มาจากการปฏิบัติ ประสบการณ์ผ่านภูมิปัญญา หรือ เคล็ดลับวิชาที่สืบทอดกันมา เป็นสิ่งที่มาจากการใช้วิจารณญาณ ปฏิภาณ หรือ เทคนิคเฉพาะตัวของแต่ละคน ขั้นตอนการจัดการความรู้ฝังลึกคือ

- 1) มีใจแบ่งปัน
- 2) การเรียนรู้ร่วมกัน
- 3) การสร้างความรู้ยกระดับ
- 4) การนำไปปรับใช้

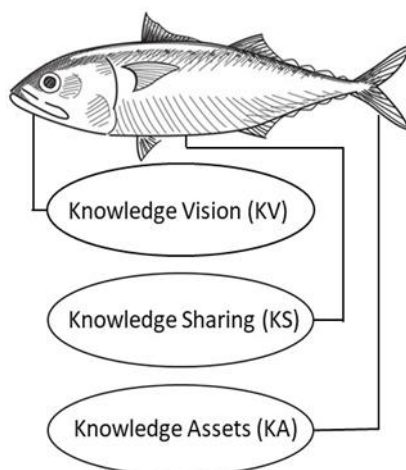

ภาพที่ 5 แผนผังขั้นตอนการจัดการความรู้ฝังลึก

(ประพนธ์ ภาสุขยัค และอภิสิทธิ์ กัมพลาวลี, 2550)

การนำแนวคิดทั้ง 2 วงจรไปปรับใช้ในการทำงานควบคู่กันจึงจะเป็นการจัดการความรู้ที่สมบูรณ์แบบที่สุด ในขณะที่สังคมการเรียนรู้ในประเทศไทยยังไม่พร้อมที่จะเปิดโอกาสด้านการจัดการความรู้ฝังลึกเท่าที่ควรเพราะมองว่าอาจเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก

สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.) ต้องการส่งเสริมความรู้ KM ที่เต็มรูปแบบคือ ครอบคลุมความรู้ชัดแจ้ง และ ความรู้ฝังลึก เพื่อความเข้าใจง่ายและสามารถสื่อสารได้ทุกระดับสถานะในสังคมไทยจึงเป็นที่มาของแบบจำลองที่เรียกว่า โมเดลปลา โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ Knowledge Vision (KV) เปรียบได้กับหัวปลา Knowledge Sharing (KS) เปรียบได้กับตัวปลา และ Knowledge Assets (KA) เปรียบได้กับหางปลา

ภาพที่ 6 แผนผัง KM โมเดลปลา

(ประพนธ์ ภาสุยชัย และอภิสิทธิ์ กัมพลาวลี, 2550)

หัวปลา หรือ Knowledge Vision (KV) คือ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ของการจัดการความรู้ การตั้งคำถามถึงประเด็น หรือ เรื่องที่สนใจที่จะนำมาจัดการความรู้ว่าคือประเด็นอะไร มีความเกี่ยวข้องกับสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือยุทธศาสตร์ขององค์กรอย่างไร เพราะถ้าเกิดประเด็นที่เลือกไม่สนองต่อเป้าหมายขององค์กรนั้นแสดงว่า ปลาตัวนั้นอาจกำลังว่ายไปผิดทาง

ตัวปลา หรือ Knowledge Sharing (KS) คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share and Learn) ถือเป็นหัวใจและหลักสำคัญของการทำ KM ควรเริ่มจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มขนาดเล็กไม่เป็นทางการ และควรใช้วิธีการเล่าเรื่อง (Storytelling) ผลัดกันเป็นทั้งผู้รับและผู้ให้ เป็นการเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นจริงและอธิบายถึงรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งด้านประสบความสำเร็จหรือด้านปัญหา รวมถึงวิธีการแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาด้วย นอกจากนั้นการแลกเปลี่ยนความรู้จะเกิดประโยชน์สูงสุดเมื่อผู้ฟัง

เปิดรับอย่างไม่มียกเว้นหรือข้อจำกัดใด ๆ และมีการคิดเชิงระบบซึ่งจะเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ที่มีประโยชน์สูงสุดกับทุกคน

หางปลา หรือ Knowledge Assets (KA) คือ คลังความรู้ ใช้ระบบการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่แยกประเภท เพื่อให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย อาจแบ่งเป็น 3 ส่วนของคลังความรู้คือ 1) การบันทึกในลักษณะเรื่องเล่าหรือคำพูดที่เร้าใจ ส่วนใหญ่เป็นความรู้ฝังลึก 2) ความรู้ชัดแจ้ง มาจากการวิเคราะห์หลังเคราะห์ และสรุปเป็นประเด็น 3) การอ้างอิงแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั้งภาคเอกสาร ภาคบุคคลที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญ

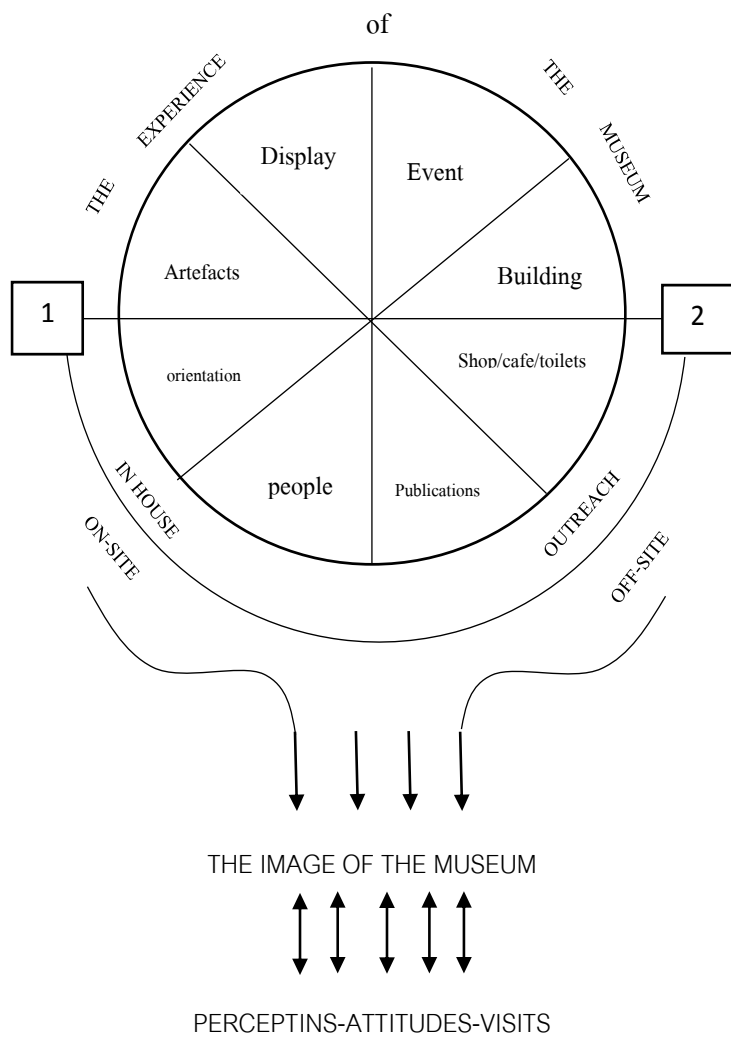
ประเด็นสำคัญที่ผู้พัฒนาคลังความรู้ต้องตรวจสอบอยู่เสมอคือสิ่งที่อยู่ในคลังความรู้นั้น สอดคล้องกับประเด็นที่ตั้งไว้หรือเปล่า มีผู้เข้ามาใช้คลังความรู้หรือไม่และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ แก้ปัญหา พัฒนาหรือไม่อย่างไร เพราะสิ่งที่สำคัญที่สุดในกระบวนการ KM คือการนำความรู้สู่การปฏิบัติจริง

การจัดการความรู้อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถทำให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทุกองค์กรมีบุคลากรที่แตกต่างกันซึ่งเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่สามารถพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กรอย่างสมบูรณ์แบบคือ การจัดการ KM สู่การพัฒนา LO คือการเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรโดยจะต้องมองเห็นคุณค่า (Value) คือ Learn Care Share Shine Learn ตัวแรกคือ ทำอย่างไรให้คนในองค์กรเป็น Learn person เป็นคนใฝ่รู้ ใฝ่พัฒนา มองหาโอกาสในการปรับปรุงตัวอยู่เสมอ Care คือ การนึกถึงและสนใจผู้ร่วมงาน มีสัมพันธภาพที่ดี ความเป็นกัลยาณมิตร Share คือ การเป็นผู้ให้รู้จักแบ่งปัน Shine คือ ระบบการส่งเสริมคนดี การยกย่องชมเชยคนดีด้วยการให้รางวัล

การวิจัยครั้งนี้นำแนวคิดการจัดการความรู้ชัดแจ้ง และ การจัดการความรู้ฝังลึก ซึ่งเป็นที่มาของโมเดลปลาทูมาประยุกต์และปรับใช้ในส่วนของการบริหารจัดการหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านการขับเคลื่อนงานศิลป์และวัฒนธรรม การจัดระบบข้อมูล และด้านการเผยแพร่ความรู้

หลักการสื่อสารและปฏิบัติการ

หลักการสื่อสารและปฏิบัติการ (Communication in theory and practice) การสร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้ชม รับรู้ สร้างเสริมทัศนคติซึ่งขยายความแนวคิด แนวทาง โดย มนัส แก้วบุชา (2554) ดั่งมีโคอะแกรม (Communication in theory and peactice) ดังนี้

ภาพที่ 7 แผนภูมิรายละเอียดหลักการสื่อสารและปฏิบัติการ
(มนัส แก้วบุชา, 2554)

ตารางที่ 2 ความหมายหลักการสื่อสารและการปฏิบัติ
(มนัส แก้วบุชา, 2554)

พื้นที่	รายละเอียด
In house: พื้นที่ภายใน	<ul style="list-style-type: none"> - Buildings/space คือ อาคาร ลานวัฒนธรรม - Shop/Cafe/Toilets / Park คือ ร้านค้า ร้านกาแฟ ห้องสุขา พื้นที่จอดรถ เรือ - Publications คือ เอกสารวิจัย เอกสารนำชม - People คือ สาธารณชนและผู้ชม - Orientation คือ พื้นที่สำหรับการประชุม - Artefacts specimens มีศิลปวัตถุ วัตถุทางวัฒนธรรม จัดหมวดหมู่กลุ่ม พร้อมรายละเอียดที่ชัดเจน - Displays เป็นการนำเสนอวัตถุพร้อมองค์ประกอบที่สวยงาม - Events มีการจัดกิจกรรม เทศกาล อย่างสม่ำเสมอ
Out reach: พื้นที่สำหรับผู้ชมที่อยู่ภายนอกพิพิธภัณฑ์สถาน	<p>ผู้ชมที่ไม่สามารถเข้ามาเยี่ยมชมได้ หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กำหนดนโยบาย ภารกิจเพื่อเข้าไปหาผู้ชม เพื่อให้โอกาสผู้ชมที่อยู่ภายนอกหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้มีโอกาสรับรู้ เรียนรู้</p>

แนวคิดพิพิธภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ (E-museum)

ทุกช่วงเวลาในชีวิตของเราก้าวเข้าสู่โลกออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ เราสะดวกสบายผ่านการทำธุรกรรมออนไลน์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ในส่วนงานพิพิธภัณฑ์เองก็คำนึงถึงการตอบสนองของโลกยุคออนไลน์ในปัจจุบัน จึงเป็นที่มาของระบบพิพิธภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-museum ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ หรือ สวทช. (2561) กล่าวว่าเป็นการประยุกต์เทคโนโลยีในการจัดเก็บ บริหารจัดการ แลกเปลี่ยนเผยแพร่ข้อมูลและองค์ความรู้ของพิพิธภัณฑ์ในรูปแบบดิจิทัล เป็นการอนุรักษ์ข้อมูลพิพิธภัณฑ์ให้อยู่ในรูปแบบของดิจิทัลและก่อให้เกิดสังคมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลระหว่างพิพิธภัณฑ์ และผู้ที่สนใจข้อมูลเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ ซึ่งการสร้างพิพิธภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ สามารถสร้างได้ทั้งแบบมีสถานที่จริง และไม่มีสถานที่จริง สามารถจัดทำได้ ขึ้นอยู่กับข้อมูล รูปแบบที่ต้องการนำเสนอและเอกลักษณ์เฉพาะของพิพิธภัณฑ์นั้น ๆ จากงานวิจัยในครั้งนี้ได้นำร่องให้กับพิพิธภัณฑ์ชุมชนจำนวน 6 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ได้แก่

1. พิพิธภัณฑ์วัดร่องเมิง อำเภอสันทราย
2. วัดดอกเอื้อง อำเภอเมืองเชียงใหม่
3. วัดมงคล(ทุ่งเป้ง) อำเภอสันป่าตอง
4. พิพิธภัณฑ์วัดน้ำจำ อำเภอสันกำแพง
5. พิพิธภัณฑ์วัดเกตการาม อำเภอเมืองเชียงใหม่
6. ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยไตลื้อ บ้านไบบุญ อำเภอคอกยสะเก็ด

กัลยา อุดมวิทิต รองผู้อำนวยการ สวทช. ยังกล่าวว่าในฐานะหน่วยงานภาครัฐ ที่มีภารกิจในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ มีความมุ่งมั่นที่จะวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างนวัตกรรมบริการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ ที่มีความผูกพันกับโลกดิจิทัล อีกทั้งยังสนองตอบต่อนโยบายของประเทศในเรื่อง Thailand 4.0 ด้วย (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2561)

แนวคิดพิพิธภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ (E-museum) เป็นแนวคิดที่เหมาะสมในโลกยุคใหม่ และวิธีการดำเนินชีวิตของคนตามสถานการณ์ปัจจุบัน เพราะมนุษย์ทุกวันนี้ล้วนแล้วแต่ติดต่อสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ทั้งสิ้น ดังนั้นการเข้าถึงผู้คนผ่านสังคมออนไลน์และช่องทางรูปแบบต่าง ๆ จึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสมตามแนวทางการวิจัยหัวข้อการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม: หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงจะนำเสนอแนวทางการจัดนิทรรศการผ่านแนวคิดพิพิธภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ (E-museum) ในบทถัดไป

แนวคิดโมบายมิวเซียม

โมบายมิวเซียม หรือ มิวเซียมเคลื่อนที่ (Muse Mobile) คือนิทรรศการเคลื่อนที่ (Traveling exhibition) นิทรรศการที่เคลื่อนย้ายไปจัดแสดงสถานที่ต่าง ๆ เช่น สถานศึกษา โรงพยาบาล ศูนย์การค้า ชุมชน มีวัตถุประสงค์ด้านการศึกษาและการบริการสังคมเป็นหลัก พิพิธภัณฑ์สถานบางแห่งจัดทำรถพิพิธภัณฑ์เคลื่อนที่เพื่อการเข้าถึงชุมชน พื้นที่ห่างไกล เพื่อการเท่าเทียมกันทางสังคม เพราะเป็นหนึ่งวิธีที่พิพิธภัณฑ์สามารถเข้าถึงผู้ชมในที่ต่าง ๆ ได้อย่างใกล้ชิดแม้ในที่ห่างไกล

นิทรรศการเคลื่อนที่ชุดเรียงความประเทศไทย เป็นหนึ่งในตัวอย่างของมิวเซียมเคลื่อนที่ หรือ นิทรรศการเคลื่อนที่ของพิพิธภัณฑ์มิวเซียมสยามที่นำเสนอรากเหง้าของชาวสยามตั้งแต่อดีตกาลจนถึงสังคมในยุคปัจจุบัน ผ่านการเนรมิตโลกพิพิธภัณฑ์มีชีวิตในตู้คอนเทนเนอร์ 5 ใบ

ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจและนโยบายในการส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ และเป็นการขยายโอกาสในการเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชนในวงกว้าง ทลายกำแพงที่กั้นขวางระหว่างการเรียนรู้ของส่วนกลางกับภูมิภาค ตลอดจนเป็นต้นแบบในการจัดการความรู้ที่ยั่งยืนให้กับแหล่งเรียนรู้ทั่วประเทศไทย (อรวรรณ เหม่นแหลม, 2559)

แนวคิดการขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ

เนาวรัตน์ พลายน้อย (2551) กล่าวว่าในอดีตรัฐบาลและชุมชนเป็นผู้ขับเคลื่อนกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำมาหากิน อาชีพ การศึกษา การสาธารณสุข ความยุติธรรมในชุมชน กรอบของการตัดสินใจในทิศทางการขับเคลื่อนมักพิจารณาจากความเป็นไปได้ตามบริบทความเหมาะสมของชุมชนและศักยภาพของตนเอง

เมื่อสังคมมีรัฐบาลเข้ามาควบคุมดูแลเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ อาชีพ การศึกษา การสาธารณสุข ความมั่นคง รัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมดโดยนำทรัพยากรสาธารณะ (ภาษี) ที่ได้จากรัฐบาลและชุมชนมาดำเนินการ แต่เมื่อดำเนินการนานเข้ากลับพบว่านโยบายสาธารณะมักเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาเนื่องจากความไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาล มีข้อโต้แย้งเรื่องผลประโยชน์พวกพ้องและกลุ่มทุนเอกชน ในทางกลับกันประชาชนอยู่ในสภาวะพึ่งพาอาศัยรัฐ ความทุกข์ร้อนของประชาชนคุณภาพชีวิตของประชากรยังคงมีปัญหาเหมือนเคย

กระแสนการปฏิรูปสังคมที่คำนึงถึงเรื่องความหลากหลาย การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในปฏิบัติการทางสังคม (Social action) จะต้องดำเนินการผ่านสังคมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมอันจะนำมาสู่แนวทางขับเคลื่อนการเรียนรู้ในสังคม ผ่านกิจกรรม หรือ ปฏิบัติการทางสังคม ที่มีผลกระทบกับทุกคนซึ่งก็คือ นโยบายสาธารณะ แต่ก็ยังมีข้อจำกัดของการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนอันนำไปสู่การขาดความเชื่อใจระหว่างกันดังตัวอย่างต่อไปนี้ 1) ประชาชนและภาครัฐมักไม่เชื่อผลสำรวจที่ขัดกับความรู้สึกหรือผลประโยชน์ของตน 2) การโต้แย้งถึงความลำเอียงในการทำประชาพิจารณ์หรือประชามติ 3) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียล้วนมีความต้องการของตัวเองและต้องการเอาชนะ 4) การจัดประชุมหรือสัมมนาไม่มีกระบวนการสร้างการเรียนรู้ เป็นเพียงการฟังบรรยายและเชื่อตามที่วิทยากรกล่าวเพียงเท่านั้น 5) ขาดกระบวนการทางนโยบายที่สร้างการเรียนรู้ และการแก้ไขปัญหา

การขับเคลื่อนประเด็นทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพมีความจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่เรียกว่า ชุดความรู้ขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ (Issue book)

อุทัยทิพย์ รักษารยาธรรม (2552) Issue book หมายถึง เอกสารชุดความรู้ที่ให้ข้อมูลที่แสดงถึงความสำคัญของปัญหาสาธารณะ และนำเสนอกรอบทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่ได้มาจากองค์ความรู้แจ้งชัด (Explicit knowledge) และความรู้ฝังลึก (Tacit knowledge) มีวัตถุประสงค์คือ การใช้เป็นเครื่องมือในเวทีสาธารณะ เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการนโยบายสาธารณะ ผลักดันให้เกิดนโยบายสาธารณะ

งานวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนศิลปะและวัฒนธรรม: หอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำขึ้นตอนหนึ่งของกระบวนการขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ (Issue book) มาประยุกต์และปรับใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้คือ การกำหนดกิจกรรม การกำหนดกิจกรรม คือ การแลกเปลี่ยนในแต่ละทางเลือก (Trade off) และการตรวจสอบ ทิศทางร่วมของกลุ่ม ขึ้นแรกเป็นการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้นโยบายเหล่านั้นเกิดขึ้นได้จริง โดยกิจกรรมที่กำหนด ประชาชนสามารถปฏิบัติได้เอง และที่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากภาครัฐ หรือ หน่วยงานองค์กรอื่น ๆ สิ่งสำคัญในการกำหนดกิจกรรม คือ ควรระบุให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม เป้าหมายสำคัญของ Issue book คือ การเปลี่ยนแปลงปัจเจกชนให้มีสำนึกของความเป็น สาธารณะชน (Active citizens) (อุทัยทิพย์ รักจรรยาบรรณ, 2551) ซึ่งเป็นแนวคิดเดียวกับ งานวิจัยครั้งนี้ การขับเคลื่อนศิลปะและวัฒนธรรม : หอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่ใช่เพียงการนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ยังตระหนักถึงความมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้คนมีความเป็นสาธารณะมากขึ้นกว่าความเป็นปัจเจกชน มีความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับศิลปวัฒนธรรม เกิดการสร้างองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพของ ชุมชน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษาโดยตรง

กมลวรรณ จันทวร (2555) งานวิจัยเรื่องการบริหารจัดการหอศิลป์ของรัฐในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและลักษณะการบริหารจัดการหอศิลป์ของรัฐในปัจจุบันรวมทั้ง ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของหอศิลป์ของรัฐ โดยนำมาสรุปปัญหาและเสนอแนะ เป็นแนวทางในการบริหารจัดการหอศิลป์ของรัฐในอนาคต มีพื้นที่กรณีศึกษาทั้งหมด 8 แห่งดังนี้ สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม: พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์, สังกัดมหาวิทยาลัยในกำกับของ รัฐ: หอศิลป์จามจุรี หอศิลป์วิทยานิพนธ์ศรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหอศิลป์และวัฒนธรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยบูรพา, สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ: หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร หอศิลป์มหาวิทยาลัยนเรศวรและหอศิลป์เอสจี อาร์ตแกลเลอรี มหาวิทยาลัยศิลปากร, สังกัดองค์กร การปกครองท้องถิ่น: หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอยู่ 3 รูปแบบ คือ แบบขอข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น, แบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของ ผู้ที่มาใช้บริการ และแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างซึ่งสัมภาษณ์ผู้บริหารหอศิลป์ ผู้ปฏิบัติงาน ศิลปิน ที่เคยแสดงงานและผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า หอศิลป์ที่มี การบริหารจัดการในรูปแบบสถาบันที่อยู่ภายใต้มูลนิธิจะสามารถบริหารจัดการหอศิลป์ได้คล่องตัว

และมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากกว่าหอศิลป์ที่เป็นรูปแบบส่วนราชการ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการประสบความสำเร็จ คือ การวางพันธกิจขององค์กร ทรัพยากรบุคคลและงบประมาณในการดำเนินการ

ศรัญญา ประสพชิงชนะ (2561) การวิจัยเรื่องแนวทางการปรับปรุงนิทรรศการเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ของในชุดนิทรรศการด้านศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงนิทรรศการเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ของโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method) คือ ทั้งเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการใช้แบบสอบถามสำรวจความพึงพอใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดแสดงนิทรรศการมาประกอบกับแนวคิดทฤษฎีการจัดการนิทรรศการ ผลการวิจัยพบว่าการจัดแสดงนิทรรศการเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ของยังไม่เคยได้รับการปรับปรุงการจัดแสดงเลยตั้งแต่เริ่มเปิดหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปี พ.ศ. 2549 จึงทำให้รูปแบบการจัดแสดงนิทรรศการทั้งในส่วนเนื้อหาของเนื้อหาและเทคนิคการจัดแสดงมีลักษณะที่หยุดนิ่ง คือ ให้ภาพของชาวชนในอดีที่มีวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมและเรียบง่าย ขาดความมีชีวิตชีวาภายใต้วาทกรรมของการพัฒนารัฐชาติสมัยใหม่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางการปรับปรุงการจัดแสดงทั้งในส่วนเนื้อหาของเนื้อหาและเทคนิคให้มีความทันสมัยมากขึ้นเพื่อให้ผู้ชมได้รับทราบข้อมูล เรียนรู้ และเกิดความเข้าใจ รวมทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมและร่วมกันสร้างสำนึกทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ของอย่างยั่งยืน

งานวิจัยเกี่ยวข้องกับแนวคิดการวิจัย

ชนิกานต์ โดแสงชัย (2556) งานวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการหอศิลป์วัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายคือการศึกษาความเป็นมา รูปแบบการจัดการ และแนวทางการจัดการที่เหมาะสมสำหรับหอศิลป์วัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่จากการศึกษาโดยใช้วิธีการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ การสอบถาม พบว่าหอศิลป์วัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ มีการบริหารจัดการที่ดี เป็นแหล่งเรียนรู้นอกระบบที่ให้บริการแก่ชุมชนโดยไม่แสวงหาผลกำไร แต่สิ่งที่พบว่าเป็นปัญหา คือ การไม่เป็นที่รู้จัก และการขาดสภาพคล่องของการบริหารงานภายใต้ระบบราชการ ซึ่งผู้วิจัยเสนอแนวทางการจัดการไว้ 4 ข้อดังนี้ 1) การจัดประชาสัมพันธ์แก่โรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสร้างเครือข่ายระหว่างหอศิลป์กับโรงเรียน 2) การจัดค่ายอบรมมัคคุเทศก์น้อย ซึ่งถือเป็นกิจกรรมบริการชุมชน เป็นการถ่ายทอดความรู้และสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิดให้แก่เยาวชน 3) การส่งเสริมและสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวให้แก่หอศิลป์วัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ 4) การเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการกับประชาชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาใช้อาคารสถานที่นอกเหนือจากการจัดนิทรรศการหมุนเวียน เพื่อเป็นการบริการสังคม

มนวิไล โรจนตันติ (2556) งานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์หน่วยเคลื่อนที่ของฐานความรู้ นิทรรศการศิลปะ มีวัตถุประสงค์คือเพื่อศึกษานโยบาย และรูปแบบกิจกรรมทางการศึกษาใน พิพิธภัณฑ์สถานศิลปะ โดยศึกษาแนวคิดการจัดการและบทบาทของพิพิธภัณฑ์สถาน ผ่านการเก็บข้อมูล จากผู้อำนวยการ ภัณฑารักษ์ เจ้าหน้าที่ และผู้ชมและการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม ทฤษฎี การสื่อสารในบริบทพิพิธภัณฑ์สถานศิลปะ ผลจากการวิจัยนำสู่การสร้างสรรค์ผลงานที่ผสมผสาน นามธรรม ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และรูปธรรม ได้แก่ ตัวโครงสร้างหน่วยเคลื่อนที่ ภาพ ผลงานศิลปะภาพเหมือนบุคคล คำอธิบายผลงาน แผ่นพับ แอปพลิเคชัน กิจกรรมศิลปะปฏิบัติ กิจกรรมพัฒนาศิลปะวิจัย และเกมจับคู่ เพื่อสร้างกิจกรรมทางการศึกษาที่พัฒนาความรู้ความเข้าใจ ในศิลปะซึ่งจะช่วยขับเคลื่อนวงการศิลปะให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ชัชวี คิชฐ์แก้ว (2552) การวิจัยเรื่องรูปแบบและโครงสร้างของระบบประชาสัมพันธ์ สำหรับพิพิธภัณฑ์สถานศิลปกรรมสมัยใหม่ (หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา รูปแบบและโครงสร้างของระบบประชาสัมพันธ์ของพิพิธภัณฑ์สถานศิลปกรรมสมัยใหม่ ใช้วิธีวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ มีปัญหา ด้านบุคลากร ไม่เพียงพอ ด้านเทคโนโลยีที่ไม่ทันสมัยสำหรับระบบประชาสัมพันธ์ และนำเสนอ การแก้ไขคือการเพิ่มบุคลากรฝ่ายประชาสัมพันธ์ และการปรับปรุงเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย เพื่อทำระบบฐานข้อมูลของพิพิธภัณฑ์สถานและการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

นเรนทร์ ปัญญา และสุวิภา จำปาวัลย์ (2556) การวิจัยเรื่องความสำเร็จในกระบวนการ จัดการพิพิธภัณฑ์สถานท้องถิ่นจังหวัดลำพูน คือการศึกษาความสำเร็จในการบริหารจัดการ พิพิธภัณฑ์สถานท้องถิ่นจังหวัดลำพูน ผ่านการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของกิจกรรมเวทีเสวนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านกระบวนการสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของพิพิธภัณฑ์สถานท้องถิ่น ทั้งด้านปัญหาและอุปสรรคพร้อมการแก้ไข ด้านความสำเร็จ ในกรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สถานทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ พิพิธภัณฑ์สถานท้องถิ่นโรงเรียนแม่ทาวิทยาคม พิพิธภัณฑ์สถานวัดต้นแก้ว พิพิธภัณฑ์สถาน บ้านมณีทอง พิพิธภัณฑ์สถานท้องถิ่นวัดห้วยกาน จากการศึกษาพบว่า พิพิธภัณฑ์สถานทั้ง 4 แห่ง ใช้แนวคิดในการเก็บรวบรวมของเก่าที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตในอดีต โดยการรับซื้อของเก่าใน ชุมชน ซึ่งมีการนำแนวคิดเรื่อง การโหยหาอดีต (Nostalgia) มาปรับใช้และปรับเปลี่ยนทัศนคติของ คนในชุมชนและเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาแก่เยาวชนให้ภาพหรือเรื่องราวในอดีตย้อนกลับสู่สังคม อีกครั้ง การทำงานจึงอาศัยกำลังกายและกำลังใจจากคนในท้องถิ่น ผู้ดำเนินงานพิพิธภัณฑ์สถาน มองความสำเร็จของพิพิธภัณฑ์สถานคือเรียนรู้ผ่านตัวเอง และถ่ายทอดสู่ผู้อื่นด้วยความรู้สึกรักของ การเป็นผู้ให้

จากการทบทวนวรรณกรรมที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยนำหลักการ แนวคิดมาเพื่อให้ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย กรอบแนวทางการวิจัย และชื่อเรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนงาน ศิลปะและวัฒนธรรม: หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง เช่น บทบาทของ ICOM บทบาท ของสภาพิพิธภัณฑ์ หลักการจัดการความรู้ (KM) หลักการการสื่อสารและปฏิบัติการ แนวคิด การขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ (Issue Book) มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับข้ออุปสรรค เมื่อนำไป ขับเคลื่อนหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง โดยจะขยายความไว้ในบทที่ 4-5 ตามลำดับ

383873741

BUU_1Thesis_60920172_thesis / recv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษางานวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม: หอศิลปะและวัฒนธรรม ภาควะวันออก เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีระเบียบวิธีวิจัย คือ การจัดการความรู้ การสื่อสารและปฏิบัติการ การขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความเป็นมา บทบาท หน้าที่และข้อโดดเด่น ข้อห่วงใยของหอศิลปะและวัฒนธรรม ภาควะวันออก 2) เพื่อวิเคราะห์ข้อโดดเด่นและข้อห่วงใยมาเป็นแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะ และวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาควะวันออก 3) เพื่อจัดทำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของ ผลงานศิลปะและวัฒนธรรมพร้อมเผยแพร่สู่สาธารณะ 4) เพื่อนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนหอ ศิลปะและวัฒนธรรมภาควะวันออก ซึ่งมีขอบเขตและวิธีวิจัยดังนี้

พื้นที่งานวิจัย และแหล่งรวบรวมข้อมูล

1. พื้นที่ภาคสนาม ได้แก่ หอศิลปะและวัฒนธรรมภาควะวันออก มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่างดังนี้ 1) ผู้ชม 2) ผู้เชี่ยวชาญ 3) ผู้ห่วงใย เพื่อสอดคล้อง กับงานวิจัย ผู้วิจัยเลือกผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับหอศิลปะและวัฒนธรรมภาควะวันออกซึ่งเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้มีความเชี่ยวชาญด้านงานพิพิธภัณฑ์สถาน งานด้านศิลปะและวัฒนธรรม และกลุ่มเป้าหมายที่มาใช้บริการหอศิลปะและวัฒนธรรมภาควะวันออก

แบบสอบถาม สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้เชี่ยวชาญ

1. แบบสอบถาม: แจกแบบสอบถามโดยระบุเป้าหมายผู้ที่มาใช้บริการ
2. แบบสัมภาษณ์: กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับหอศิลปะและวัฒนธรรม ภาควะวันออกซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้มีความเชี่ยวชาญด้านงานพิพิธภัณฑ์และงานด้าน ศิลปะและวัฒนธรรม

3. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม : ผู้วิจัยสังเกตสถานการณ์และพฤติกรรมกรเข้าใช้บริการ รวมถึงการจัดการความรู้ด้านนิทรรศการและกิจกรรมต่าง ๆ

ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูล

กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้มีความเชี่ยวชาญด้านงานพิพิธภัณฑ์สถานและงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม โดยใช้การบันทึกในการสัมภาษณ์

ตารางที่ 3 ราชานามและตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญที่ได้ทำการสัมภาษณ์

ว.ด.ป	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ตำแหน่ง
10 มี.ย. 2562	ศาสตราจารย์กมล ทศนาญชลิ	ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ ปี พ.ศ. 2540
8 ก.ย. 2562	ศาสตราจารย์เดชา วราชน	ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ ปี พ.ศ.2550
18 ส.ค. 2562	อาจารย์ธนากรณ อุดมศรี	อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาจิตรกรรม มหาวิทยาลัยบูรพา
20 ต.ค. 2563	ศาสตราจารย์สุชาติ เกาทอง	อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาทัศนศิลป์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยบูรพา
8 พ.ย. 2563	ดร.มนัส แก้วบุชา	อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ
2. การสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ
3. เครื่องมือและอุปกรณ์วัดขนาดวัตถุ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

1. กล้องถ่ายภาพและวิดีโอสำหรับบันทึกภาพเคลื่อนไหว
2. โทรศัพท์สำหรับการอัดเสียง
3. อุปกรณ์การเก็บข้อมูลภาพ เช่น เครื่องวัดขนาดวัตถุ หลอดไฟ

การรวบรวมข้อมูล

ด้านเอกสาร

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า รวบรวม และวิเคราะห์ ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้
2. ศึกษาหลักการและแนวคิดเรื่องการจัดการความรู้ การสื่อสารและการปฏิบัติการ และแนวคิดเรื่องการบริหารขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ เพื่อมาเป็นแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออก

ด้านข้อมูลภาคสนาม

1. ดำเนินงานโดยการเตรียมข้อมูลเบื้องต้นและเครื่องมือ อุปกรณ์สำหรับการรวบรวมข้อมูลในการลงพื้นที่
2. ประสานงานร่วมมือกับบุคคลข้อมูลเพื่อศึกษาและเก็บบันทึกข้อมูล
3. ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

การเรียบเรียงข้อมูล

1. ด้านเอกสาร ผู้วิจัยทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล หลักการ แนวคิดที่รวบรวมจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเรียบเรียงภายในกรอบแนวทางของการวิจัยครั้งนี้
2. ด้านข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจแต่ละประเภทมาจัดกลุ่มแบ่งได้ 3 ประเภทดังนี้ 1) ข้อมูลจากการแบบสอบถาม 2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ 3) ข้อมูลจากการสังเกตการณ์

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษา รวบรวม และเรียบเรียงข้อมูล หลักการ และแนวคิด จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นส่วนของข้อมูลเบื้องต้นในด้านเอกสาร และข้อมูลถัดมาก็คือในส่วนของข้อมูลด้านภาคสนาม จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอย่างแน่ชัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ผ่านการเรียบเรียงและตรวจสอบ นำมาผ่านกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เป็นตามทิศทางของวัตถุประสงค์ตั้งต้นของการวิจัยครั้งนี้

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยโดยผลการวิจัยบรรลุตรงตามจุดประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับ

นำเสนอผลงานวิจัย

การนำเสนอผลงานการวิจัยครั้งนี้ผ่านการเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

กระบวนการดำเนินงานวิจัยเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณะ

การเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณะชนเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยบูรพาต่อองค์กรหรือสถาบันที่เกี่ยวข้องกับงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาและขับเคลื่อนตลอดจนการสื่อสารระหว่างคน ชุมชน สังคมและงานศิลปะและวัฒนธรรมต่อไป

ตารางที่ 4 ลำดับและขั้นตอนแผนการดำเนินงานวิจัย

ลำดับขั้นตอน (Step)	แผนการดำเนินงาน (Planing)/กิจกรรมและรายละเอียดการศึกษา	ระยะเวลา (Tentative)
1	วางแผนการวิจัยเพื่อศึกษา สํารวจ รวบรวมข้อมูลแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม	มกราคม พ.ศ. 2562
2	กำหนดพื้นที่การศึกษา คือ หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยบูรพา	มกราคม พ.ศ. 2562
3	ตั้งประเด็นคำถามการวิจัย ข้ออุปสรรค	กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562
4	กำหนดรูปแบบเครื่องมือการวิจัย แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม	มีนาคม พ.ศ. 2562
5	กำหนดกลุ่มเป้าหมาย - ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้มีความเชี่ยวชาญด้านงานพิพิธภัณฑ์และงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม - ผู้ที่มาใช้บริการหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เมษายน พ.ศ. 2562
6	รวบรวมข้อมูล จากเอกสาร งานวิจัยและบุคคลข้อมูล	พฤษภาคม พ.ศ. 2562
7	ดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยบูรพา	มิถุนายน พ.ศ. 2562
8	เรียบเรียงข้อมูล จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม	มกราคม พ.ศ. 2563
9	วิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม	สิงหาคม-พฤศจิกายน พ.ศ. 2563
10	วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำข้อมูลฉบับสมบูรณ์	สิงหาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2563
11	ส่งบทความเพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร	กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564
12	เผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณชน	มีนาคม พ.ศ. 2564
13	การนำเสนอข้อมูลการวิจัยให้คณะกรรมการกลั่นกรอง	เมษายน พ.ศ. 2564

บทที่ 4

การขับเคลื่อนเพื่อการจัดการหอศิลปะและวัฒนธรรมที่ผ่านมา

บทนี้เป็นการศึกษาทั้งภาคเอกสารและภาคสนาม เพื่อให้ได้ข้อมูลของประวัติความเป็นมา ด้านการบริหารจัดการ และสภาพการดำเนินงานด้านการจัดแสดงนิทรรศการ การจัดกิจกรรม ตลอดจนถึงข้อโดดเด่นและข้อกังวลของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประกอบไปด้วย หัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. สถานที่ตั้งและอาคาร
3. รูปแบบการดำเนินงานของการบริหารจัดการ
 - 3.1 โครงสร้างองค์กรและการบริหารงาน
 - 3.2 วิสัยทัศน์และพันธกิจของการบริหารงาน
 - 3.3 บุคลากรของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 3.4 งบประมาณในการดำเนินงาน
 - 3.5 การประชาสัมพันธ์
 - 3.6 การเปิดบริการ อัตราค่าเข้าชม และส่วนบริการนักท่องเที่ยว
4. องค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)
 - 4.2 เส้นทางขนส่งเข้าถึง (Accessibility)
 - 4.3 สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)
 - 4.4 ที่พัก (Accommodation)
 - 4.5 กิจกรรม (Activity)
5. รูปแบบการดำเนินงานของการจัดแสดงของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 5.1 ส่วนการจัดแสดงนิทรรศการถาวร (Permanent Exhibition)
 - 5.1.2 เรื่องราวของนิทรรศการถาวร (Permanent Exhibition)
 - 5.1.3 การใช้แสงในการจัดแสดง
 - 5.1.4 เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดแสดง
 - 5.2 ส่วนการจัดนิทรรศการหมุนเวียนและกิจกรรม (Temporary Exhibition)
6. การศึกษาเพื่อหาแนวทางการขับเคลื่อนหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- 6.1 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญด้านศิลปะ วัฒนธรรมและพิพิธภัณฑ์สถาน
- 6.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าชม
- 6.3 การวิเคราะห์ศักยภาพของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีรายละเอียดแต่ละหัวข้อดังนี้

ประวัติความเป็นมาของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้เป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยบูรพา มีการเปลี่ยนแปลงในหลายช่วงเวลาที่จะมีโครงการก่อสร้างหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เป็นช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสนยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน จากบทบาทใหม่ครั้งนี้ที่ต้องการพัฒนาและขยายพื้นที่ทางการศึกษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนทำให้มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการศึกษาอันกว้างขวางแท้จริง อาจารย์สุชาติ เกาทอง อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมในขณะนั้น และนายประศาสน์ สง่าเมือง ช่างศิลป์ประจำพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำของมหาวิทยาลัย ได้จัดทำโครงการหอศิลปะเป็นครั้งแรก เสนอต่อกรมการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อให้เป็นศูนย์กลางของข้อมูลทางศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้

ปี พ.ศ. 2520 การเคลื่อนไหวของภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม มีการจัดแสดงและตกแต่งบรรยากาศภายนอกอาคารศึกษามนุษยศาสตร์เสมือนเป็นการจำลองหอศิลป์ โดยได้รับการอนุเคราะห์ผลงานศิลปะทั้งงานจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ จากคณะจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือการสูญหายของผลงานศิลปะเพราะเป็นบริเวณพื้นที่เปิดจึงง่ายต่อการเข้าออกของบุคคลทั่วไป รวมถึงการกำเนิดของอนุสาวรีย์จิ้งห่อ บริเวณหน้าศึกษามนุษยศาสตร์ เป็นประติมากรรมที่เป็นตัวแทนความหมายของการศึกษา ออกแบบและสร้างขึ้นโดยอาจารย์ปรีชา เกาทอง โดยใช้งบประมาณทั้งหมดเพียง 1,200 บาทเท่านั้น

ปี พ.ศ. 2522 ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม โดยการนำของ อาจารย์มารุต อัมรานนท์ ได้ทำโครงการวิจัยศิลปะในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สำรวจแหล่งศิลปะและโบราณคดีในหลายจังหวัดเพื่อเก็บสะสมศิลปวัตถุและโบราณวัตถุจำนวนมาก โดยเฉพาะเก็บสะสมงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงใต้ต่าง ๆ การดำเนินการของภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมมีแผนดำเนินการในหลายส่วนทั้งด้านการเรียน การสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม หน้าที่เหล่านี้ภาควิชาตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทที่ต้องรับผิดชอบ แต่การดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัตินั้นต้องอาศัยปัจจัยและตัวแปร โดยเฉพาะโครงการทำนุบำรุงศิลปะและ

วัฒนธรรมอันเป็นบทบาทและหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่ต้องรับผิดชอบ แต่เป็นที่น่าเสียดายการนำเสนอโครงการก่อตั้งหอศิลป์ที่ผ่านมาไม่ได้รับการสนับสนุนเพราะความจำเป็นด้านอื่นมากกว่า

ปี พ.ศ. 2538 ความสำคัญของหอศิลปะเริ่มชัดเจนและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น หอศิลปะเป็นคำริชของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีชวน หลีกภัย กล่าวถึงหอศิลปะที่ได้พยายามสนับสนุนให้กับมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งรวมถึงมหาวิทยาลัยบูรพาด้วย ประการแรก เพราะมหาวิทยาลัยเหล่านี้มีคณะและสาขาวิชาทางศิลปะ ประการที่สอง เพราะต้องการสถานที่จัดแสดงผลงานทางศิลปะ ประการที่สาม เพราะต้องการเผยแพร่ผลงานศิลปะและศิลปะร่วมสมัยในสังคมไทย ประการสุดท้าย ผู้ที่สามารถดูแลรักษาและดำเนินการหอศิลป์ได้อย่างมีประสิทธิภาพก็คือผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ และความผูกพันกับศิลปะ (สุชาติ เถาทอง, 2545) โดยมีดำริให้จัดสร้างขึ้นใน 3 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ภาคใต้ที่มหาวิทยาลัยทักษิณ (เดิม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตภาคใต้) แห่งละ 50 ล้านบาท สำหรับปีงบประมาณ 2539 มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้มีสถานที่สำหรับแสดงนิทรรศการทางศิลปะสมัยใหม่ ศิลปะร่วมสมัย และห้องเก็บรวบรวมวัตถุทางวัฒนธรรมของภูมิภาคแต่ละภาคนั้น มหาวิทยาลัยบูรพาก็ไม่ได้ถูกคัดเลือก สาเหตุหลักคือความประสงค์ของนายกรัฐมนตรี คือ ให้คงเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมในภูมิภาคไว้ แสดงความเด่นชัดของแต่ละแห่งอย่างเป็นรูปธรรมด้วยปัจจัยทางวัฒนธรรม หรือสภาพแวดล้อมถูกล้อมหลวมให้ภูมิภาค ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สามารถนำมาผสมผสานและประยุกต์เป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมใหม่ได้

การปรับเปลี่ยนทิศทางและรูปแบบการดำเนินโครงการหอศิลปะในคำของบประมาณปี พ.ศ. 2540 คณะศิลปกรรมศาสตร์เปลี่ยนชื่อโครงการใหม่เป็น หอศิลป์กาญจนาภิเษก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้สอดคล้องกับวาระอันเป็นศุภมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) ทรงครองราชย์สมบัติครบ 50 ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงมีอัจฉริยภาพทางศิลปะหลายด้าน เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ดนตรี ภาพถ่าย ได้รับการยกย่องว่าเป็นอัครศิลปิน โครงการก่อสร้างหอศิลป์กาญจนาภิเษก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้กำหนดพื้นที่สำหรับห้องอัครศิลปินเพื่อรวบรวมประวัติและผลงานด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ ที่พระองค์ได้ทรงสร้างสรรค์ไว้ จนวันที่ 10 พฤษภาคม 2542 การเข้าพบ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย) ของรองศาสตราจารย์สุชาติ เถาทอง เพื่อยืนยันความสำคัญของหอศิลปะประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประการแรก เพราะมหาวิทยาลัยเหล่านั้นมีคณะวิชาทางศิลปะ ประการที่สอง เพราะต้องการให้มีสถานที่แสดงผลงานศิลปะ ภาพเขียน งานปั้น ภาพพิมพ์ ฯลฯ กระจายไปยังภูมิภาค ประการที่สาม ต้องการสร้างรสนิยมทางศิลปะและศิลปะร่วมสมัยให้เกิดขึ้นในสังคมไทย กระจายความเจริญไปยังส่วนต่าง ๆ และประการสำคัญ

คณะวิชาทางศิลปะเหล่านั้นจะจัดการดูแลหอศิลปะ สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี มีคำสั่งให้ทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณาเรื่องนี้และจัดทำงบประมาณ ในปีพ.ศ. 2543 โดยใช้งบประมาณในส่วนที่เหลือของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย จุดหมายปลายทางของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้ได้รับการพิจารณาเมื่อปีพ.ศ. 2542 โดยให้ รองศาสตราจารย์สุชาติ เถาทอง ประธานสภาคณบดีทางศิลปะได้รับทราบและเป็นผู้ควบคุมดูแล

ภาพที่ 8 ฯพณฯ ชวน หลีกภัย ผู้ให้กำเนิดหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้
(สุชาติ เถาทอง, 2545)

โครงการหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งดำเนินการขึ้นครั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสอดคล้องกับภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยที่สำคัญทางวิชาการและกิจกรรมคือการกำหนด แผนงานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมอันเป็นแผนงานที่สำคัญข้อ 1 ใน 4 ข้อที่มหาวิทยาลัยจะต้อง ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเจริญงอกงามทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ แผนงานจัดการศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ มี 5 สาขาวิชา คือ 1) จิตรกรรม 2) ภาพพิมพ์ 3) นิเทศศิลป์ 4) เซรามิกส์ 5) ดุริยางค์ โดยคาดหวังว่าหอศิลปะจะกลายเป็นสถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงใต้ ในฐานะเป็นศูนย์กลางแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม ความเป็นมาของภาคตะวันออกเฉียงใต้และยังเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีงาม เพื่อเปลี่ยนทัศนคติและมุมมองของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ นักท่องเที่ยวต่างชาติจะมองเป็นเรื่องทางลบเป็นส่วนใหญ่ และวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2549 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารหอศิลปะ และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้อย่างเป็นทางการ

สถานที่ตั้งและอาคาร

ที่ตั้ง

ที่ตั้งของอาคารหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ที่ ถ.ลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี บริเวณด้านหน้าของมหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์: 038-102520 - 21

โทรสาร: 038-393268

อีเมล: artburapha@hotmail.com

เว็บไซต์: <https://www.facebook.com/artburapha>

ภาพที่ 9 ที่ตั้งหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือภายในมหาวิทยาลัยบูรพา
(สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา, ม.ป.ป.)

ลักษณะอาคาร

บนพื้นที่จำนวน 4 ไร่ ถูกกำหนดทิศทางและรูปแบบของหอศิลป์ เป็น 3 ส่วนคือ

1) สร้างสรรค์ 2) สืบสาน 3) อนุรักษ์ และให้เกิดความประสานสัมพันธ์และต่อเนื่องกันจึงจำเป็นต้องอาศัยสภาพทางภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวิตความเป็นอยู่ และบ้านเรือนของผู้คนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เป็นสื่อการออกแบบสร้างสรรค์ ประการสำคัญจะต้องใช้พื้นที่อย่างประหยัดและมีคุณค่าโดยยังคงรักษาแนวต้นมะพร้าว ลานวัฒนธรรม หอพระ และศาลพระภูมิให้สัมพันธ์กัน โดยมีอาคารหลักคือ หอศิลปะ และหออัครศิลป์ โดยพื้นที่รวมทั้งหมดจะเน้นความสำคัญของกลุ่มอาคารที่แทนความหมายของ 3 สถาบันหลักคือ หอศิลปะเป็นตัวแทนของชาติ หอพระเป็นตัวแทนของศาสนา และหออัครศิลป์เป็นตัวแทนของพระมหากษัตริย์

ภาพที่ 10 ด้านหน้าหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก

รูปแบบสถาปัตยกรรมและแนวคิดการออกแบบถูกแบ่งเป็น 3 ส่วนหลักดังนี้

ส่วนที่ 1 หอศิลปะ รูปแบบของอาคารหลัก นำแนวคิดจากรูปทรงเรือตั้งเกเป็นโครงสร้างหลัก ส่วนของพื้นผิวเปลือกอาคารเป็นลายสานขัดตะหลิว ซึ่งตั้งอยู่ล้อมรอบด้วยสระน้ำที่สื่อความหมายถึงทะเล ส่วนที่ 2 สะพานเชื่อมต่อระหว่างหอศิลปะและหออัครศิลป์ มีลักษณะคล้ายสะพานปลาหรือท่าเรือ ส่วนที่ 3 วิหารทรงจตุรมุข ตัวแทนของชุมชนริมน้ำทะเล

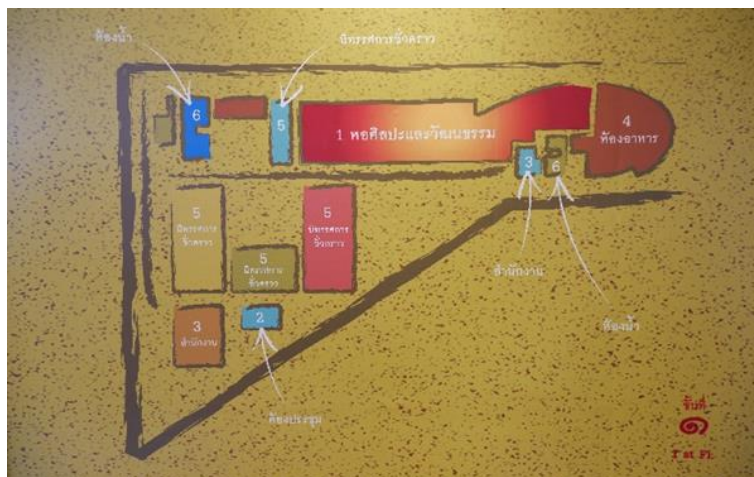
ภาพที่ 11 ประติมากรรมด้านหน้าหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

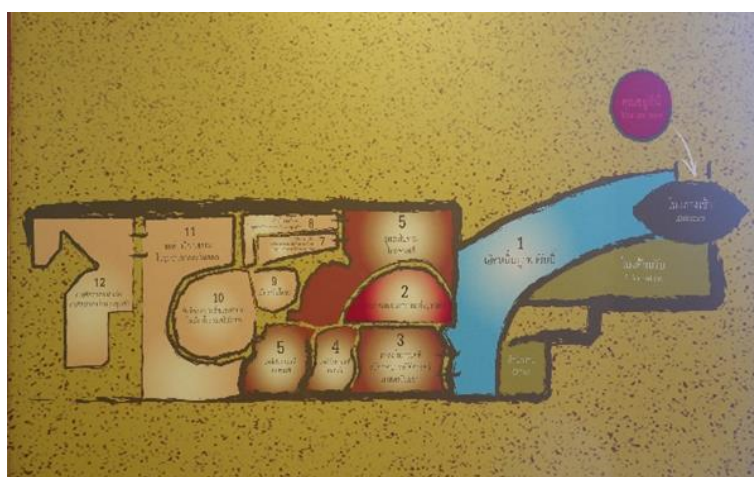
ภาพที่ 12 ระเบียงด้านหน้าหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผังอาคาร

มีขนาดพื้นที่ประมาณ 5,000 ตารางเมตรภายในอาคารแบ่งเป็น 5 ส่วน 1) ห้องนิทรรศการถาวรด้านศิลปะและวัฒนธรรม 2) ห้องนิทรรศการหมุนเวียน 3) ห้องโถงกลม 4) ห้องประชุม 5) หออัครศิลป์

ภาพที่ 13 ผังอาคารชั้น 1

ภาพที่ 14 ผังอาคารพื้นที่นิทรรศการถาวรด้านศิลปะและวัฒนธรรม

รูปแบบการดำเนินงานของการบริหารจัดการ

โครงสร้างองค์กรและการบริหารงาน

หอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มอยู่ภายใต้สังกัดสถาบันศิลปะและวัฒนธรรมปี 2549 ต่อมาปี 2551 สังกัดสถาบันวิจัยวัฒนธรรมและศิลปะและย้ายมาสังกัดคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาเมื่อ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2551 และปัจจุบันสังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพาภายใต้การดูแลของคณะมนตรีและการแสดงตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพาว่าด้วยการแบ่งหน่วยงานภายในส่วนงาน พ.ศ. 2555

1. ตราสัญลักษณ์ประจำหอศิลป์

ภาพที่ 15 ตราสัญลักษณ์ประจำหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก

2. ปรัชญา: เป็นเลิศวิชาการ สานสร้างศิลปกรรม เชิดชูคุณธรรม มุ่งนำสู่สากล
3. ภารกิจหลัก: ส่งเสริม สนับสนุน บริการวิชาการ เผยแพร่ ถ่ายทอด และสืบสานงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมรวมถึงบริการสถานที่เพื่อรองรับการจัดกิจกรรม
4. โครงสร้างการบริหารงานของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก

ภาพที่ 16 โครงสร้างการบริหารงานของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก

วิสัยทัศน์และพันธกิจของการบริหารงาน

1. วิสัยทัศน์

1.1 ครอบคลุม: ปรับกระบวนการทัศน์ให้ศิลปะและวัฒนธรรม (เก่า/ใหม่) มีบูรณาการเชื่อมโยงตามแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมให้แต่ละส่วนภายในและภายนอกหอศิลป์เป็นพื้นที่สาธารณะที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมและบริการวิชาการในระดับต่าง ๆ

1.2 เคลื่อนไหว: กระบวนวิธีนำเสนอไม่นิ่งเฉย ยึดต่อธรรมเนียมเดิม มีกลวิธีที่เปิดกว้างผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยี กระบวนการสื่อสารและกรรมวิธีที่เอื้อต่อการเข้าถึงมวลชน

1.3 คล่องตัว : เป็นหน่วยงานขนาดเล็ก มีอิสระ คล่องตัวสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2. พันธกิจ

2.1 เพื่อดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

2.2 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และให้บริการด้านศิลปวัฒนธรรมแก่ชุมชนและสังคม ตลอดจนการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย รวมทั้งสนับสนุนการเรียนการสอนด้านศิลปะ

2.3 เป็นหน่วยงานที่มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

บุคลากรของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

1. นางนุชวราภรณ์ มณีวงษ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
2. นายจักรพันธ์ วิเศษบุญ นักวิชาการช่างศิลป์ ฝ่ายนิทรรศการและการแสดง
3. นางสาวสุภาภรณ์ เฉยศิริ นักวิชาการเงินและบัญชี ฝ่ายการเงินและพัสดุ
4. นางสาวอินทร์เนตร เฉียบแหลม นักวิชาการโสตทัศนศึกษา

งบประมาณในการดำเนินงาน

1. งบประมาณอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยในส่วนของค่าสาธารณูปโภค ค่าเงินเดือน
2. รายได้จากกาให้เช่าสถานที่
3. รายได้จากกรเก็บค่าเข้าชม

การประชาสัมพันธ์

1. การประชาสัมพันธ์ทางตรง การประชาสัมพันธ์ของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมีกระบวนการเผยแพร่ 3 ช่องทางด้วยกันคือผ่านเว็บไซต์ <https://www.mupabuu.com> <https://www.facebook.com> และเว็บไซต์สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี เพื่อนำเสนอหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงแก่บุคคลภายนอกและนำเสนอภายใต้รูปแบบสถานที่สำคัญและสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัดชลบุรี

2. การประชาสัมพันธ์ทางอ้อม เป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการบริการของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงผ่านงานวิชาการของนิสิต นักศึกษา หรือนักวิชาการ และรวมถึงการจัดทำและเผยแพร่คลิปวิดีโอสื่อสารสนเทศต่าง ๆ โดยบุคลากรภายนอกเป็นผู้จัดทำ

การเปิดบริการ อัตราค่าเข้าชม และส่วนบริการนักท่องเที่ยว

1. การเปิดบริการ

เปิดทำการทุกวันจันทร์-วันศุกร์ (วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์เปิดให้เข้าชม
กรณี 10 คนขึ้นไป) เวลาเปิดทำการ 8.30-16.30 น.

2. อัตราค่าเข้าชม / อัตราค่าบำรุง

ตารางที่ 5 อัตราค่าเข้าชม

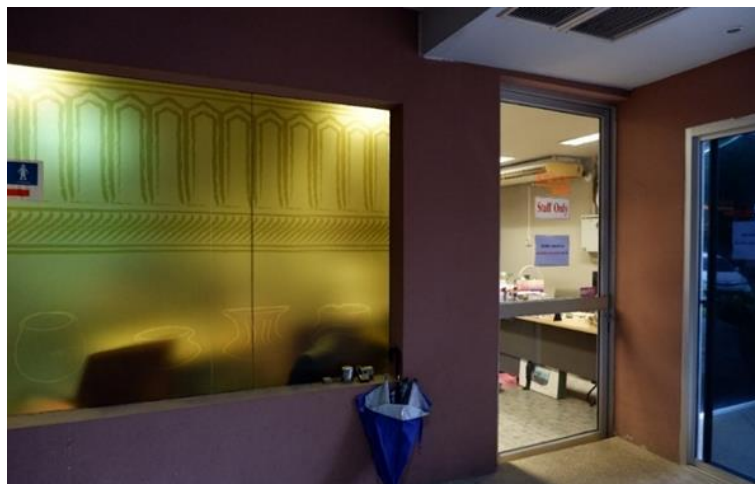
ประเภท	อัตราค่าเข้าชม (บาท)
เด็ก นักเรียน นักศึกษา	10
บุคคลทั่วไป	20
ชาวต่างชาติ (ผู้ใหญ่)	100
ชาวต่างชาติ (เด็ก)	50
ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป	-
พระภิกษุ สามเณรและคนพิการ	-

ตารางที่ 6 อัตราค่าบำรุง

ประเภทห้อง	อัตราค่าบำรุง (ประมาณ)
ห้องประชุมเล็ก	1,000-2,800 บาท
ห้องประชุมใหญ่	4,050-8,950 บาท
ห้องนิทรรศการเล็ก	1,450-4,150 บาท
ห้องนิทรรศการใหญ่	2,050-5,950 บาท
ห้องโถงกลม	2,050-5,950 บาท
ห้องอเนกประสงค์	2,050-5,150 บาท
รอบอาคาร	40 – 200 บาท (1 ตร.ม.: จำนวนวัน)
พื้นที่ในร่ม	80 - 400 บาท (1 ตร.ม.: จำนวนวัน)

3. ส่วนบริการนักท่องเที่ยว

3.1 ส่วนอำนวยความสะดวก มีห้องทำงานส่วนของสำนักงานภายในอาคาร มีเจ้าหน้าที่ภายในห้องประมาณ 4 คน

ภาพที่ 17 ห้องทำงานส่วนของสำนักงานภายในอาคาร

3.2 ส่วนประชาสัมพันธ์

ภาพที่ 18 เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์

3.3 ที่จอดรถ

ภาพที่ 19 ศาลาจุดขึ้นลงรถประจำทางมหาวิทยาลัยบูรพา

3.4 ห้องน้ำ

ภาพที่ 20 ทางเข้าห้องน้ำ

ภาพที่ 21 ห้องน้ำ

องค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง

สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

สิ่งดึงดูดใจและเป็นข้อโดดเด่นของหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง คือ การนำเสนอนิทรรศการถาวรที่ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความเป็นอยู่ ความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนชาวภาคตะวันออกเฉียงตั้งแต่อดีตซึ่งถือเป็นทั้งศูนย์กลางการเรียนรู้แก่นักเรียนและชุมชน และยังมีนั้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียง การสร้างหรือนำเสนอข้อมูลเพื่อดึงดูดผู้ชมเข้ามาภายในหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงต้องอาศัยการจัดทำป้ายนิเทศน์หรือ โปสเตอร์ และรายละเอียดข้อมูล ประเด็นที่น่าสนใจ

เส้นทางขนส่งเข้าถึง (Accessibility)

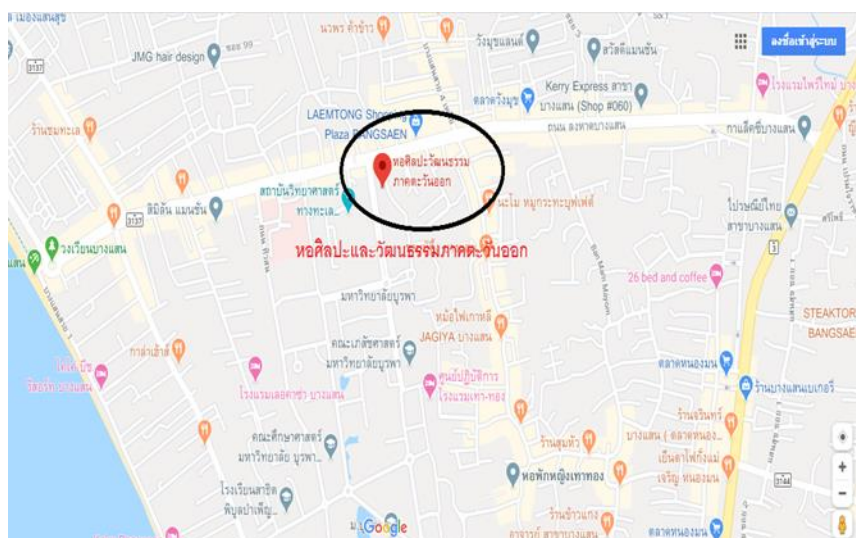
ปัจจุบันการเดินทางภายในจังหวัดชลบุรีมีระบบขนส่งที่สะดวกสบายและสามารถเข้าถึงหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงอย่างรวดเร็ว มีเส้นทางการเดินทางทั้งหมด 4 ชนิด คือ รถส่วนตัว รถตู้โดยสาร รถประจำทางสี่ล้อ รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง ซึ่งสามารถเลือกระบบการขนส่งที่สะดวกผ่านเส้นทางถนนลงหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี เพื่อเดินทางถึงหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง ซึ่งอยู่ด้านหน้ามหาวิทยาลัยบูรพา การเข้าถึงข้อมูลพื้นฐานอีกเส้นทางหนึ่งคืออินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงทั้งทางใกล้และไกล

สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งอยู่บริเวณถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และเป็นส่วนหนึ่งในพื้นที่มหาวิทยาลัยบูรพาซึ่งมีสาธารณูปโภคพื้นฐานครบครัน ทั้งระบบน้ำประปา โทรศัพท์ และห้องสุขา และบริเวณโดยรอบหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ว่าจะเป็น ร้านค้า ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า ธนาคาร โรงพยาบาล สถานีขนส่งรถตู้โดยสาร

ที่พัก (Accommodation)

บริเวณใกล้เคียงหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีที่พักที่หลากหลายที่สามารถเดินทางมาได้ โดยที่พักที่อยู่ห่างจากหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระยะใกล้ที่สุดคือ โรงแรมเกาทองของมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาพที่ 22 บริเวณรอบหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(Google Maps, 2564)

กิจกรรม (Activity)

กิจกรรมบริเวณหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากนิทรรศการถาวรภายในอาคารแล้วยังมีการจัดกิจกรรมการแสดงของนิสิตคณะดนตรีและการแสดงภายในห้องประชุมที่เปรียบเสมือนโรงละครแห่งหนึ่งเป็นประจำทุกปีและมีพื้นที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวคือสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเลซึ่งเป็นพื้นที่ใกล้เคียง

รูปแบบการดำเนินงานของการจัดแสดงของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก

ภายในหอศิลปะวัฒนธรรมภาคตะวันออก จัดแบ่งพื้นที่อาคารด้านหน้าเป็นส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวรและอาคารด้านหลังเป็นนิทรรศการหมุนเวียน และมีห้องโถงกลมในส่วนหน้า ส่วนชั้น 2 คือห้องประชุมและหออัครศิลป์

ห้องนิทรรศการถาวรมีจำนวน 11 ส่วน จัดแบ่งเนื้อหาสาระการจัดแสดงนับตั้งแต่เวลายุคก่อนประวัติศาสตร์ ยุคสร้างบ้านแปงเมือง ระบบการปกครอง วิถีชีวิต ภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมนำเสนอด้วยการแสดงผลงานสื่ออันทันสมัย ทั้งสไลด์ วิดีทัศน์ หุ่นจำลอง บอร์ดกราฟฟิก และภาพและเสียงประกอบคำบรรยาย เพื่อให้การชมนิทรรศการ ได้ทั้งความรู้และความตื่นตาตื่นใจ

ส่วนการจัดแสดงนิทรรศการถาวร (Permanent Exhibition)

1. นิทรรศการถาวร (Permanent Exhibition) ห้องนิทรรศการ มีจำนวน 11 ส่วน ดังนี้

1.1 เยือนถิ่นบูรพาวันนี้

ภาพที่ 23 ห้องเยือนถิ่นบูรพาวันนี้

ภาพที่ 24 ห้องเขียนถินบูรพาวันนี้

ภาพที่ 25 ห้องเขียนถินบูรพาวันนี้

1.1.1 นิทรรศการห้องแรกเขียนถินบูรพาวันนี้ นำเสนอเรื่องราวความเป็นมาของ ภูมิภาคตะวันออกทั้งด้านอาณาเขต ภูมิประเทศ ผู้คนและชุมชน และการทำมาหากินบนดินแดนแห่ง พื้นที่ลุ่มดอนและชายฝั่งทะเลอันเป็นวิถีชีวิตของชาวบูรพาทิศ

ภาพที่ 26 ห้องเขียนถินบูรพาวันนี้

1.1.2 ตามรอยอารยธรรมแห่งบูรพาทิศ แสดงการพบหลักฐานการตั้งถิ่นฐานของชุมชนบริเวณภาคตะวันออกเฉียงของไทยตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยทวารวดี สมัยสุโขทัย สมัยวัฒนธรรมเขมร โบราณ สมัยอยุธยา-ธนบุรี (พ.ศ. 1893-2325) สมัยรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบัน นำเสนอเป็นวิดีโอทัศน์ และจำลองห้องเป็นถ้ำ

ภาพที่ 27 ห้องตามรอยอารยธรรมแห่งบูรพาทิศ

1.2 แหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียง

ภาพที่ 28 ห้องแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียง

นำเสนอเรื่องราวแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์สำคัญ ๆ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านหลักฐานการตั้งถิ่นฐานตลอดจนถึงอาชีพ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มตามลักษณะภูมิประเทศ กลุ่มที่ 1 บริเวณเชิงเขาและถ้ำบนเทือกเขาสูงรู้จักการดำรงชีพด้วยการหาของป่าและล่าสัตว์ กลุ่มที่ 2 ราบเชิงเขา ทำมาหากินแบบเกษตรกรรม กลุ่มที่ 3 บริเวณเนินดินที่ล้อมรอบด้วยป่าชายเลน หรือ ป่าโกงกาง พึ่งพาอาหารทะเลเป็นหลัก

แหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีดังนี้ แหล่งโบราณคดีบ้านโคกระกา โบราณคดีโคกกะเหรียง โบราณคดีโคกพนมราบ โบราณคดีหนองโน โบราณคดีถ้ำเขาชะอาง โบราณคดีโคกพนมดี โบราณคดีถ้ำเสือท่าเขาวง โบราณคดีถ้ำละครเขาวง โบราณคดีถ้ำเจ็ดชั้นเขาวง โบราณคดีบ้านโคกมะกอก โบราณคดีถ้ำสมพุง และ โบราณคดีเขาฉกรรจ์

1.3 แหล่งโบราณคดีหนองโน จังหวัดชลบุรี

หนองโน ตำบลหนึ่งในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สมัยเมื่อราว 4,500 ปีมาแล้วเป็นที่ตั้งถิ่นฐานและสุสานฝังศพของชุมชนชายฝั่งทะเล ค้นพบ โครงกระดูกมนุษย์ เครื่องปั้นดินเผา ปลายเชือกทาบ และเครื่องประดับที่ทำมาจากเปลือกหอย และภายในห้องนี้มีจุดเด่นคือหุ่นปั้นเหมือนจริงในลักษณะของคนเฒ่า ซื่อลู่ทอง ซึ่งเป็นจุดที่สร้างความสนใจแก่นักท่องเที่ยว

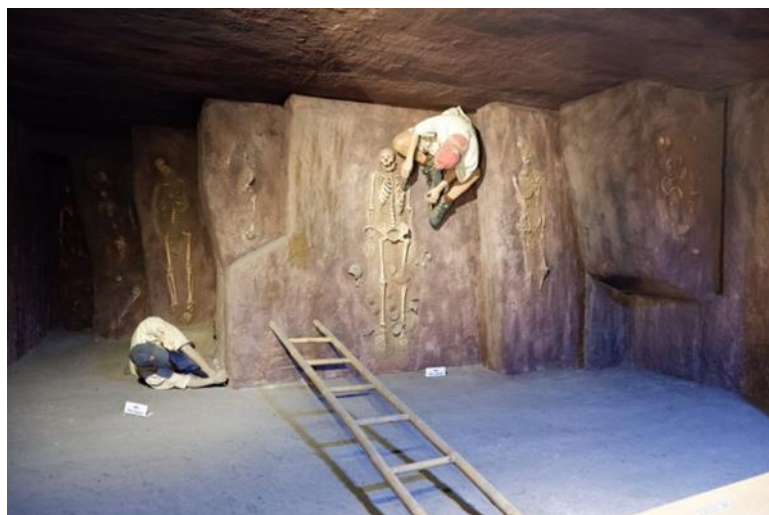

ภาพที่ 29 ลุงทอง

4. ประวัติศาสตร์โลกพนมดี จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 30 ห้องประวัติศาสตร์โลกพนมดี จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 31 ลักษณะของการฝังศพแหล่ง โบราณ โลกพนมดี

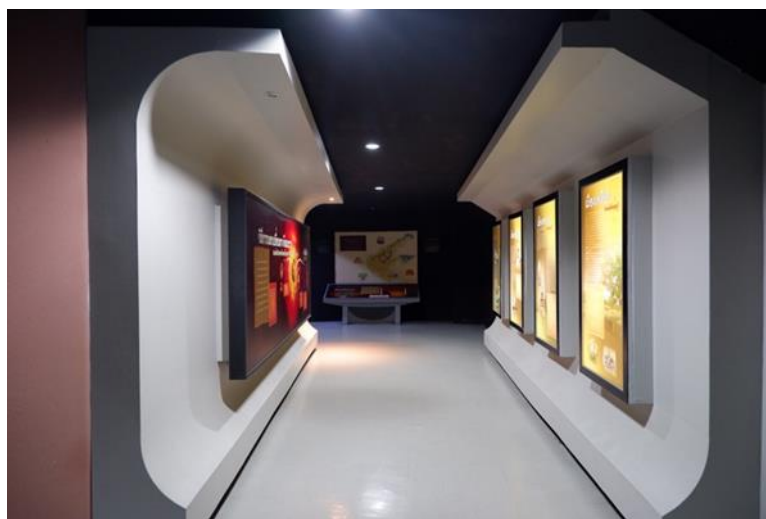

ภาพที่ 32 วัตถุที่ค้นพบจากแหล่ง โบราณ โลกพนมดี

แหล่งโบราณ โลกพนมดี ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ 3 ตำบลท่าข้าม อำเภอพนัสนิคม จังหวัด ชลบุรี เป็นแหล่งโบราณคดีแห่งเดียวในประเทศไทยที่พบหลักฐานการตั้งถิ่นฐานของชุมชนโบราณ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ อายุ 4,000-3,500 ปีมาแล้ว นับเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ทางด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นอีกจุดศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนสิ่งของกับชุมชนอื่น

5. วิธีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมบนแผ่นดินภาคตะวันออก ในยุคประวัติศาสตร์ก่อน สยามประเทศ

ภาคตะวันออกเป็นดินแดนที่มีการติดต่อทางทะเลกับบ้านเมืองภายนอกจึงมีการผสมผสาน
กับวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งวัฒนธรรมทวารวดี อาณาจักรเขมร โบราณ และดินแดนโพ้นทะเลตามเส้นทาง
การติดต่อกับจีนและญี่ปุ่น

ภาพที่ 33 ห้องวิธีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมบนแผ่นดินภาคตะวันออก ในยุคประวัติศาสตร์
ก่อนสยามประเทศ

1.6 เมืองโบราณสำคัญในยุคประวัติศาสตร์บนดินแดนบูรพาทิศ

นำเสนอเมืองโบราณสำคัญทั้ง 4 เมือง คือเมืองเพนียด (ตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง
จังหวัดจันทบุรี) เมืองพระรถ (อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี) เมืองศรีพโล (ตำบลหนองไม้แดง
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี) เมืองพญาเร่ (ตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี)

ภาพที่ 34 ห้องเมืองโบราณสำคัญในยุคประวัติศาสตร์บนดินแดนบูรพาทิศ

1.7 เมืองศรีมโหสถ

ภาพที่ 35 ห้องเมืองศรีมโหสถ

เมืองศรีมโหสถ ปัจจุบันอยู่ในพื้นที่อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี ชื่อเมืองนั้นมาจากคนลาวที่เรียกขานตามเรื่องราวในทศชาติชาดกตามความเชื่อว่าเป็นเมืองของพระมโหสถ มีการค้นพบทั้ง โบราณสถานและโบราณวัตถุสำคัญ เช่น โบราณสถานสระมรกต รอยพระพุทธรูปบาทคู่ ธรรมจักร และพระพุทธรูป มีการวางผังเมืองที่สำคัญคือเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน มีคูน้ำคันดิน

ล้อมรอบ กลางเมืองมีคูคลองเป็นคูน้ำแบ่งเมืองออกเป็นซ้ายและขวาเพื่อเป็นระบบการชลประทาน
กักน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคและบริโภค

1.9 อิทธิพล ความเชื่อและศาสนาในเมืองศรีมโหสถ

เมืองศรีมโหสถมีความเจริญต่อเนื่องยาวนาน มีการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชนใกล้เคียง
และได้รับวัฒนธรรมความเชื่อและศาสนาเข้ามาอิทธิพลดังปรากฏเป็นโบราณสถานและโบราณวัตถุ
ที่สะท้อนความเชื่อและศาสนาหลากหลายวัฒนธรรมทั้งในช่วงประมาณพุทธศตวรรษที่ 11-13
มีความเกี่ยวข้องกับศาสนาพราหมณ์-ฮินดูเป็นหลัก และหลังจากพุทธศตวรรษที่ 13 ลงมาพบร่องรอย
ของศาสนสถานและรูปเคารพทางพุทธศาสนาแบบทวารวดี

วัตถุทางวัฒนธรรมที่จัดแสดงภายในส่วนนี้เป็นเพียงองค์จำลองเท่านั้น ปัจจุบันจัดแสดง
อยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี หอพระสุรลัยพิมานพระบรมมหาราชวัง
และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร

ภาพที่ 36 ห้องอิทธิพล ความเชื่อและศาสนาในเมืองศรีมโหสถ

ภาพที่ 37 ห้องอิทธิพล ความเชื่อและศาสนาในเมืองศรีม โทสถ

1.10 คนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออกเฉียง

ภาพที่ 38 ห้องคนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออกเฉียง

ชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเป็นศูนย์รวมวัฒนธรรมที่หลากหลายตั้งแต่ของ, จีน, ลาว, ไทยมุสลิม และญวนซึ่งมีเอกลักษณ์ทางชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันออกไป

ภาพที่ 39 ห้องคนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออก

ชาวกะชอง มีภาษาพูดอยู่ในตระกูลมอญ-เขมร นับถือผีบรรพบุรุษ มีความเชี่ยวชาญในการเป็นนักเก็บของป่า บ้านเรือนจึงมีลักษณะที่เรียบง่ายแบบเรือนเครื่องผูก สร้างบ้านด้วยไม้ไผ่ มุงด้วยหญ้าคา ทุกส่วนของบ้านผูกมัดด้วยหวาย

ชาวจีน ด้วยความสัญชาตญาณความเป็นพ่อค้าชาวจีนจึงมีบทบาทด้านการค้าที่สำคัญตามเมืองและแถวชายทะเล สินค้าหลักคือของชำ เสื้อผ้า เครื่องใช้ และเครื่องครัว และทำการแลกเปลี่ยนสินค้าจำพวกของป่า ข้าวและพืชไร่กลับไป

ญวน ต้นแบบการทอเสื่อจากกกซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของชาวนญวนจนชาวบ้านสืบทอดต่อกันมาเป็นงานหัตถกรรมขึ้นชื่อจนถึงปัจจุบัน

ลาว ชาวลาวประกอบอาชีพทำนา ทำไร่และมีความถนัดทำหัตถกรรมจักสาน

ไทยมุสลิม ชาวไทยมุสลิมมีเชื้อสายมาจากมลายูและเขมรมีประเพณีและความเชื่อทางศาสนาที่เคร่งครัดซึ่งสืบเนื่องไปจนถึงการแต่งงานและการมีบุตร

1.11 ห้องจิตรกรรมฝาผนัง งานศิลปะอันทรงคุณค่า

ภูมิปัญญาช่างเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังไทยนิยมเขียนด้วยสีฝุ่น ช่างเขียนต้องมีความรู้ตั้งแต่การเตรียมพื้นผนัง การจัดวางภาพให้พอเหมาะกับเนื้อที่แต่ละส่วนด้วยการร่างภาพลงบนกระดาษข่อย แล้วจึงขยายสัดส่วนบนผนังจริง และการผูกเรื่องผูกถายภาพเขียนให้มีความสวยงามตามประเพณีนิยม อุปกรณ์การเขียนมาจากวัสดุธรรมชาติ เช่น พู่กันทำจากขนหนูว แปรงทำจากเปลือกไม้หรือรากไม้ ส่วนดินสอร่างภาพทำจากดินสอขาว เหลือง และใช้กาวจากยางไม้มาเป็น

ส่วนผสมในการปิดทอง สีต่าง ๆ นั้นได้มาจากดิน หิน แร่ พืช ซึ่งถือเป็นภูมิปัญญาอันทรงคุณค่า
ที่ควรค่าแก่การรักษาไว้

ภาพที่ 40 ห้องจิตรกรรมฝาผนัง งานศิลปะอันทรงคุณค่า

ภาพที่ 41 ห้องจิตรกรรมฝาผนัง งานศิลปะอันทรงคุณค่า

2. การใช้แสงในการจัดแสดง

แสงสังเคราะห์ หรือหลอดไฟในการจัดแสดง โดยใช้เป็นไฟเดินราง

ภาพที่ 42 ไฟเดินราง

ภาพที่ 43 การจัดไฟกับนิทรรศการ

3. เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดแสดง

3.1 เครื่องบรรยายเสียงบรรยายข้อมูลต่าง ๆ ภายในหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ภาษา คือ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

ภาพที่ 44 เครื่องบรรยายเสียง

3.2 หุ่นจำลอง 3 มิติ จำลองภาพและเหตุการณ์ประวัติศาสตร์พร้อมเสียงการบรรยาย ทั้งไทยและอังกฤษ

ภาพที่ 45 หุ่นจำลอง 3 มิติ

3.3 เครื่องฉายวิดีโอทัศน์ การนำเสนอรูปแบบภาพเคลื่อนไหวภายในห้องที่ 2

ภาพที่ 46 เครื่องฉายวิดีโอทัศน์

ส่วนการจัดนิทรรศการหมุนเวียนและกิจกรรม (Temporary Exhibition)

1. นิทรรศการหมุนเวียน

การจัดนิทรรศการหมุนเวียนของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ บริเวณอาคารด้านหลัง มีการจัดกิจกรรมบ้างตามโอกาสที่สำคัญๆ ทั้งจากหน่วยงานภายนอกทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม และจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มาติดต่อด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม ในการใช้สถานที่จะมีค่าทำเนียมให้แก่หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามค่าทำเนียมเบื้องต้น

2. การจัดกิจกรรม

พื้นที่การจัดกิจกรรมคือส่วนของห้องโถงกลม และห้องประชุม การจัดกิจกรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผ่านมามีทั้งที่จัดโดยหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและร่วมกับหน่วยงานอื่นด้านศิลปวัฒนธรรมคือ การประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ การประกวดศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ และ โครงการจิตรกรรมบัวหลวง

ห้องประชุมส่วนใหญ่เน้นกิจกรรมหลักคือการจัดกิจกรรมการแสดงละคร การประกวดดนตรี การประกวดร้องเพลงซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมทางด้านงานศิลปะวัฒนธรรม

ภาพที่ 47 ห้องโถงกลม

การศึกษาเพื่อหาแนวทางการขับเคลื่อนหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญด้าน
ศิลปวัฒนธรรมและพิพิธภัณฑ์สถาน

หัวข้อนี้เป็นการเก็บข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ
ด้านงานพิพิธภัณฑ์สถาน และผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของศาสตราจารย์กมล ทักษานุชลี

ผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นสำคัญ	ข้อเสนอแนะ
ศาสตราจารย์กมล ทักษานุชลี	- ด้านโครงสร้างทางหลักสถาปัตยกรรม เนื่องจากช่วงเวลาการก่อสร้างขณะนั้น ไม่มี	
ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์	ผู้เชี่ยวชาญด้านพิพิธภัณฑ์สถานการวาง โครงสร้างจึงไม่บรรลุวัตถุประสงค์การใช้งาน หอศิลปะ - การจัดเก็บวัตถุทางศิลปะ - การจัดทำทะเบียนวัตถุตามขั้นตอน - การจัดแสดงนิทรรศการภาพของศิลปิน	

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของชนากรณ์ อุดมศรี

ผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นสำคัญ	ข้อเสนอแนะ
ชนากรณ์ อุดมศรี	- ด้านสถานที่ตั้งหอศิลปะและวัฒนธรรม	- ควรมีคณะกรรมการ
อาจารย์ประจำ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความได้เปรียบด้าน	การคัดเลือกผลงานเพื่อนำไปจัด
สาขาจิตรกรรม	สถานที่ตั้งที่เอื้อเหมาะเป็นแหล่งเรียนรู้	นิทรรศการ รวมถึงการสร้าง
คณะศิลปกรรม	ด้านศิลปะและวัฒนธรรมแก่นักเรียน	กิจกรรมระหว่างนิทรรศการที่มี
ศาสตร์ มหาวิทยาลัย	นักศึกษา	ปฏิสัมพันธ์กับสังคม
บูรพา	- ด้านการบริหารยังไม่แสดงประสิทธิผล ในบริบทของหอศิลปะ การพัฒนาด้าน การบริหารจัดการนิทรรศการถาวรที่มี ความน่าสนใจแต่มีการเสื่อมสภาพสมควร ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม	- ด้านประชาสัมพันธ์ มีการเผยแพร่ความรู้ด้านศิลปะ และวัฒนธรรม สร้างกิจกรรม ต่อเนื่องทั้งปีผ่านหลากหลาย ช่องทางที่เกี่ยวข้องเช่น ภาคการศึกษา การท่องเที่ยว ภาคธุรกิจ หน่วยงานเอกชน เพื่อเป็นการสร้างเครือข่าย ระหว่างหอศิลปะและวัฒนธรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่โดยรอบ

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของศาสตราจารย์เดชา วราชน

ผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นสำคัญ	ข้อเสนอแนะ
ศาสตราจารย์เดชา วราชน	- ด้านการบริหารจัดการ ขาดผู้มีความรู้ และประสบการณ์เข้ามาบริหารจัดการ	- ควรมองเห็นข้อโดดเด่น และข้อสำคัญของการสร้าง
ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ ปี 2550	- ด้านความโดดเด่นของหอศิลปะและ วัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือสถานที่ตั้ง แวดล้อมภายในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียง เหนือศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่น่าสนใจที่ สามารถคัดสรรและนำมาถ่ายทอดแก่นักเรียน นักศึกษา และชุมชน	ความน่าสนใจแก่หอศิลปะ และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง เหนือมากกว่าเดิมก่อนที่จะ ปรับปรุงแนวทางด้านการ ประชาสัมพันธ์ต่อไป

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของศาสตราจารย์สุชาติ เกาทอง

ผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นสำคัญ	ข้อเสนอแนะ
ศาสตราจารย์สุชาติ เกาทอง อธิการบดีคนแรกของ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้ริเริ่ม การก่อตั้งหอศิลปะและ วัฒนธรรมภาคตะวันออก	<ul style="list-style-type: none"> - ด้านการเป็นจุดเชื่อมต่อทางด้าน ศิลปวัฒนธรรมของภูมิภาคตะวันออก - แนวทางการขับเคลื่อน 2 ประเด็น หลักคือการปรับปรุงพื้นที่เดิม และ การพัฒนาเพิ่มเติม - การปรับปรุงนิทรรศการเดิมคือ การนำเทคโนโลยีเข้ามาเพื่อสร้าง ความน่าสนใจ การเพิ่มเรื่องราวมิติ ด้านวัฒนธรรมของภูมิภาคตะวันออก - การพัฒนาคือการสร้างกิจกรรมต่อเนื่อง ที่สอดคล้องกับวัตถุ วัฒนธรรม และวิถี ชีวิตของคนในชุมชนอย่างข้อโดดเด่น ด้านศิลปะ หัตถกรรม ประเพณีของแต่ละ พื้นที่ของจังหวัดในภูมิภาคตะวันออก และให้ความสำคัญกับการครอบคลุม คนทุกเพศทุกวัย ทั้งการสร้างกิจกรรม ด้านศิลปะที่เหมาะสมกับเยาวชนและ ผู้สูงอายุ - การประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญ อย่างหนึ่งของการดำเนินงาน การมองหา เอกลักษณ์และสร้างความโดดเด่นกับ พื้นที่ 	<p>สร้างกลุ่มเครือข่ายการสนับสนุนกับ</p> <p>องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิเช่น</p> <p>EEC (Eastern Economic Corridor)</p> <p>คือ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>จังหวัดชลบุรีเป็นหนึ่งในพื้นที่ของ</p> <p>โครงการ EEC แม้โครงการพัฒนา</p> <p>พัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะเน้น</p> <p>ความสำคัญมิติทางด้านเศรษฐกิจ</p> <p>วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแต่มิติ</p> <p>ทางด้านศิลปวัฒนธรรมก็ถือเป็นมิติ</p> <p>หนึ่งที่สำคัญของการขับเคลื่อนสังคม</p> <p>ต่อไป</p>

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของมนัส แก้วบุชา

ผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นสำคัญ	ข้อเสนอแนะ
มนัส แก้วบุชา ผู้เชี่ยวชาญด้านงาน พิพิธภัณฑ์สถาน อาจารย์ประจำสาขา การบริหารศิลปะ และวัฒนธรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	<p>- มีข้อโดดเด่นและข้อได้เปรียบทั้งทางด้านสถานที่ตั้ง รวมถึงการจัดแสดงนิทรรศการถาวรซึ่งเป็นศูนย์รวมของการนำของดีมีเอกลักษณ์อันโดดเด่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของชาติมาสู่สาธารณชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>- ด้านข้อห่วงใยคือจากการปรับเปลี่ยนด้านต่าง ๆ ภายในหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและแวดล้อมภายนอก อาทิ เช่น พื้นที่อาคารเปลี่ยนวัตถุประสงค์การใช้งานไปจากเดิม บุคลากรดำเนินงานแผนงานการปฏิบัติผันแปรตามนโยบายของผู้บริหารทั้งยังขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้รับผิดชอบ ทำให้มีผลกระทบถึงการนำเสนอและกิจกรรมงานศิลปะที่ขาดช่วงการเคลื่อนไหว รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรวัตถุทางศิลปะอย่างถูกวิธี ทำให้เกิดข้อบกพร่องของบทบาทและหน้าที่หอศิลปะและวัฒนธรรม</p>	<p>- การบริหารจัดการวัตถุมี 2 วิธี คือ การมอบหมายบุคลากรในการบริหารวัตถุ และแนวทางการจัดทำ Issue book</p> <p>- แนวทางการบริหารจัดการประกอบด้วย 4 แนวทางหลัก ได้แก่ 1) แนวทางบริหารแต่งตั้ง บทบาท หน้าที่เชิงราชการ มาปรับกับบุคลากรประจำทุกคนอย่างเข้าใจให้เป็นไปตามเป้าหมาย นโยบาย พันธกิจ ปรัชญาของหอศิลปะทั้ง Inhouse-Outreach 2) แนวทางจัดการ การเตรียมและจัดทำโครงการขึ้นตามปฏิทิน 3) การบริหารนิทรรศการนี้อาจเน้นไปที่การปรับปรุงนิทรรศการ เช่น จัดทำคู่มือ นำชม ผู้สื่อความหมาย การใช้สื่อ 4) นิทรรศการต้องมีการวางธีม แก่นเรื่องทุกครั้งตามกฎบัตรของไอคอมและภัณฑารักษ์ควรนำศิลปะวัตถุในคลังมาเผยแพร่ให้สอดคล้องกัน</p> <p>- แนวคิดของประโยชน์จากการจัดแสดงนิทรรศการและการจัดกิจกรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีนัยบ่งชี้แต่เพียงตระหนักว่านิทรรศการต้องไม่อยู่โดดเดี่ยว ต้องมีส่วนประกอบอื่น ๆ มาสนับสนุนโดยวางปรัชญา การเรียนรู้และเป้าหมายที่ชัดเจนซึ่งศึกษาเพิ่มเติมจากกฎบัตรของไอคอมมาประยุกต์ใช้เช่น นิทรรศการและกิจกรรมควรมีเป้าหมายให้เรียนรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ ปฏิบัติการณ์</p>

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ผู้ให้สัมภาษณ์	ประเด็นสำคัญ	ข้อเสนอแนะ
		<p>ย้อนคิด ตระหนักรู้ผ่านปฏิสัมพันธ์ พื้นที่ อาจ โน้มน้ำถึงความรัก รักถิ่นฐาน และรักชาติผ่านกิจกรรม ที่สอดคล้องกับเนื้อหาของนิทรรศการและ บริบท รวมถึงควรคำนึงถึงการเติมเต็ม วิถีเรียนรู้แบบยั่งยืนของยูเนสโกทั้ง นามธรรมและรูปธรรมและตระหนัก รักหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรม</p>

จากการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านงานพิพิธภัณฑ์ และงานศิลปวัฒนธรรม พบว่า มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้ในทิศทางเดียวกันคือพื้นที่ที่มีความโดดเด่นทั้งทางด้านสถาปัตยกรรม แวดล้อมและตำแหน่งที่ตั้ง การนำเสนอ นิทรรศการถาวรมีเรื่องราวน่าสนใจเกี่ยวกับภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ แต่ยังมีข้อกังวลด้านบุคลากร ขาดความเชี่ยวชาญด้านงานพิพิธภัณฑ์ หรือตำแหน่งภัณฑารักษ์ ด้านการพัฒนากำหนดให้มี ความทันสมัยด้านเทคโนโลยี และยังนำเสนอแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนงานทางด้านกิจกรรม ต่อเนื่อง ความร่วมมือกับชุมชน จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะและแนวความคิดมาประยุกต์กับ กระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนงานศิลปะต่อไป

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าชม

หัวข้อนี้เป็นการเก็บข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าชมหอศิลปะและ วัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้ประกอบด้วยประเด็นดังนี้ การบริหารจัดการ การนำเสนอวัตถุและ นิทรรศการ การอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรม บรรยากาศและสภาพแวดล้อม ภัณฑารักษ์ ด้านกิจกรรม และด้านการประชาสัมพันธ์ โดยวิธีการทำแบบสอบถามผู้เข้าชมหอศิลปะและวัฒนธรรม ภาคตะวันออกเฉียงใต้ จำนวนทั้งสิ้น 70 คน อยู่ในช่วงอายุ 10-12 ปี และนำข้อมูลความคิดเห็นเหล่านั้น มาจัดระเบียบ จำแนกและจัดกลุ่มโดยผู้วิจัยใช้สูตรจากการคำนวณทางสถิติเป็นตารางค่าเฉลี่ยดังนี้

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เข้าชม

ความคิดเห็น	ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	เฉลี่ย	ค่าประเมิน
ด้านการบริหารจัดการหอศิลปะ							
ข้อที่ 1	2	8	44	14	2	2.91428571	ดีมาก
ข้อที่ 2	2	4	23	38	3	2.48571429	ดี
ข้อที่ 3	4	6	7	19	34	1.95714286	พอใช้
ข้อที่ 4	0	4	3	42	21	1.85714286	พอใช้
ข้อที่ 5	0	6	11	45	8	2.21428571	ดี
ด้านการนำเสนอวัตถุและนิทรรศการ							
ข้อที่ 6	2	11	21	17	19	2.42857143	ดี
ข้อที่ 7	4	7	15	27	17	2.34285714	ดี
ข้อที่ 8	0	11	34	22	3	2.75714286	ดีมาก
ข้อที่ 9	7	11	24	19	9	2.82857143	ดีมาก
ข้อที่ 10	16	9	15	20	10	3.01428571	ดีเยี่ยม
ข้อที่ 11	8	12	24	18	8	2.91428571	ดีมาก
ข้อที่ 12	6	9	20	28	7	2.7	ดีมาก
ด้านการอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรม							
ข้อที่ 13	4	14	20	26	6	2.77142857	ดีมาก
ข้อที่ 14	3	10	25	17	15	2.55714286	ดีมาก
ข้อที่ 15	9	9	28	19	5	2.97142857	ดีมาก
ข้อที่ 16	2	4	22	33	9	2.38571429	ดี
ข้อที่ 17	2	8	12	17	31	2.04285714	ดี
ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม							
ข้อที่ 18	6	11	16	22	15	2.58571429	ดีมาก
ข้อที่ 19	9	7	11	26	17	2.5	ดีมาก
ข้อที่ 20	4	6	12	21	27	2.12857143	ดี
ข้อที่ 21	5	7	11	20	27	2.18571429	ดี
ข้อที่ 22	8	11	28	15	8	2.94285714	ดีมาก
ด้านผู้สื่อความหมายประจำแหล่ง ภัณฑารักษ์ และเจ้าหน้าที่ประจำหอศิลปะ							
ข้อที่ 23	1	15	13	26	15	2.44285714	ดี
ข้อที่ 24	1	8	16	25	20	2.21428571	ดี
ข้อที่ 25	10	13	30	7	3	2.98571429	ดีมาก
ข้อที่ 26	1	1	8	15	45	1.54285714	พอใช้
ข้อที่ 27	5	6	20	24	15	2.45714286	ดี

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	เฉลี่ย	ค่าประเมิน
ด้านกิจกรรม							
ข้อที่ 28	3	2	13	18	34	1.88571429	พอใช้
ข้อที่ 29	1	2	15	27	25	1.95714286	พอใช้
ข้อที่ 30	0	0	0	15	45	1.21428571	ปรับปรุง
ด้านการประชาสัมพันธ์							
ข้อที่ 31	1	4	4	11	50	1.5	พอใช้
ข้อที่ 32	0	4	6	9	51	1.47142857	ปรับปรุง
ข้อที่ 33	1	1	0	18	50	1.35714286	ปรับปรุง
ข้อที่ 34	2	5	19	30	14	2.3	ดี
ข้อที่ 35	3	1	21	22	23	2.12857143	ดี
ข้อที่ 36	4	4	26	18	18	2.4	ดี

จากตารางค่าเฉลี่ยด้านบนสามารถบ่งชี้ความคิดเห็นของผู้เข้าชมหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความพึงพอใจมากขึ้นเพียงใดผู้วิจัยสามารถสรุปและอธิบายดังนี้

ด้านการบริหารจัดการหอศิลป์ ความคิดเห็นของผู้เข้าชมมีค่าประเมินที่ดีส่วนของการวางแผนการดำเนินงานซึ่งเป็นที่มาของการจัดนิทรรศการปัจจุบัน

ด้านการนำเสน่วัตถุและนิทรรศการ การอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรม รวมถึงด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม จากความคิดเห็นมีค่าประเมินดีมาก เนื่องจากนิทรรศการมีวัตถุประสงค์หลักคือการนำเสนอเรื่องราวของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือในอดีตผ่านตัวอักษรและวัตถุทางโบราณคดี รวมถึงการสร้างเส้นทางเดินชมและเรียบเรียงลำดับการนำเสนอผ่านนิทรรศการทั้ง 11 ส่วน เพื่อง่ายและสะดวกต่อการทำความเข้าใจเรื่องราว มีบริการที่จอดรถ และสุขา แต่ยังคงขาดร้านค้า และจำหน่ายของที่ระลึกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างรายได้แก่หอศิลป์

ด้านผู้สื่อความหมายประจำแหล่ง ภัณฑารักษ์ และเจ้าหน้าที่ประจำหอศิลป์ จากความคิดเห็นมีค่าประเมินดี เนื่องจากการมีนำเสนอผ่านสื่อเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสมัยพอใช้ แต่ขาดภัณฑารักษ์ประจำหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านกิจกรรม จากความคิดเห็นมีค่าประเมินพอใช้ ขาดกิจกรรมที่สนับสนุนหรือสอดคล้องกับนิทรรศการ รวมถึงนิทรรศการเคลื่อนที่สู่ชุมชน

ด้านการประชาสัมพันธ์ จากความคิดเห็นมีค่าประเมินพอใช้ มีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์และเพจเฟซบุ๊กแต่ขาดความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 48 ค่าระดับคุณภาพความคิดเห็นของผู้เข้าชม

จากการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์และเรียบเรียงข้อมูลของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามลำดับช่วงเวลาความเป็นมาของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 13 ลำดับช่วงเวลาความเป็นมาของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

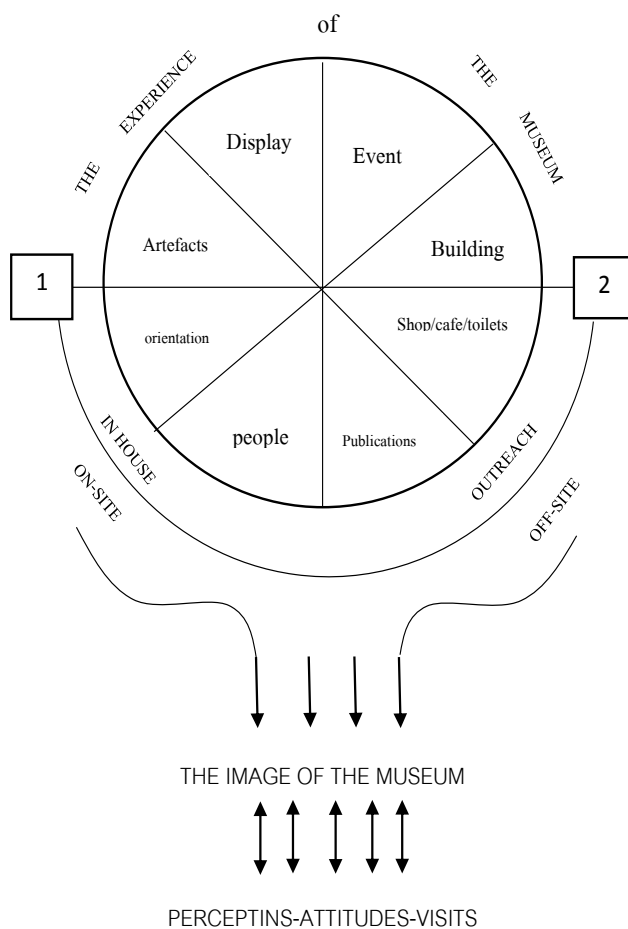
ช่วงเวลา	ความเป็นมาของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
พ.ศ. 2520	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาศิลปะและวัฒนธรรมจัดแสดงนิทรรศการศิลปะ
พ.ศ. 2522	โครงการวิจัยศิลปะภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยอาจารย์มารุต อัมรานนท์
พ.ศ. 2538	ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีขณะนั้นสนับสนุนการก่อสร้างหอศิลป์ 3 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
พ.ศ. 2542	อนุมัติโครงการก่อสร้างหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านการดำเนินงานของอาจารย์สุชาติ เกาทอง
พ.ศ. 2549	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2549 สังกัดสถาบันศิลปะและวัฒนธรรม

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ช่วงเวลา	ความเป็นมาของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
พ.ศ. 2551	สังกัดสถาบันวิจัยวัฒนธรรมและศิลปะ
16 สิงหาคม 2551	สังกัดคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2560	เกิดประเด็นเรียกร้องการจัดเก็บ การจัดแสดงผลงานศิลปินแห่งชาติ
ปัจจุบัน	สังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพาว่าด้วยการแบ่งหน่วยงานภายในส่วนงาน พ.ศ. 2555

การวิเคราะห์ศักยภาพของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

หัวข้อนี้จะเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง ด้วยหลักการสื่อสารและปฏิบัติการ (Communication in theory and practice) และสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (ICOM: International Council of Museum) เพื่อให้เห็นว่าหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมีข้อโดดเด่นและข้อก้ำกวลในด้านใดบ้างเพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางการจัดการหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จและเป็นประโยชน์ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ภาพที่ 49 แผนภูมิรายละเอียดหลักการสื่อสารและปฏิบัติการ
(มนัส แก้วบุชา, 2554)

ผู้วิจัยนำหลักการสื่อสารและปฏิบัติการ (Communication in theory and practice)

จากแผนภูมิข้างต้นสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

In house: พื้นที่ภายใน ส่วนด้านในพิพิธภัณฑ์สถานมืองค์ประกอบแต่ละส่วนที่เป็นปัจจัย
สำคัญในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์แห่งนี้

ภาพที่ 50 หลักการสื่อสารและปฏิบัติการ In House

อาคาร แบ่งเป็น 5 ส่วนคือ 1) ส่วนนิทรรศการถาวร ห้องสำหรับจัดนิทรรศการถาวร มีบางส่วนไม่เหมาะสมในโครงสร้างสถาปัตยกรรมเช่น การติดตั้งเสาบริเวณกลางกลางห้องนิทรรศการ อาจเป็นอุปสรรคต่อทัศนียภาพในการรับชมนิทรรศการ 2) ส่วนนิทรรศการหมุนเวียน อาคารด้านหลัง สำหรับการจัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียนมีความกว้างขวางทั้ง 2 ห้องและมีทางเดินตรงกลางเชื่อมต่อ สามารถรวมเป็นห้องใหญ่เพียงห้องเดียวได้เหมาะสำหรับการจัดแสดงทั้งนิทรรศการขนาดใหญ่และขนาดเล็กตามความเหมาะสม 3) หอศิลป์ศิลป์ โครงสร้างภายนอกมีรูปแบบความเป็นไทยเป็นส่วนของการสร้างจุดสนใจต่อผู้ชม 4) ห้องโถงกลม 5) ห้องประชุม ส่วนลานวัฒนธรรมภายนอก มีพื้นที่เพียงพอ สำหรับการจัดกิจกรรมภายนอก

ศิลปวัตถุและวัตถุทางวัฒนธรรม มีการรวบรวมวัตถุทางวัฒนธรรมและงานหัตถกรรมพื้นบ้าน จากโครงการวิจัยศิลปะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอาจารย์มารุต อัมรานนท์ จัดแสดงไว้ มีการจัดหมวดหมู่ ประเภทตามที่มาพร้อมรายละเอียดชัดเจน ในส่วนงานศิลปะของศิลปินแห่งชาติและศิลปินที่มีชื่อเสียงจำนวนมากหลายชิ้นยังคงถูกจัดเก็บในคลังวัตถุที่ยังไม่นำมาจัดแสดง

การนำเสนอวัตถุต้องคำนึงถึงการจัดองค์ประกอบและสร้างความน่าสนใจแก่ผู้ชม นิทรรศการถาวรนำเสนอโดยแบ่งเป็น 11 ส่วนเริ่มตั้งแต่ประวัติศาสตร์ความเป็นมาเรื่อยมาถึง โบราณสถานสำคัญในอดีตตลอดจนถึงวัฒนธรรมและความเชื่อ เป็นการร้อยเรียงเรื่องราวความสัมพันธ์ของเนื้อหาทั้งหมด

จุดน่าสนใจสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือการจัดแสดงประติมากรรมเหมือนจริง อาทิเช่น ลุงทอง เป็นที่กล่าวถึงของผู้ชมทุกคนที่มาเยี่ยมชมในส่วนที่ 10 ห้องคนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดแสดงประติมากรรมเหมือนจริงในอิริยาบถต่าง ๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงวิถีการดำเนินชีวิตซึ่งเป็นการสื่อสารด้วยภาพที่ชัดเจนกว่าตัวหนังสือ และในห้องสุดท้าย (ห้องจิตรกรรมฝาผนัง งานศิลปะอันทรงคุณค่า) การจำลองสถานการณ์เหมือนจริงสามารถสร้างอารมณ์สการรับรู้ที่ดีแก่ผู้ชม ด้านเทคโนโลยีในการจัดแสดงคือ หุ่นจำลอง 3 มิติ และเครื่องฉายวิดีโอทัศนการณ์นำเสนอรูปแบบภาพเคลื่อนไหวซึ่งอาจจะยังไม่เพียงพอสำหรับความทันสมัยแก่เยาวชนในปัจจุบัน ภาษาในการบรรยายมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เอกสารวิจัย และเอกสารนำชม เอกสารนำชมเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญในการเข้าชม นิทรรศการ หอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือเองมีเอกสารนำชมที่ระบุข้อมูลแต่ไม่ระบุรายละเอียดในแต่ละห้องที่ชัดเจนมากนัก ระบุและแสดงเพียงภาพที่เป็นจุดน่าสนใจ วันและเวลาที่เปิดบริการ อัตราค่าเข้าชม แผนที่ ข้อมูลการติดต่อ และประเภทของห้องที่เปิดให้บริการรวมถึง อัตราค่าบำรุงต่าง ๆ

การจัดกิจกรรม เทศกาล ความเคลื่อนไหวในการจัดกิจกรรมแต่ละปี ส่วนใหญ่บุคลากรจากคณะดนตรีและการแสดงจะเข้ามาใช้พื้นที่ในการฝึกซ้อม จัดการแสดงศิลปนิพนธ์และการแสดงต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ซึ่งจะนิยมใช้พื้นที่ในส่วนของห้องประชุมใหญ่มากกว่านิทรรศการหมุนเวียน อาทิเช่น การแสดงละครเรื่องเจ้าแม่โคกพนมดีเมื่อวันที่ 26-28 มีนาคม พ.ศ. 2561 และเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง การเล่าเรื่องประวัติศาสตร์และโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านการสร้างบทและการกำกับละครเพลงเรื่อง “เจ้าแม่โคกพนมดี” ของนายสันหทัย ธีรศิลป์ คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งมาความสอดคล้องกับนิทรรศการถาวรหลักของหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและในช่วงปี 2562 ที่ผ่านมามีการจัดแสดงงาน อาทิเช่น

1. 16 มกราคม พ.ศ. 2562 Dance recital from Taiwan
2. 19 มกราคม พ.ศ. 2562 BBM 48 babymime show
3. 29 มกราคม พ.ศ. 2562 A night with SSQ
4. 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 งานสืบสานตำนานศิลป์ คณะละครหุ่นเล็กโจหลุยส์ ตอนทศกัณฐ์เกี่ยวนางสีดา (โขน) และหนุมานจับนางเบญจกาย (หุ่นละครเล็ก)
5. 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 The valentine's night concert

สาธารณชนและผู้ชม หอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ที่กว้างเหมาะสำหรับทุกเพศทุกวัย การเป็นศูนย์กลางทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อการเรียนรู้ ค้นคว้า ศึกษาข้อมูลทางด้านวิชาการสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษาและนักเรียน แต่อีกด้านหนึ่งคือการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมซึ่งเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

ห้องประชุม หอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีห้อง โถงกลม ห้องประชุมเล็ก จำนวน 6 ห้อง และห้องประชุมใหญ่สามารถรองรับถึง 200 คน

ร้านค้า/ร้านกาแฟ/ห้องสุขา/ที่จอดรถ การบริการความสะดวกสบายต่อผู้มาใช้บริการ อย่างเช่นร้านค้า ร้านกาแฟ หรือร้านของที่ระลึกยังเป็นข้อกังวลเพราะไม่มีส่วนนี้ให้บริการ ส่วนห้องสุขามีบริการด้านหลังของอาคารนิทรรศการถาวรแยกหญิงชายชัดเจน มีความสะอาดสวยงาม ที่จอดรถสามารถบริการจอดรถประมาณ 50 คัน

Out reach: พื้นที่สำหรับผู้ชมที่อยู่ภายนอกพิพิธภัณฑ์สถาน เพื่อการบริการและเข้าถึงของผู้ชมที่อยู่พื้นที่ห่างไกล

ภาพที่ 51 หลักการสื่อสารและปฏิบัติการ Out reach

ผู้ชมภายนอกถือเป็นพื้นที่เป้าหมายที่หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องกำหนดนโยบายและภารกิจเพื่อเคลื่อนที่เข้าหาผู้ชมภายนอกสำหรับโอกาสในการเรียนรู้ สัมผัสและรับชม และปัจจุบันมีช่องทางบริการ 3 ช่องทางด้วยกันคือเว็บไซต์สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ช่องทางแรกเป็นเพียงการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ส่วนช่องทางถัดมาคือ <https://www.facebook.com> เป็นช่องทางที่สะดวกต่อการเข้าถึงแต่ยังไม่มีกราฟิกภาพสวยมากนักและช่องทางสุดท้าย <https://www.mupabuu.com> เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลพร้อมเทคโนโลยีที่ทันสมัยคือการรับชมภาพนิทรรศการแบบ 360 องศา และผ่านงานวิชาการจากบุคคลภายนอก

หลักการของสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (ICOM: International Council of Museum) ผู้วิจัยเลือกประเด็นและหัวข้อการวิเคราะห์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่ของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. Conserve คือ มีการอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรม เช่น มีการลงทะเบียนวัตถุให้เป็นปัจจุบัน ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมศิลปวัตถุงานจิตรกรรมจำนวน 30 ชิ้น เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน
2. Display คือ การนำเสนอวัตถุ เรื่องราว สื่อความหมายโดยตกแต่งสภาพแวดล้อม ด้านการนำเสนอศิลปวัตถุทั้ง 30 ชิ้นเพื่อสร้างประสบการณ์รับชม
3. Interpret คือ การสื่อความหมายทั้งข้อมูลและผู้นำชม การสื่อความหมายโดยเน้นการนำเสนอผ่านศิลปวัตถุทั้ง 30 ชิ้น มีการนำเสนอเรื่องราวการถ่ายทอดงานศิลปะและเรื่องราวตัวตนของศิลปิน

จากการศึกษาการบริหารจัดการของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งข้อมูลภาคสนามและข้อมูลเอกสาร การรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผ่านการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยหลักการสื่อสารและปฏิบัติการ (Communication in theory and practice) และ สภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (ICOM: International Council of Museum) เพื่อให้เห็นว่าหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีข้อโดดเด่นและข้อห่วงใยข้างต้นเพื่อนำมาพัฒนาและเป็นทิศทางการนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือทศวรรษใหม่ในบทที่ 5 ถัดไป

บทที่ 5

แนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทนี้เป็นการนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามความเหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาให้เกิดความรู้ประโยชน์ต่อสาธารณชนต่อไป ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

1. การจัดทำทะเบียนวัตถุข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
2. การนำเสนอสารสนเทศด้านข้อมูลสู่ E-museum
3. การจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ
4. การจัดแสดงนิทรรศการศิลป์ดีเด่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือก (Alternative Activities)
6. การนำเสนอการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ (Mobile Museum)

ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

จากการรวบรวมข้อมูลของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และความคิดเห็นข้อเสนอแนะผ่านการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านศิลปะและวัฒนธรรม และการทำแบบสอบถามของผู้มาใช้บริการหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถวิเคราะห์เห็นถึงข้อโดดเด่นและข้อห่วงใยและนำมาพัฒนาเป็นแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. การขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ตั้งอยู่ในพื้นที่การศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา ภายในหอศิลป์มีการจัดแสดงนิทรรศการถาวรผ่านการเล่าเรื่องราวความเป็นมา วิถีชีวิต ความเชื่อของชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีหออัครศิลป์ หอประชุม และมีพื้นที่บางส่วนสำหรับการจัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียน

ที่ผ่านมาหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือดำเนินงานทางการบริการวิชาการผ่านการจัดแสดงนิทรรศการถาวรทั้ง 11 ส่วนประกอบด้วย 1) เขื่อนถันบูรพาวันนี้ 2) ตามรอยอารยธรรมแห่งบูรพาทิศ 3) แหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4) แหล่งโบราณคดีหนองโน จังหวัดชลบุรี 5) ประวัติศาสตร์โคกพนมดี จังหวัดชลบุรี 6) วิธีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมบนแผ่นดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือในยุคประวัติศาสตร์ก่อนสยามประเทศ 7) เมืองโบราณ

สำคัญในยุคประวัติศาสตร์บนดินแดนบูรพาทิศ 8) เมืองศรีมโหสถ 9) อิทธิพล ความเชื่อและศาสนา ในเมืองศรีมโหสถ 10) คนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออกเฉียง 11) จิตรกรรมฝาผนัง งานศิลปะ อันทรงคุณค่า และรวมถึงการประชุมทางวิชาการ การเผยแพร่งานศิลปะร่วมสมัยผ่านกิจกรรมศิลปิน นานาชาติสัญจร

กิจกรรมศิลปินนานาชาติสัญจร มีทั้งศิลปินแห่งชาติและศิลปินมีชื่อเสียงเข้าร่วมและ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งงานจิตรกรรม ประติมากรรมและงานเซรามิกซ์ เพื่อมอบแก่หอศิลปะ และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเผยแพร่งานศิลปะและวัฒนธรรมแก่ สาธารณชนต่อไป

2. ข้อโดดเด่นของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมีนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับความเป็นมาของ ชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเป็นนิทรรศการตั้งแต่แรกเริ่ม และผ่านกิจกรรมศิลปินนานาชาติสัญจรมี ผลงานศิลปะของศิลปินแห่งชาติรวมทั้งสิ้น 30 ชิ้นซึ่งถูกรวบรวมในคลังวัตถุ

3. ข้อคิดสนับสนุน

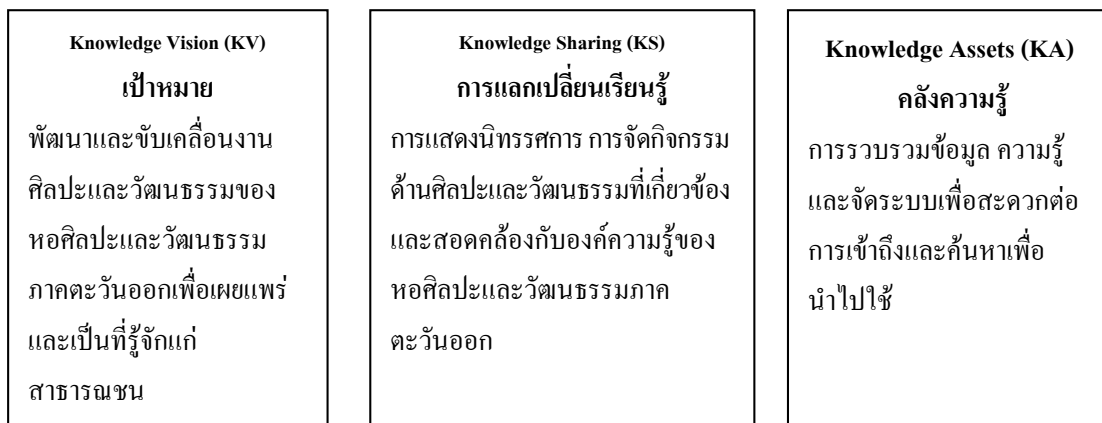
ด้วยสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (ICOM: International Council of Museum) สถาบัน ความร่วมมือ ร่วมใจและความรับผิดชอบในการรักษามรดกอารยธรรมของมนุษยชาติทั้งด้าน ประวัติศาสตร์ ศิลปะ หรือความเป็นอยู่ของมนุษย์ และส่งเสริมกิจการพิพิธภัณฑ์สถานระหว่างชาติ เริ่มมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2489 เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานและพัฒนาพิพิธภัณฑ์มีแนวทางปฏิบัติ ที่สำคัญที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงนี้ 1) Conserve คือการอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรม 2) Display คือการนำเสนอวัตถุ เรื่องราว สื่อความหมาย 3) Interpret คือการสื่อความหมายทั้งข้อมูลและผู้นำชม

จากแนวทางการปฏิบัติทั้ง 3 หัวข้อพบว่าปัจจัยสำคัญของการขับเคลื่อนงานศิลปะและ วัฒนธรรมคือการสื่อสาร การเข้าถึงและการลดระยะห่างระหว่างงานศิลปะและผู้ชม เพื่อปรับสมดุล การเรียนรู้ของสังคมปัจจุบัน รวมถึงกระบวนการอย่างถูกต้องสำหรับการจัดการวัตถุและความตระหนัก ถึงความสำคัญของงานศิลปะและวัฒนธรรม

4. กรอบแนวคิดในกระบวนการเรียนรู้ (Thematic Framework)

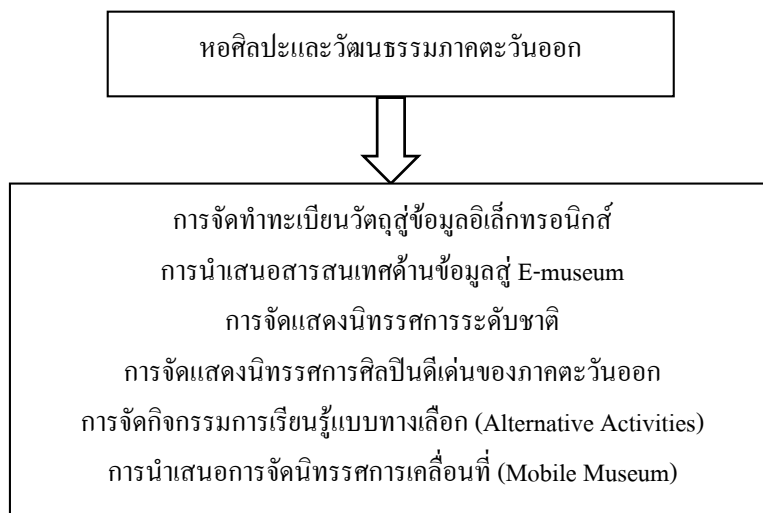
การกำหนดกิจกรรมแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและ วัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงนำการจัดการความรู้ของสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม แบบจำลอง โมเดลปลาหู โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ Knowledge Vision (KV) เปรียบได้กับหัวปลา คือเป้าหมาย Knowledge Sharing (KS) เปรียบได้กับตัวปลา คือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ Knowledge

Assets (KA) เปรียบได้กับหางปลา คือ คลังความรู้ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้กับงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 52 แนวคิดในกระบวนการเรียนรู้ตามแบบจำลองโมเดลปลา

5. กรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม

ภาพที่ 53 กรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม

6. ข้อห่วงใย

ข้อห่วงใยของการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วยปัจจัยหลากหลายด้านดังนี้รูปแบบการนำเสนอ ความทันสมัยด้านเทคโนโลยี ไม่เพียงพอกับคนรุ่นใหม่จึงไม่เกิดการสื่อสารระหว่างบุคคลและงานศิลปะวัฒนธรรม ด้านการประชาสัมพันธ์ สื่อออนไลน์และกิจกรรมต่อเนื่อง ด้านการจัดเก็บศิลปวัตถุผลงานของศิลปินแห่งชาติที่อยู่ในความครอบครองของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

7. ผลลัพธ์ (Tradeoff)

แนวทางและกระบวนการขับเคลื่อนงานทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่งผลต่อประโยชน์ในทิศทางต่าง ๆ

7.1 การทำหน้าที่เป็นผู้บริการงานวิชาการทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มพูน และส่งเสริมความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา และชุมชน

7.2 สามารถจัดสรรพื้นที่ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และพันธกิจหลักในการจัดตั้งหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

7.3 การเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดความรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรมทั้งศิลปะร่วมสมัย และงานพื้นบ้านของชุมชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

7.4 สร้างความตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่างานศิลปวัฒนธรรมแก่สาธารณชน การจัดทำ Issue Book ชุดเอกสารความรู้กระบวนการการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นเครื่องมือการเรียนรู้และพัฒนาต่อยอดความรู้ดั้งเดิมที่มีระบบและกรอบความคิดที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการและเป็นประโยชน์แก่สาธารณชนต่อไปและสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานวิชาการและสังคมด้านอื่น ๆ

Framework for Movement Art and Culture

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

การจัดทำระเบียบวัตถุข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
การนำเสนอสารสนเทศด้านข้อมูล E-museum
การนำเสนอการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่
การจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ
การจัดแสดงนิทรรศการศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือก

CONCERNTRATION

ข้อห่วงใย

รูปแบบการนำเสนอ ความทันสมัยด้านเทคโนโลยี
ด้านการประชาสัมพันธ์ สื่อออนไลน์และกิจกรรม
ต่อเนื่อง ด้านการจัดเก็บศิลปวัตถุผลงานของศิลปิน
แห่งชาติที่อยู่ในความครอบครองหอศิลปะและ
วัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

Eastern centre of Art and Culture
หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
การขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม
SATJAPORN KASETSIN

FRAMEWORK

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

ศูนย์กลางการเรียนรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยบูรพา

REASON

หอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมีการดำเนินงานตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยบูรพา มีการพัฒนาระบบงานศิลปวัฒนธรรมและการบริการประชาชน การพัฒนาระบบงานศิลปวัฒนธรรมดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์ การพัฒนาระบบงานศิลปวัฒนธรรมดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์ การพัฒนาระบบงานศิลปวัฒนธรรมดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์ การพัฒนาระบบงานศิลปวัฒนธรรมดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์

TRADEOFF

พลัทธิ

การทำหน้าที่เป็นนักบริหารงานวิชาการทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนา และส่งเสริมตามรู้แก่ศิษย์ นักศึกษา และชุมชนสามารถจัดสร้างพื้นที่เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และพันธกิจหลักของการจัดตั้งหอศิลปวัฒนธรรมทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม และงานพัฒนาระบบงานศิลปวัฒนธรรมดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์ สรรพคุณระบอบการปกครองและคุณลักษณะศิลปวัฒนธรรมแก่สาธารณชน

Thematic Framework

- Knowledge Vision (KV) เป็นหมย**
พัฒนาระบบงานศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงและเป็นที่รู้จักในระดับสากล
- Knowledge Sharing (KS) การแบ่งปันข้อมูล**
พัฒนาระบบงานศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงและเป็นที่รู้จักในระดับสากล
- Knowledge Assets (KA) คลังความรู้**
พัฒนาระบบงานศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงและเป็นที่รู้จักในระดับสากล

EXHIBITION

การจัดแสดงนิทรรศการ
การจัดแสดงนิทรรศการเคลื่อนที่
การจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ
การจัดแสดงนิทรรศการศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
การจัดแสดงนิทรรศการดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์

OUTSTANDING

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
มีกิจกรรมการบริการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและวัฒนธรรม
หอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมีผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรม
หอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมีผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรม
หอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมีผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรม

ACTIVITIES

หอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
มีการดำเนินงานตามพันธกิจของหอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
มีการดำเนินงานตามพันธกิจของหอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
มีการดำเนินงานตามพันธกิจของหอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

CONSERVE

การอนุรักษ์ศิลปวัตถุ
การอนุรักษ์ศิลปวัตถุ
การอนุรักษ์ศิลปวัตถุ

DISPLAY

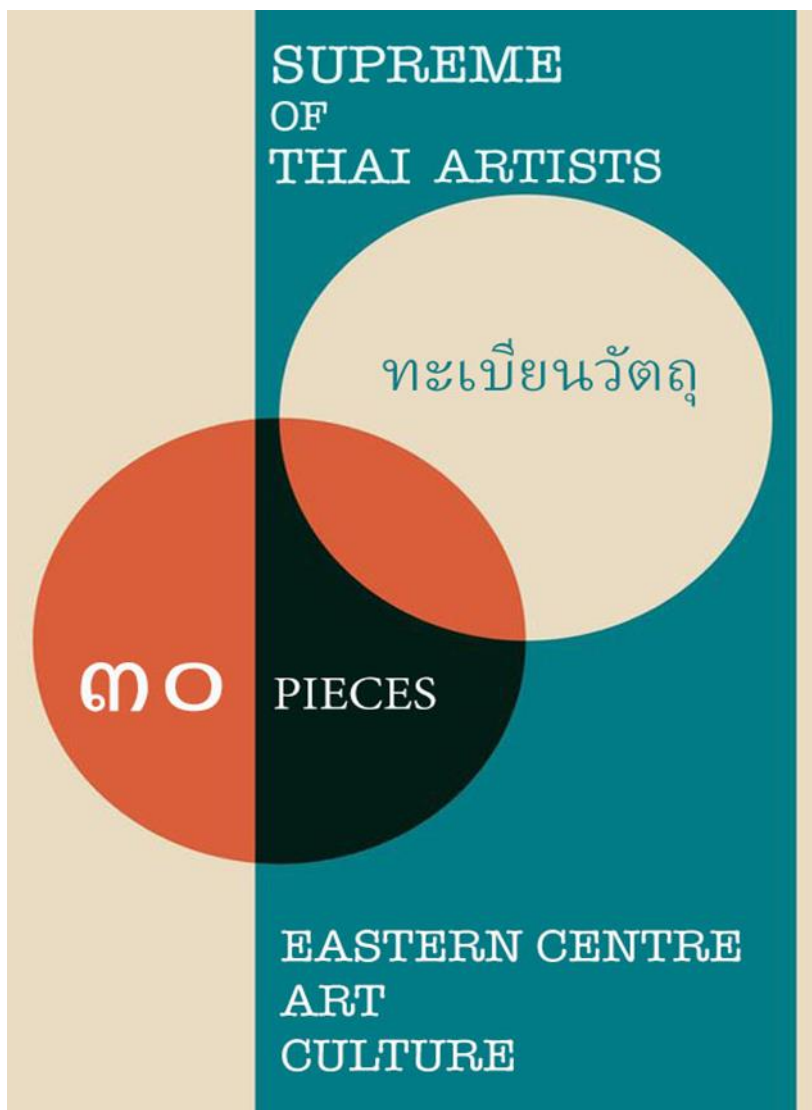
การจัดแสดงนิทรรศการ
การจัดแสดงนิทรรศการเคลื่อนที่
การจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ
การจัดแสดงนิทรรศการศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง
การจัดแสดงนิทรรศการดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์

INTERPRET

การอธิบายศิลปวัตถุ
การอธิบายศิลปวัตถุ
การอธิบายศิลปวัตถุ

ภาพที่ 54 Issue book ชุดเอกสารความรู้กระบวนการการจัดตั้งงานศิลปและวัฒนธรรม การจัดทำทะเบียนวัตถุข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ผู้วิจัยรวบรวมผลงานและข้อมูลงานจิตรกรรมของศิลปินแห่งชาติทั้งสิ้น 30 ชิ้น จัดทำ
ทะเบียนวัตถุและเผยแพร่ข้อมูลสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์

ภาพที่ 55 หน้าปกทะเบียนวัตถุ

การจัดทำทะเบียนวัตถุเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับการสืบค้นทะเบียนวัตถุทั้ง 30 ชิ้น
จัดทำข้อมูลระบบอิเล็กทรอนิกส์และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ <https://www.google.com/intl/th/drive/>
และสามารถสืบค้นผ่านการสแกนรหัสคิวอาร์โค้ด (QR code)

ตารางที่ 14 ทะเบียนวัตถุ

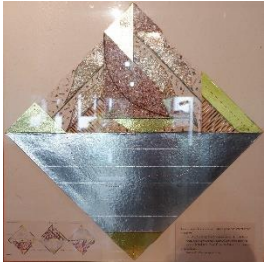

เลข ลำดับ	เลขวัตถุ	วัตถุ	ชื่อศิลปิน	ชื่อผลงาน	ขนาด	เทคนิค	สภาพ
001	63.01		ปรีชา เถาทอง	แสงของ พระศรีรัตน ศาสดาราม	118*147 cm.	-	สมบูรณ์
002	63.02		ถวัลย์ ดัชนี		197*97 cm.	สีน้ำมัน บนผ้าใบ	สมบูรณ์
003	63.03		ถวัลย์ ดัชนี		194*199 cm.	สีน้ำมัน บนผ้าใบ	สมบูรณ์
004	63.04		ถวัลย์ ดัชนี		150*95 cm.	สีน้ำมัน บนผ้าใบ	สมบูรณ์
005	63.05		ถวัลย์ ดัชนี	พลังของ แผ่นดิน	34*23 cm.		สมบูรณ์

383873741

BUU_1Thesis 60920172 thesis / recv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

ตารางที่ 14 (ต่อ)

เลข ลำดับ	เลขวัตถุ	วัตถุ	ชื่อศิลปิน	ชื่อผลงาน	ขนาด	เทคนิค	สภาพ
006	63.06		เดชา วราขุน	-	200*200 cm.	สื่อผสม	สมบูรณ์
007	63.07		เดชา วราขุน	The Soul	120*100 cm.	สื่อผสม	สมบูรณ์
008	63.08		เดชา วราขุน	-	70*70 cm.	สื่อผสม	สมบูรณ์
009	63.09		กมลทัศนัญ ชลี	Time	100*80 cm.	สื่อผสม	สมบูรณ์
010	63.10		กมลทัศนัญ ชลี	-	95*150 cm.	สื่อผสม	สมบูรณ์

383873741

BUU-IThesis 60920172-thesis / recv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

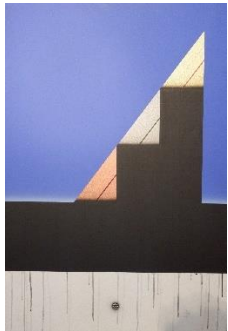

ตารางที่ 14 (ต่อ)

เลข ลำดับ	เลขวัตถุ	วัตถุ	ชื่อศิลปิน	ชื่อผลงาน	ขนาด	เทคนิค	สภาพ
011	63.11		กมล ทัศนัญชลิ	-	50*75 cm.	สื่อผสม	สมบูรณ์
012	63.12		เฉลิมชัย โฆยิต พิพัฒน์	ทรงเปี่ยม สิ้นด้วย พระเมตตา	50*60 cm.	ดินสอ สี ชอล์ก	สมบูรณ์
013	63.13		ประหยัด พงษ์ดำ	-	40*40 cm.	แกะไม้	สมบูรณ์
014	63.14		ประเทือง एमเจริญ	-	100*100 cm.	สีน้ำมัน บนผ้าใบ	สมบูรณ์
015	63.15		ประเทือง एमเจริญ	-	100*100 cm.	สีน้ำมัน บนผ้าใบ	สมบูรณ์

ตารางที่ 14 (ต่อ)

เลขลำดับ	เลขวัตถุ	วัตถุ	ชื่อศิลปิน	ชื่อผลงาน	ขนาด	เทคนิค	สภาพ
016	63.16		ประเทือง एमเจริญ	-	1000*100 cm.	สีน้ำมัน บนผ้าใบ	สมบูรณ์
017	63.17		ประเทือง एमเจริญ	-	100*100 cm.	สีน้ำมัน บนผ้าใบ	สมบูรณ์
018	63.18		ประเทือง एमเจริญ	-	50*50 cm.	สีน้ำมัน บนผ้าใบ	ไม่ สมบูรณ์
019	63.19		ประเทือง एमเจริญ	71 คน 2544	150*200 cm.	-	สมบูรณ์
020	63.20		วิโชค มุกดามณี	เฉลิม พระเกียรติ พระบาท สมเด็จพระ พระเจ้าอยู่หัว	60*80 cm.	-	สมบูรณ์

ตารางที่ 14 (ต่อ)

เลข ลำดับ	เลขวัตถุ	วัตถุ	ชื่อศิลปิน	ชื่อผลงาน	ขนาด	เทคนิค	สภาพ
021	63.21		ประกิตต์ บัวบุศน์	-	50*60 cm.	-	สมบูรณ์
022	63.22		ปริญญา ตันติสุข	-	40*50 cm.	-	สมบูรณ์
023	63.23		ปริญญา ตันติสุข	-	80*120 cm.	-	สมบูรณ์
024	63.24		อิทธิพล ตั้ง โฉลก	ใกล้รุ่ง สาย ฝนยามเย็น และแสงเทียน	30*50 cm.	-	สมบูรณ์
025	63.25		ทวี รัชนิกร	มุ้ง	80*100 cm.	สีน้ำมัน	สมบูรณ์

ตารางที่ 14 (ต่อ)

เลข ลำดับ	เลขวัตถุ	วัตถุ	ชื่อศิลปิน	ชื่อผลงาน	ขนาด	เทคนิค	สภาพ
026	63.26		ธงชัย รักปทุม	เฉลิมพระเกียรติ อัครศิลปินพระ ภูมินทร์ของ ปวงประชา	80*110 cm.	-	สมบูรณ์
027	63.27		มานิตย์ ภู่อารีย์	พลังชีวิต 72/2552	55*74 cm.	-	สมบูรณ์
028	63.28		เกียรติศักดิ์ ขานนารถ	-	100*80 cm.	สื่อผสม	สมบูรณ์
029	63.29		เกียรติศักดิ์ ขานนารถ	พระบารมี ปกเกล้า	50*60 cm.	-	สมบูรณ์
030	63.30		พิมรัตน์ กองสุข	พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช	40*50 cm.	-	สมบูรณ์

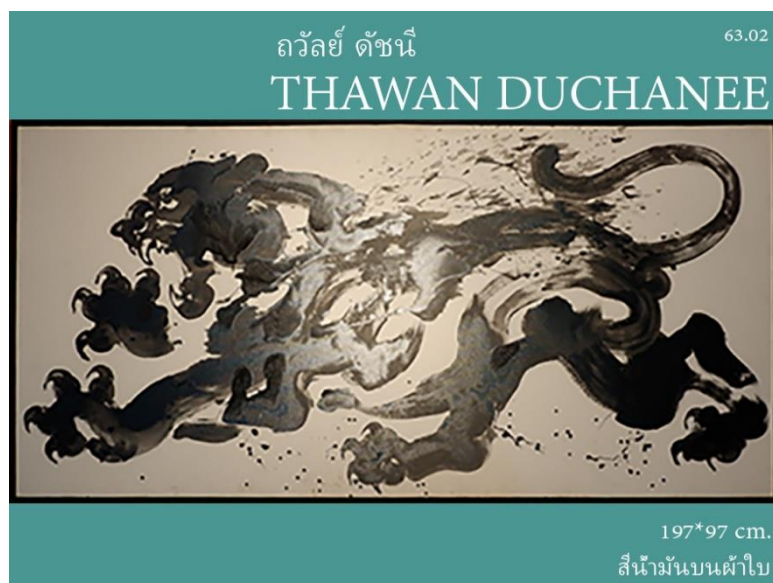
การจัดทำและออกแบบบัตรทะเบียนวัตถุ

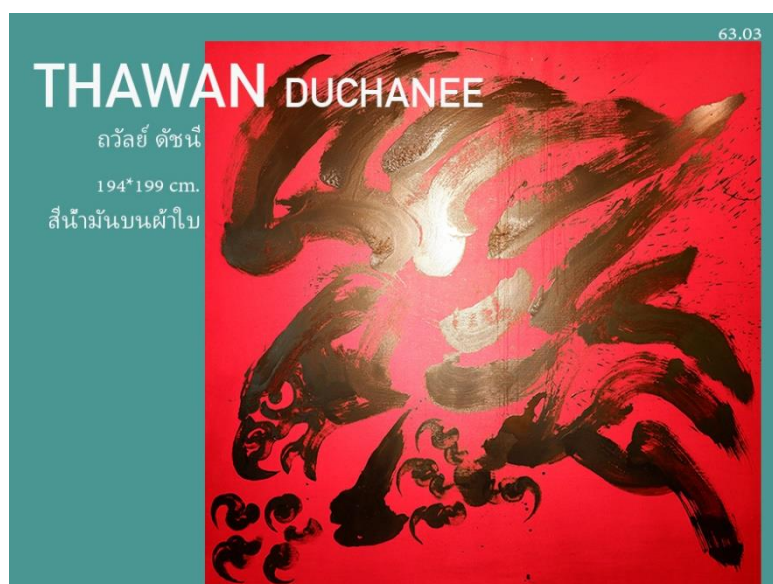
ภาพที่ 56 หน้าปกบัตรทะเบียนวัตถุ

ภาพที่ 57 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.01 โดย ปรีชา เกาทอง

ภาพที่ 58 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.02 โดย ถวัลย์ ดัชนี

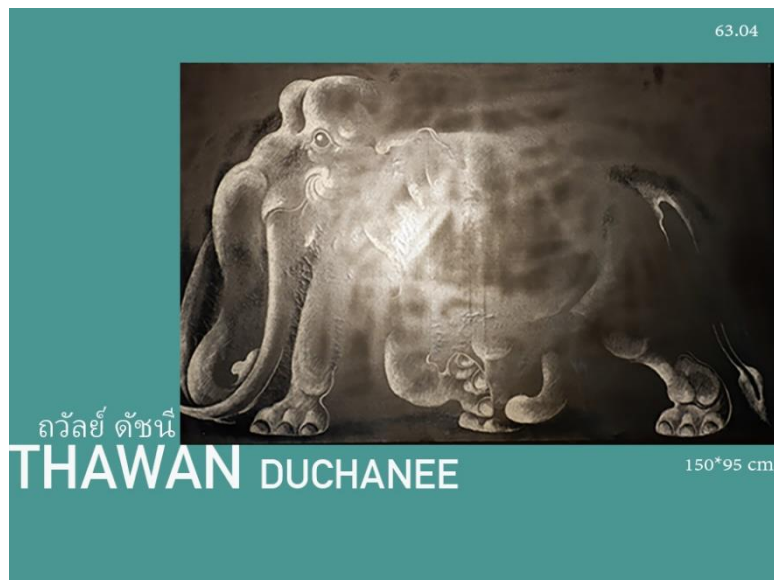

ภาพที่ 59 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.03 โดย ถวัลย์ ดัชนี

383873741

BUU_Thesis 60920172 thesis / recv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

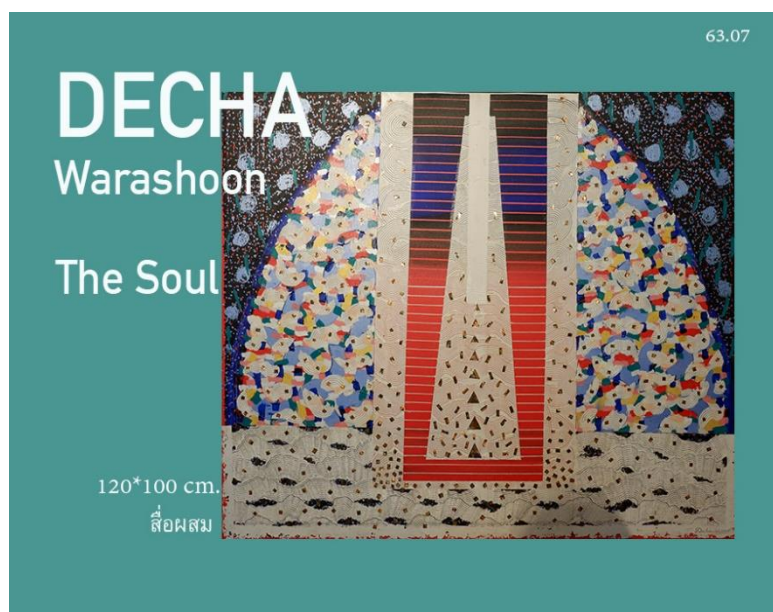
ภาพที่ 60 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.04 โดย ธวัชชัย ดุชชันี

ภาพที่ 61 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.05 โดย ธวัชชัย ดุชชันี

ภาพที่ 62 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.06 โดย เดชา วราชูน

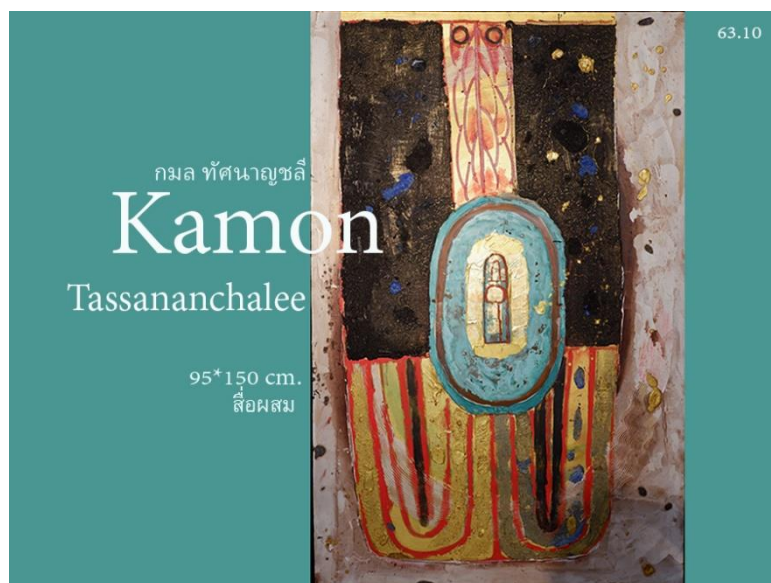
ภาพที่ 63 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.07 โดย เดชา วราชูน

ภาพที่ 64 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.08 โดย เดชา วราชูน

ภาพที่ 65 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.09 โดย กลม ทศนาญชลี

ภาพที่ 66 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.10 โดย กมล ทศนาญชลี

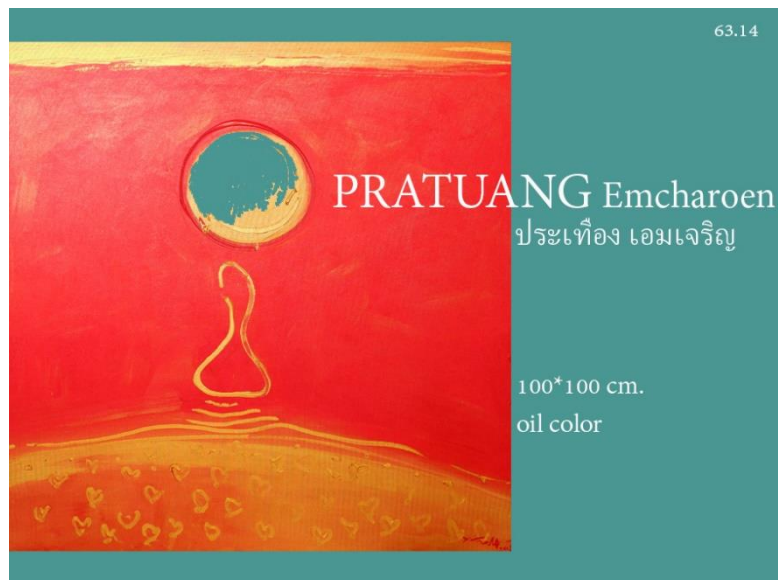
ภาพที่ 67 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.11 โดย กมล ทศนาญชลี

ภาพที่ 68 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.12 โดย เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์

ภาพที่ 69 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.13 โดย ประหยัด พงษ์ดำ

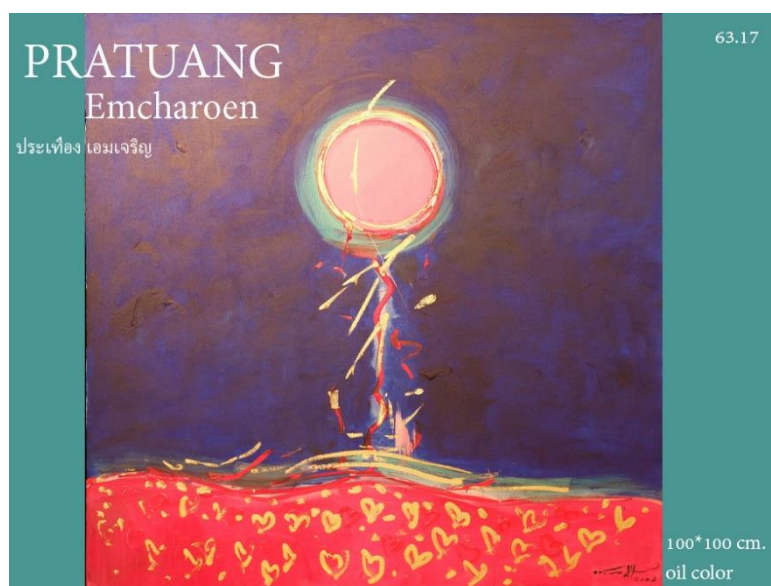
ภาพที่ 70 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.14 โดย ประเทือง เอ็มเจริญ

ภาพที่ 71 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.15 โดย ประเทือง เอ็มเจริญ

ภาพที่ 72 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.16 โดย ประเทือง เอมเจริญ

ภาพที่ 73 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.17 โดย ประเทือง เอมเจริญ

ภาพที่ 74 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.18 โดย ประเทือง เอมเจริญ

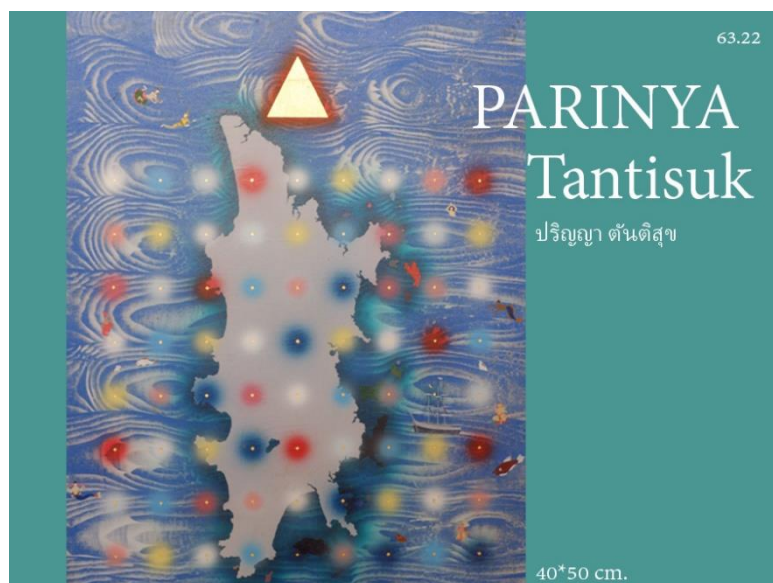
ภาพที่ 75 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.19 โดย ประเทือง เอมเจริญ

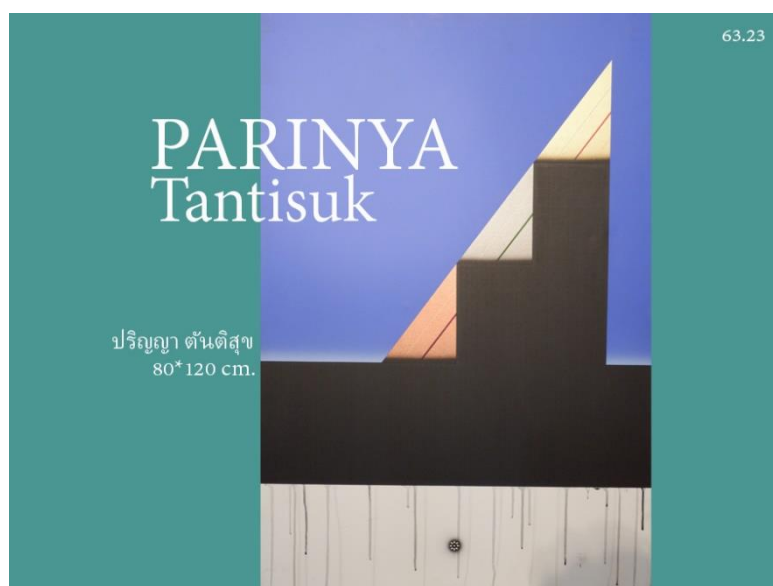
ภาพที่ 76 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.20 โดย วิโชค มุกดามณี

ภาพที่ 77 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.21 โดย ประกิตต์ บัวบุศน์

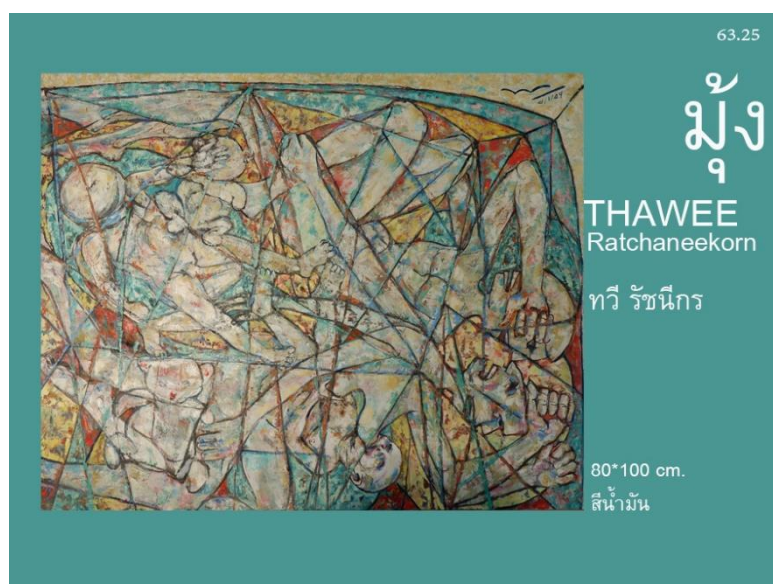
ภาพที่ 78 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.22 โดย ปริญา ตันติสุข

ภาพที่ 79 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.23 โดย ปริญา ตันติสุข

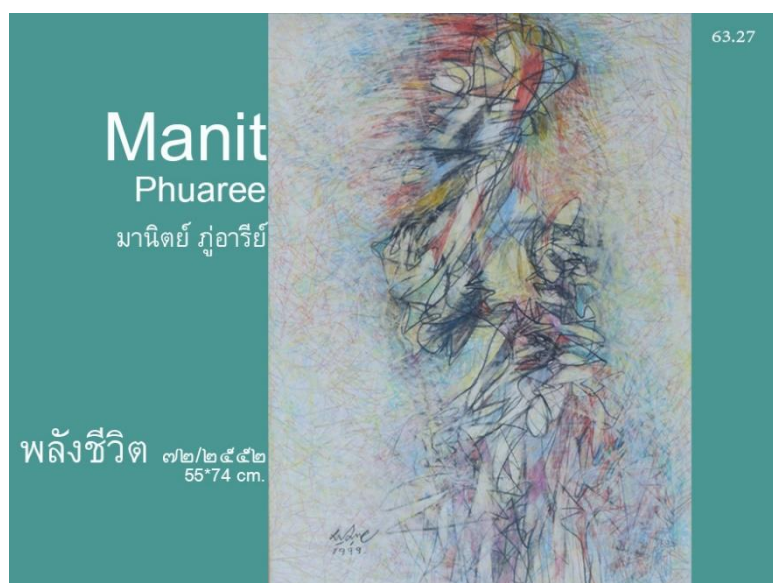
ภาพที่ 80 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.24 โดย อิทธิพล ตั้งโฉลก

ภาพที่ 81 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.25 โดย ทวี รัชนิกร

ภาพที่ 82 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.26 โดย ธงชัย รักประทุม

ภาพที่ 83 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.27 โดย มานิตย์ ภู่อารีย์

ภาพที่ 84 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.28 โดย เกียรติศักดิ์ ชานนารณ

ภาพที่ 85 บัตรทะเบียนวิทยุหมายเลข 63.29 โดย เกียรติศักดิ์ ชานนารณ

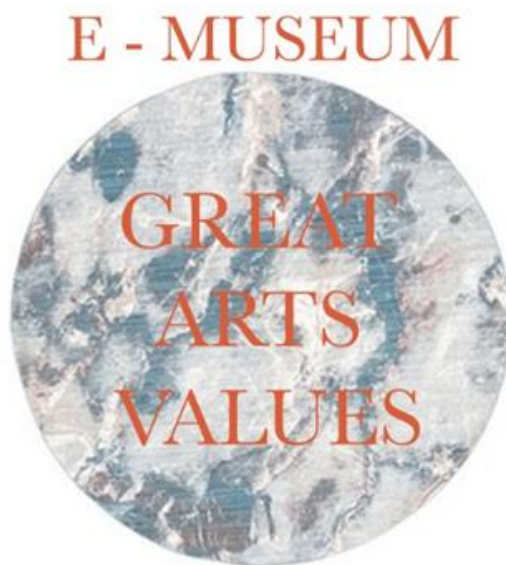

ภาพที่ 86 บัตรทะเบียนวัตถุหมายเลข 63.30 โดย เข็มรัตน์ กongsuk

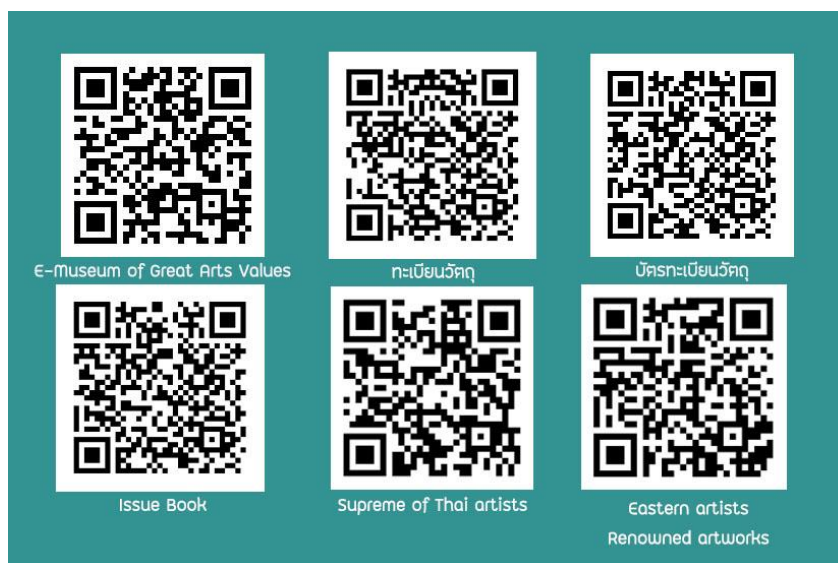
การนำเสนอสารสนเทศด้านข้อมูลสู่ E-museum

การเข้าถึงถือเป็นปัจจัยสำคัญของงานทางด้านพิพิธภัณฑ์ ผู้วิจัยได้รวบรวมและนำเสนอข้อมูลสู่ระบบสารสนเทศ เพื่อการรองรับและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ชม

การนำเสนอสารสนเทศด้านข้อมูลสู่ E-museum ผู้วิจัยจัดการและพัฒนาฐานข้อมูลเดิมคือผลงานศิลปะทั้ง 30 ชิ้น ของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นิทรรศการศิลปินระดับชาติ Supreme of Thai artists รวมถึงนิทรรศการศิลปินดีเด่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Eastern artist: Renowned artworks และนำเผยแพร่ผ่านเพจ <https://www.facebook.com> โดยใช้ชื่อว่า E-Museum of great arts values พิพิธภัณฑ์อันทรงคุณค่า เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงของทุกเพศทุกวัยและทุกช่วงเวลา มีการออกแบบสัญลักษณ์เพื่อการจดจำได้ง่าย

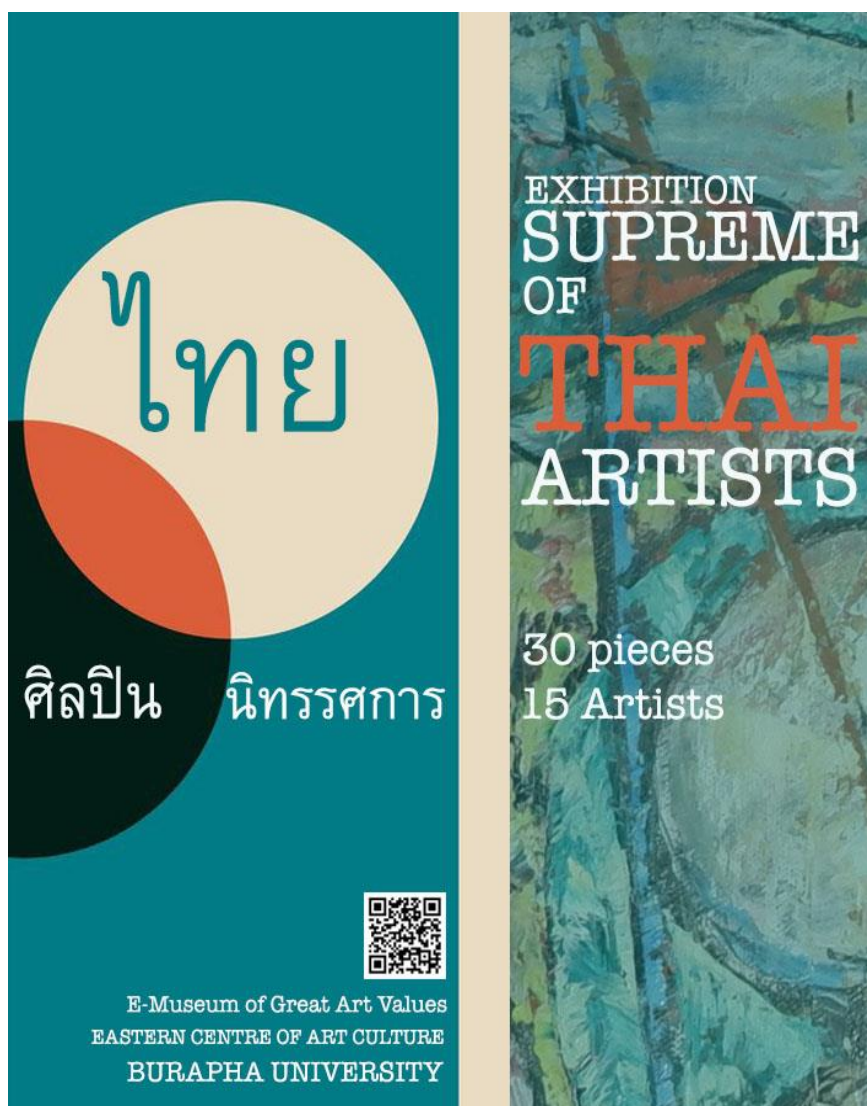
ภาพที่ 87 โลโก้เพจ E-Museum of Great Arts Values

ภาพที่ 88 รหัสคิวอาร์โค้ด

การจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ

การจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ จากการรวบรวมและจัดทำทะเบียนวัตถุผลงานศิลปินแห่งชาติทั้ง 30 ชิ้นของหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำมาพัฒนาและจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ Supreme of Thai artists รวบรวมประวัติ ผลงาน แนวคิดที่ถ่ายทอดผ่านผลงานศิลปะ และเผยแพร่ผ่านเพจ <https://www.facebook.com> (E - Museum of Great Arts Values)

ภาพที่ 89 ป้ายโปสเตอร์นิทรรศการศิลปินระดับชาติ Supreme of Thai artists

383873741
 BUU iThesis 60920172 thesis / recv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

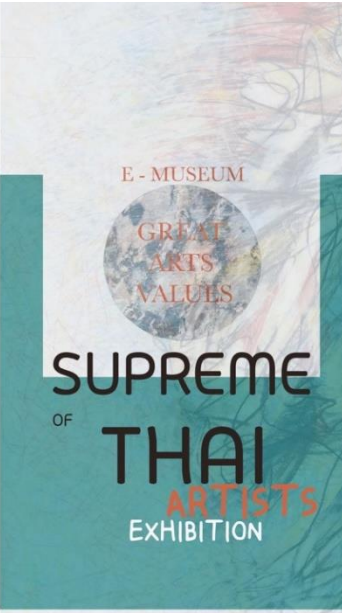

E-museum of Great Arts Values

Promotional Video

The movement of cultural arts in Eastern centre of art and culture
 การขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม : ภาควิชาและวัฒนธรรมภาค-วัฒนธรรม
 SATJAPORN KASETSIN

Prayat Pongdam
 ประยัด พงษ์คำ
 Chalemchai Kositpipat
 เฉลิมชัย ไชยคณิน

Kamol Tassananchalee
 กมล ทิศนาชญศิริ

Dacha Warachoon
 เฉชา วราชน
 Parinya Tantisuk
 ปริญญา ต้นศิสุข

Manit Phuaree
 มานิตย์ ภู่อารีย์
 Prakit Buabusaya
 ประทีก บัวบุศย
 Ithipol Tangchaloke
 อธิพล ตั้งโกล

Thawee Ratchaneekorn
 ทวี รัชนิกร
 Thongchai Rakpatum
 ธงชัย รักปทุม
 Kiattisak Chsnonnart
 เกียรติศักดิ์ ชานนนาถ
 Pratuang Emcharoen
 ประเทือง เหมเจริญ

Thawan Duchanee
 ทวัลย์ คັນนี
 Vichoke Mukdamanee
 วิโชค มุกดามณี
 Preecha Thouthong
 ปรีชา เททอง

ภาพที่ 90 แผ่นพับนิทรรศการศิลปินระดับชาติ Supreme of Thai artists

ภาพที่ 91 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists

PRICHA

THAOTHONG

ปรีชา เกาทอง

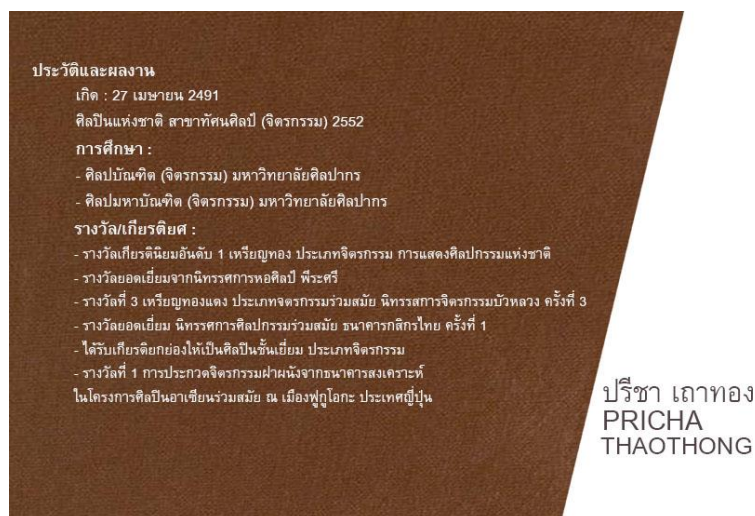
ศิลปินแห่งชาติ

สาขาทัศนศิลป์

2552

“ มนุษย์ต้องปรับตัวให้ทันยุคสมัย
ขณะเดียวกันก็ต้องรู้จักวัฒนธรรมของตนเอง
ซึ่งควรนำมาปรับให้เกิดดุลยภาพระหว่าง
การอนุรักษ์กับการพัฒนา ”

ภาพที่ 92 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์ปรีชา เกาทอง

ภาพที่ 93 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ปรีชา เกาทอง

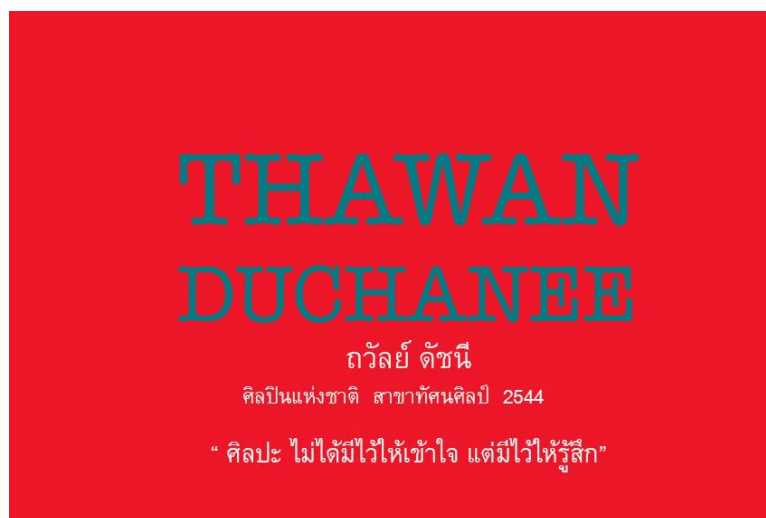
“ ศิลปะก็เช่นเดียวกัน
คนไทยสามารถเรียนรู้ทฤษฎีศิลปะแบบตะวันตก
แต่ในเวลาเดียวกันก็ต้องไม่ลืมความเป็นไทยของตนเอง
แล้วนำข้อดีของทั้งสองสิ่งมาปรับให้เกิดคุณภาพ
เป็นแนวทางสร้างสรรค์ศิลปกรรมไทยร่วมสมัยอย่างมี
เอกลักษณ์ ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ขณะเดียวกันศิลปินเองก็ต้องพยายามสื่อสารกับผู้ชมด้วย ”

ภาพที่ 94 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ปรีชา เกาทอง (1)

118*147 cm.
แสงของพระศรีรัตนศาสดาราม

ภาพที่ 95 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ปรีชา เกาทอง (2)

ภาพที่ 96 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี

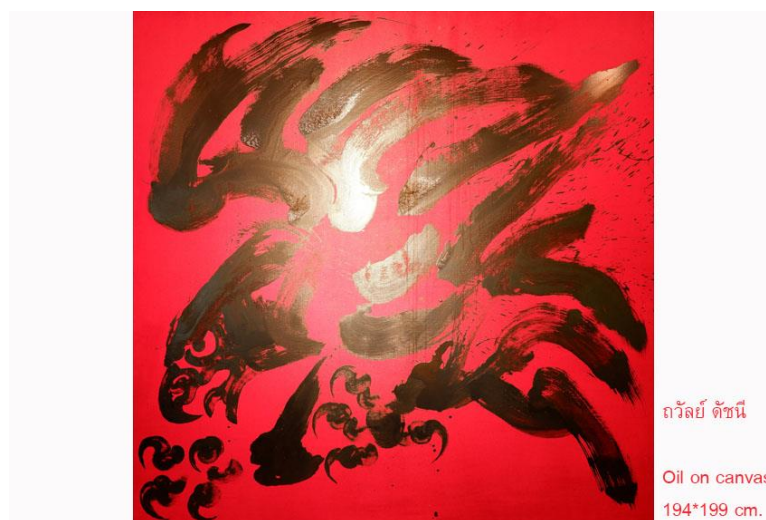

383873741

BUU_1Thesis 60920172 thesis / recv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

ภาพที่ 97 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี

ภาพที่ 98 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (1)

ภาพที่ 99 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (2)

ภาพที่ 100 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (3)

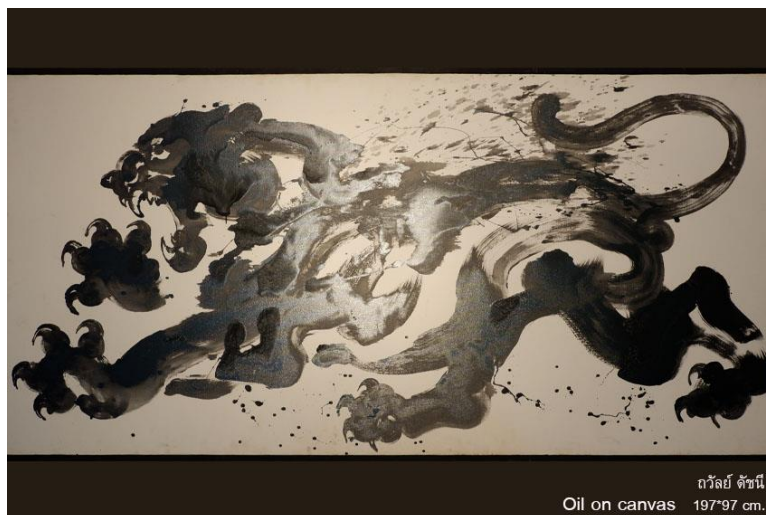

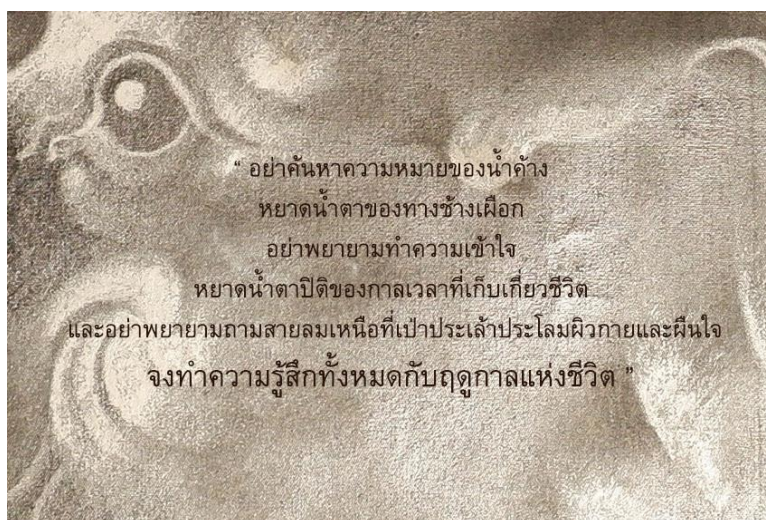
ภาพที่ 101 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (4)

ภาพที่ 102 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (5)

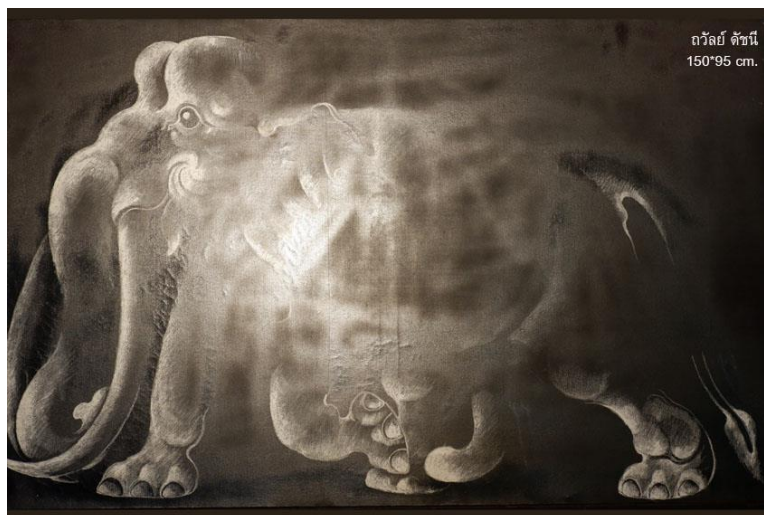

ภาพที่ 103 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ทวัลย์ ดัชนี (6)

ภาพที่ 104 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ทวัลย์ ดัชนี (7)

ภาพที่ 105 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี (8)

ภาพที่ 106 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์

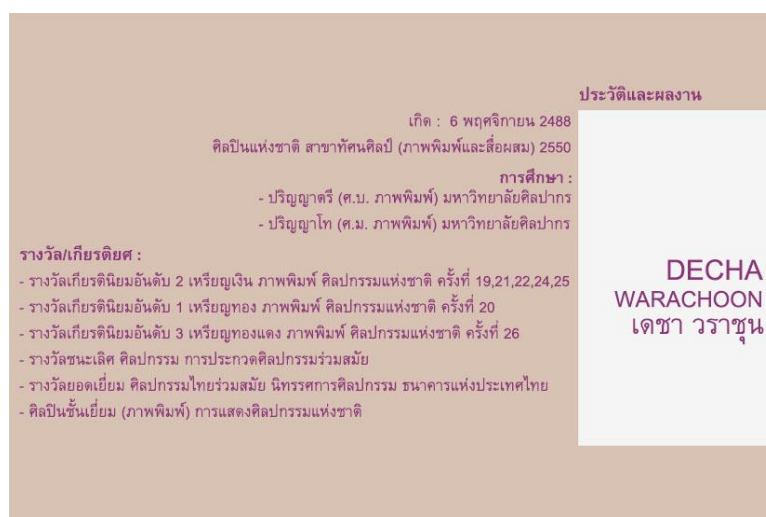
ภาพที่ 107 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์

<p>ประวัติและผลงาน เกิด : 15 กุมภาพันธ์ 2498 ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) 2554 การศึกษา : - โรงเรียนเพาะช่าง - ศิลปบัณฑิต (จิตรกรรม) ภาควิชาศิลปไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร</p> <p>รางวัลเกียรติยศ - รางวัลที่ 1 เหรียญทอง จากการประกวดจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 3 - รางวัลเกียรติคุณอันดามัน 3 จากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 25 - ได้รับเครื่องหมายเกียรติคุณบุคคลตัวอย่างผู้สร้างเสริมงานวัฒนธรรมด้านจิตรกรรมจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ - ได้รับโล่เชิดชูเกียรติ “เพชรสยาม” (สาขาจิตรกรรม) จากสถาบันราชภัฏจันทรเกษม - ได้รับพระมหากษัตริย์คุณโปรดเกล้าฯ จากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ให้เขียนภาพประกอบบทพระราชนิพนธ์ “พระมหาชนก” และออกแบบเหรียญพระราชทานคณะแพทย์ - ที่ปรึกษากรมศิลปากร งานเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังพระพุทธรัตนสถานในพระบรมมหาราชวัง - ได้รับรางวัลศิลปาธร สาขาทัศนศิลป์ ครั้งที่ 1 ประจำปี 2547 - ถวายการสอนพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์</p>	<p>CHALERMCHAI KOSITPIPAT เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์</p>
---	--

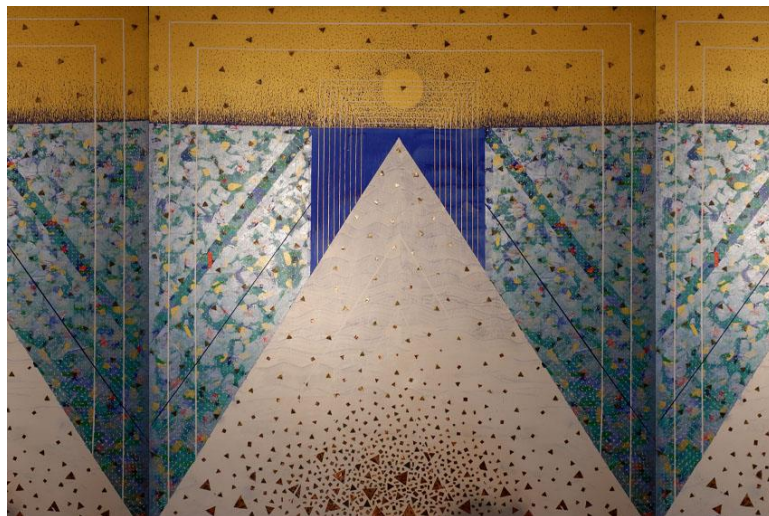
ภาพที่ 108 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์

ภาพที่ 109 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์เดชา วราชน

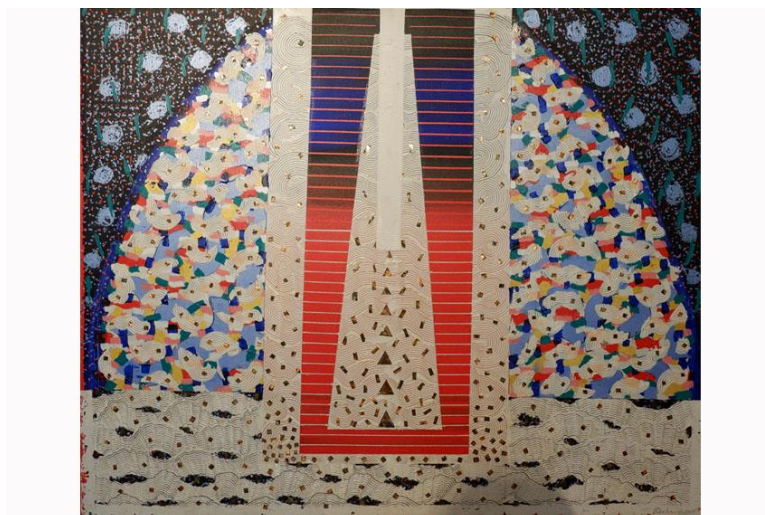
ภาพที่ 110 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์เดชา วราชน

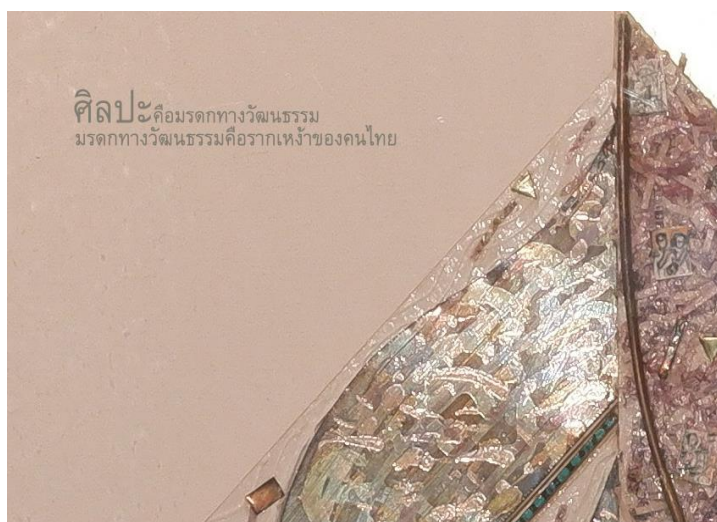
ภาพที่ 111 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชน (1)

ภาพที่ 112 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชน (2)

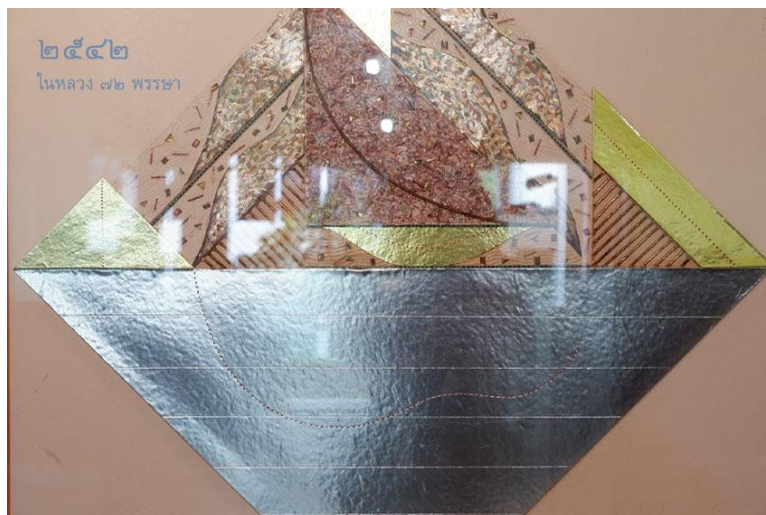

ภาพที่ 113 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชุน (3)

ภาพที่ 114 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชุน (4)

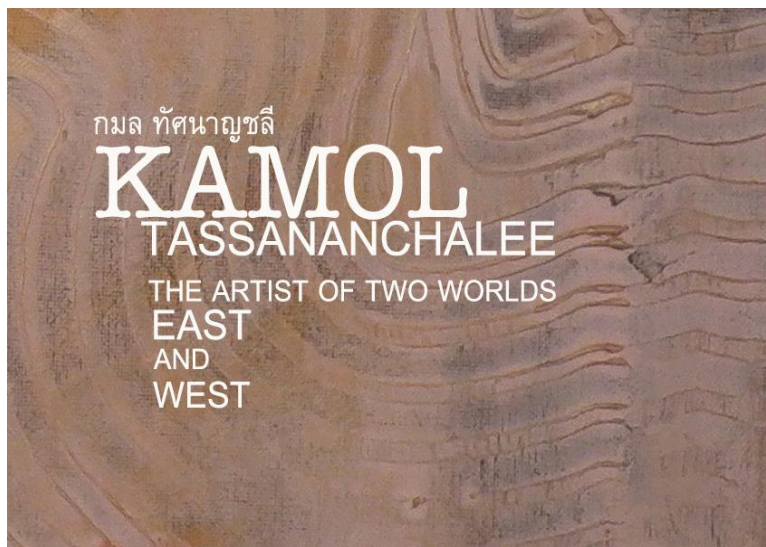

ภาพที่ 115 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชูน (5)

ภาพที่ 116 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์เดชา วราชูน (6)

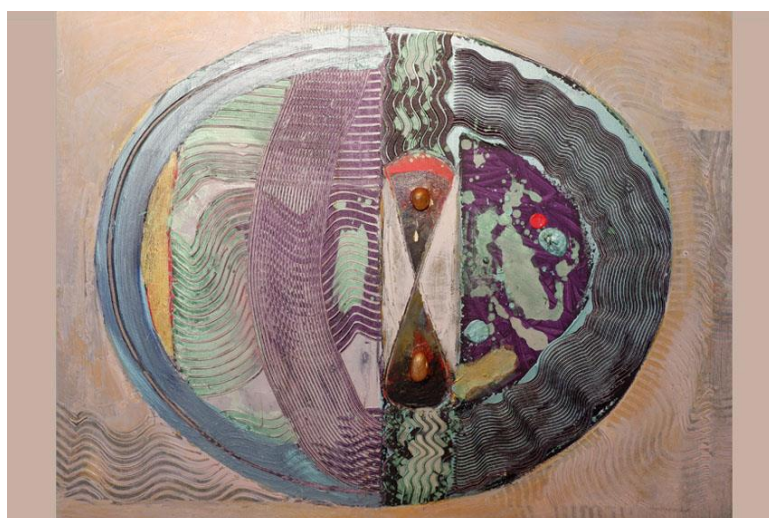
ภาพที่ 117 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists อาจารย์กมล ทัศนัญชลี

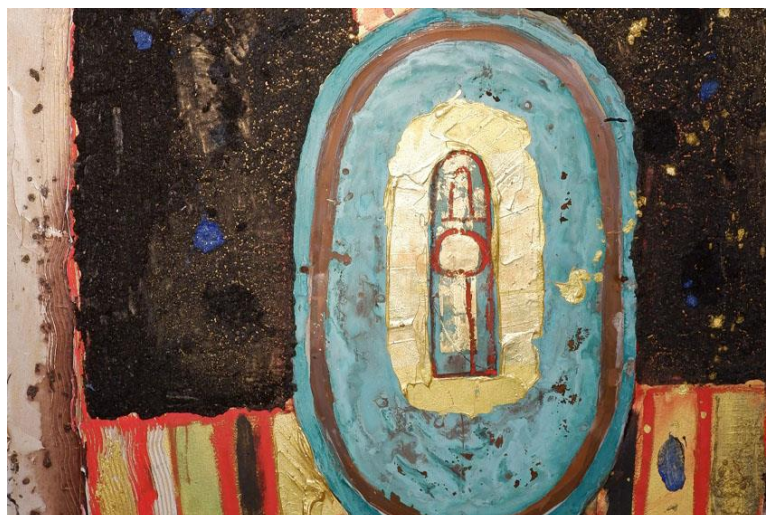
ภาพที่ 118 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์กมล ทัศนัญชลี

ภาพที่ 119 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์กมล ทัศนัญชลี (1)

ภาพที่ 120 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์กมล ทัศนัญชลี (2)

ภาพที่ 121 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์กมล ทัศนัญชลี (3)

ภาพที่ 122 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์กมล ทัศนัญชลี (4)

ประยัต พงษ์ดำ
PRAYAT PONGDAM
 รุ่งอรุณแห่งศิลปะไทยร่วมสมัย
 ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ 2541

ภาพที่ 123 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists อาจารย์ประยัต พงษ์ดำ

ภาพที่ 124 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ประยัต พงษ์ดำ

383873741

ภาพที่ 125 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ประหยัด พงษ์ดำ

ภาพที่ 126 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของประเทือง เอมเจริญ

ประเทือง เอมเจริญ **PRATEUNG**
EMCHAREON

ประวัติและผลงาน
เกิด : 9 ตุลาคม 2478
ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) 2548
การศึกษา :

- ปริญญาโทศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาจิตรกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รางวัล/เกียรติคุณ :

- รางวัลการประกวด องค์การโทรศัพท์สากล ไอทีที
- ได้เกียรติคุณบริจาคช่วยปฏิสังขรณ์โบราณสถานที่ย่อยหายจากอุทกภัยน้ำท่วม สมาคมเผยแพร่และส่งเสริมศิลปประติมากรรม
- รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- ได้ขอพบพระคุณในโอกาสให้ความร่วมมือสนับสนุนการจัดทำกิจกรรม "วาดวิถีไทย" Phonelink
- ได้เกียรติคุณในการอนุเคราะห์ภาพเขียนเพื่อจัดพิมพ์บัตรอวยพรปีใหม่
- คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ๒๕๕๓

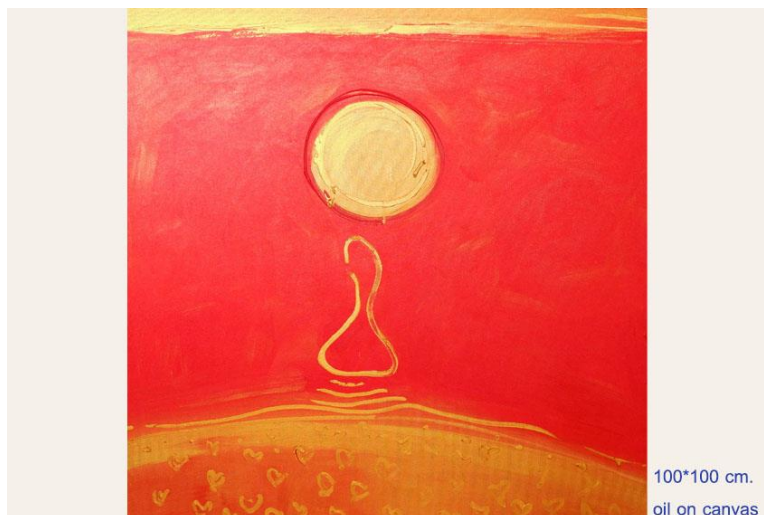
ได้เกียรติคุณในฐานะผู้ให้การสนับสนุนการจัดงานแสดงศิลปะสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัย

- ประกาศเกียรติคุณด้านจิตรกรรม พิพิธภัณฑสถานเวกัส ประเทศสหรัฐอเมริกา

ภาพที่ 127 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของประเทือง เอมเจริญ (2)

ภาพที่ 128 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของประเทือง เอมเจริญ (1)

ภาพที่ 129 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของประเทือง เอมเจริญ (2)

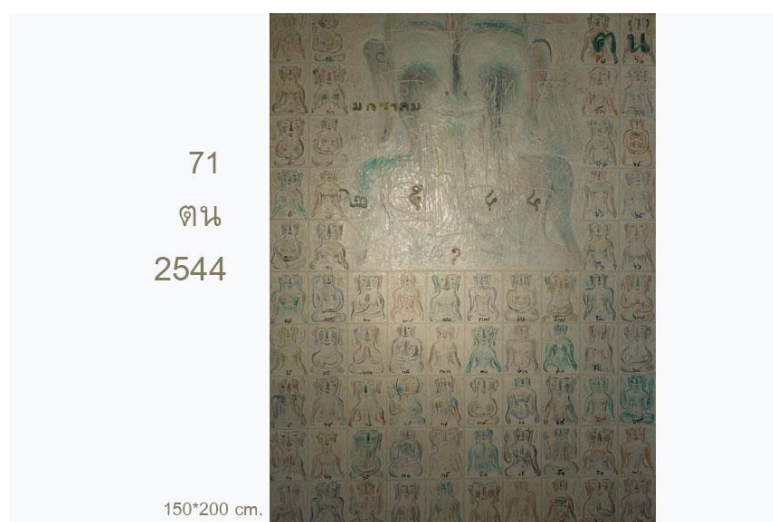
ภาพที่ 130 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของประเทือง เอมเจริญ (3)

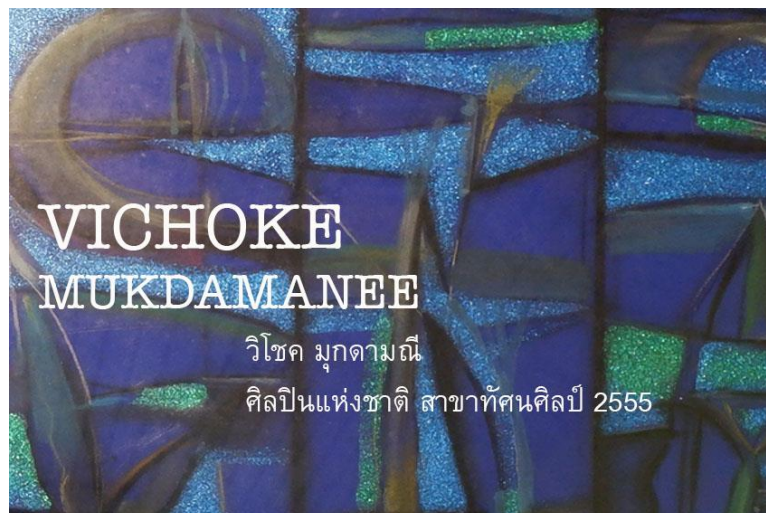
383873741

ภาพที่ 131 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของประเทือง เอมเจริญ (4)

ภาพที่ 132 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของประเทือง เอมเจริญ (5)

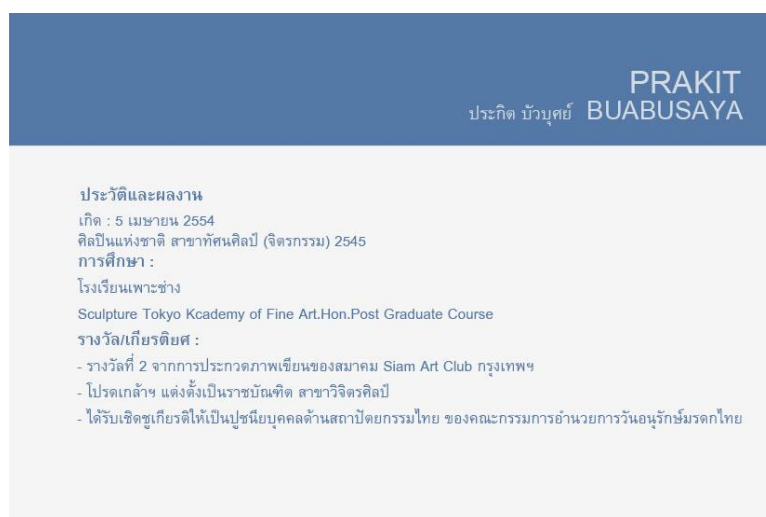
ภาพที่ 133 ตัวอย่างนิตรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์วิโชค มุกดามณี

<p style="text-align: center;">VICHOKÉ MUKDAMANEE วิโชค มุกดามณี</p>	<p>ประวัติและผลงาน เกิด : 8 มีนาคม 2496 ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (สื่อผสม) 2555 (2496 - 2563) การศึกษา : - วิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร - ศิลปบัณฑิต (จิตรกรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร - Diploma (Graphic Design and Contemporary Art) มหาวิทยาลัยโตเกียวคูกูเกอิ - ศิลปมหาบัณฑิต (จิตรกรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร รางวัล/เกียรติยศ - ศาสตราจารย์ระดับ 11 ศาสตราจารย์เกียรติคุณ มหาวิทยาลัยศิลปากร - รางวัล World Master in Art and Culture จากประเทศสาธารณรัฐเกาหลี - รางวัล "ราชมณฑลสรรเสริญ" ในฐานะผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม - รางวัล ASEAN Art Award การประกวดภาพจิตรกรรมของบริษัท ฟิลลิป มอริสกรุ๊ป - รางวัลดีเด่น ประเภท Ceramic Art การประกวดเครื่องปั้นดินเผาแห่งชาติ ครั้งที่ 6 - รางวัลชนะเลิศศิลปกรรมธนาคารกสิกรไทย - รางวัลที่ 1 การประกวดจิตรกรรมร่วมสมัยบัวหลวงของธนาคารกรุงเทพ - รางวัล "The Winner" ประกวดการ์ตูนนานาชาติ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น - ศิลปินรับเชิญ ในการประกวดการ์ตูนนานาชาติหนังสือพิมพ์โยมิวริ ชิมบุน กรุงโตเกียว - รางวัล "ACCU Prize" การประกวดภาพประกอบของ UNESCO ณ กรุงโตเกียว</p>
--	---

ภาพที่ 134 ตัวอย่างนิตรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์วิโชค มุกดามณี

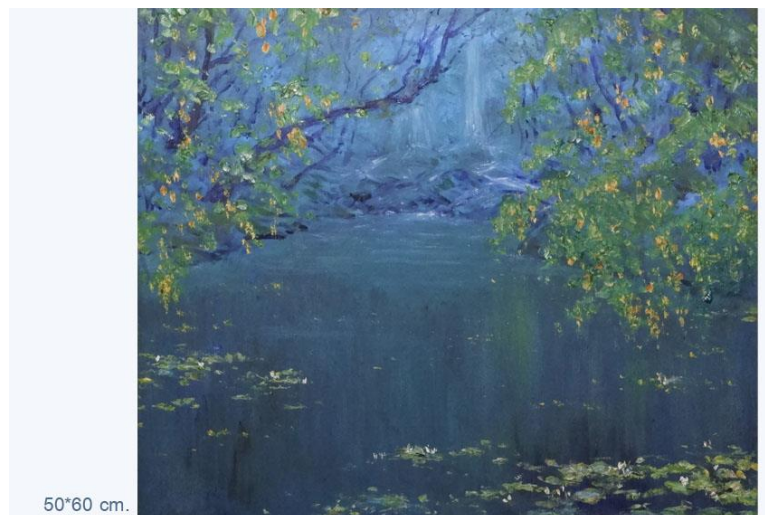
ภาพที่ 135 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists อาจารย์ประกิต บัวบุศย์

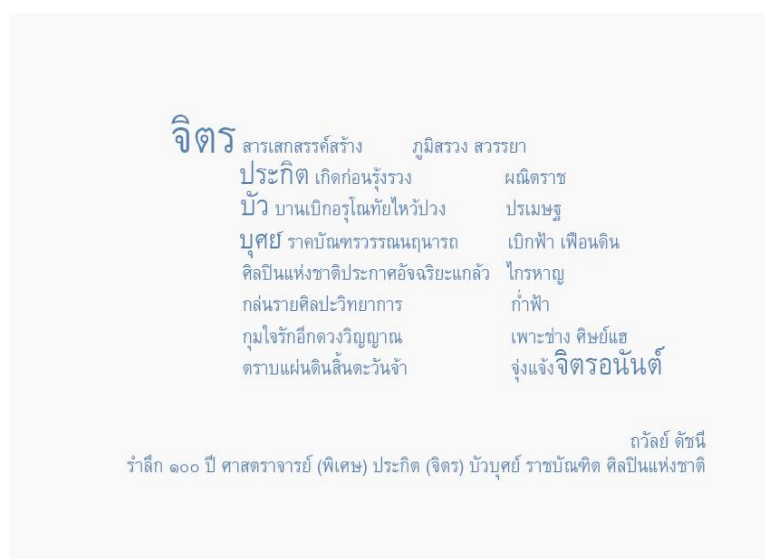
ภาพที่ 136 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติอาจารย์ประกิต บัวบุศย์

383873741

ภาพที่ 137 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ประคิด บัวบุศย์ (1)

ภาพที่ 138 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists

ภาพที่ 139 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์ปริญญ่า ตันติสุข

ภาพที่ 140 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ปริญญ่า ตันติสุข

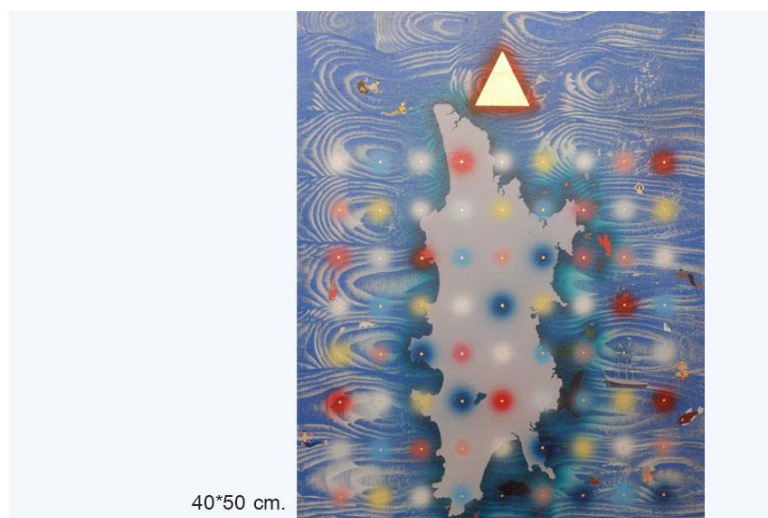

383873741

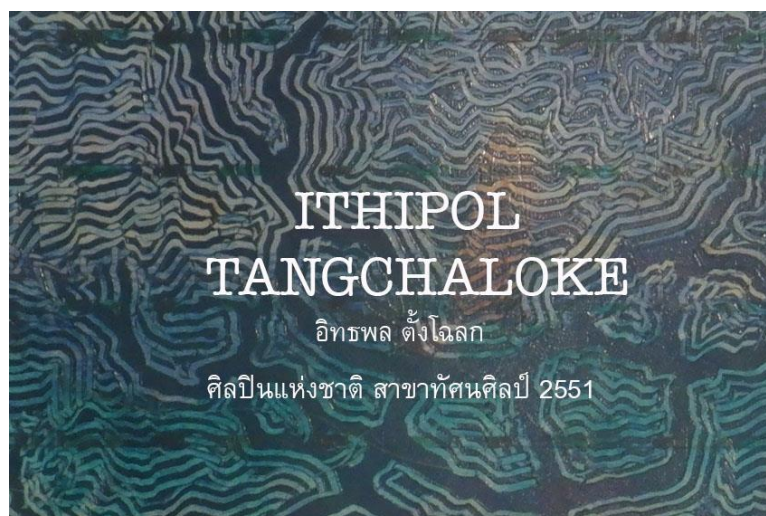
BUU_1Thesis 60920172 thesis / recv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

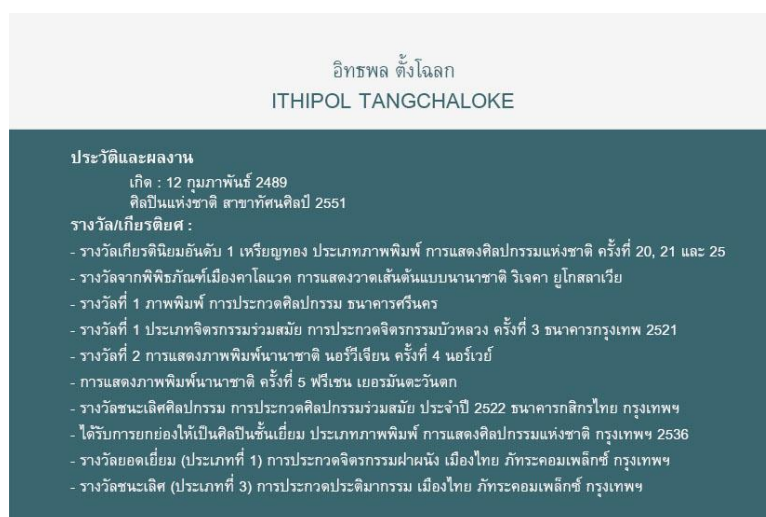
ภาพที่ 141 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ปริญญา ตันตีสุธ (1)

ภาพที่ 142 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ปริญญา ตันตีสุธ (2)

ภาพที่ 143 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์อิทธิพล ตั้งโฉลก

ภาพที่ 144 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์อิทธิพล ตั้งโฉลก

“ การดูงานศิลปะนามธรรมไม่ได้เป็นเรื่องความรู้ความเข้าใจ
แต่เป็นการได้ความรู้สึก เพราะคุณค่าอยู่ที่ลี อยู่ทีภาษาภาพ
อยู่ที่เขาสื่ออารมณ์ความรู้สึกออกมาได้มากขนาดไหน
เทียบการดูงานศิลปะนามธรรม
ก็เหมือนเราฟังเพลงบรรเลงที่ไม่มีเนื้อเรื่อง ”

อิทธิพล ตั้งโฉลก

LEARNING FROM ART COLLECTIONS

Art Centre Silpakorn University

ภาพที่ 145 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์อิทธิพล ตั้งโฉลก (1)

ITHIPOL TANGCHALOKE

อิทธิพล ตั้งโฉลก

ใกล้รุ่ง สายฝน ยามเย็น และแสงเทียน
30*50 cm.

ภาพที่ 146 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์อิทธิพล ตั้งโฉลก (2)

ภาพที่ 147 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์ทวี รัชนีกร

ทวี รัชนีกร
TAWEE RUJANEKORN

ผลงานและประวัติ
เกิด : 10 ตุลาคม 2477
ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) 2548

การศึกษา :

- ปริญญาตรี ศิลปบัณฑิต คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ศิลปมหาบัณฑิต (จิตรกรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร

รางวัลเกียรติยศ :

- รางวัลเกียรติยศอันดับ 3 เหรียญทองแดง ประเภทจิตรกรรม จากการแข่งขันศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 9,10,11
- รางวัลเกียรติยศอันดับ 2 เหรียญเงิน ประเภทจิตรกรรม จากการแข่งขันศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12
- ได้รับเลือกให้เป็นศิลปินดีเด่น จังหวัดนครราชสีมา
- ได้รับเลือกให้เป็นศิลปินยอดเยี่ยม "ทุนสร้างสรรค์ ศิลป์ พีระศรี" ประจำปี 2544
- ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติรางวัลมนัส เคียรสิง "แดง" สาขาทัศนศิลป์ดีเด่น ด้านสันติภาพ ประชาธิปไตย และความเป็นธรรม
- ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ภาพที่ 148 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ทวี รัชนีกร

ภาพที่ 149 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานอาจารย์ทวี รัชนิกร

ภาพที่ 150 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์ธงชัย รักปทุม

ชงชัย รักปทุม
THONGCHAI RAKPATUM

ประวัติและผลงาน เกิด : 3 มิถุนายน 2484

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (จิตรกรรม) 2553

การศึกษา :

- ศิลปบัณฑิต จิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ศิลปะประกาศนียบัตร จิตรกรรมชั้นสูง สถาบันวิจิตรศิลป์แห่งโรม อิตาลี

รางวัลเกียรติยศ :

- ได้รับรางวัลที่ 1 จิตรกรรมการประกวดศิลปกรรมในโรงเรียนเพาะช่าง
- ได้รับรางวัลที่ 2 วาดเส้น และรางวัลที่ 3 จิตรกรรมการประกวดศิลปกรรมในโรงเรียนเพาะช่าง
- ได้รับรางวัลที่ 1 ประติมากรรม การประกวดศิลปกรรม ของสำนักกลางนักเรียนคริสเตียน กรุงเทพฯ
- ได้รับรางวัลที่ 3 จิตรกรรม การประกวดศิลปกรรม ของสำนักกลางนักเรียนคริสเตียน กรุงเทพฯ
- ได้รับรางวัลที่ 3 การพิมพ์ การประกวดศิลปกรรม ของสำนักกลางนักเรียนคริสเตียน กรุงเทพฯ
- ได้รับรางวัลเกียรติยศนิยมนับ 3 เหรียญทองแดง ประเภทจิตรกรรม การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 16,17
- ได้รับรางวัลเกียรติยศนิยมนับ 2 เหรียญเงิน ประเภทจิตรกรรม การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 18,19

ภาพที่ 151 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์ชงชัย รักปทุม

“ การเสพงานศิลป์
อาจไม่ใช่แค่ความเพลิดเพลินทางจิตใจเท่านั้น
แต่จะได้ความรู้สึก อารมณ์ ความเป็นแก่นแท้
ความบริบูรณ์ของความงามในงานศิลปะที่ศิลปินถ่ายทอดออกมา”

ภาพที่ 152 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ชงชัย รักปทุม (1)

ภาพที่ 153 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์ชงชัย รักปทุม (2)

ภาพที่ 154 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์มานิตย์ ภู่อารีย์

มานิตย์ ภู่อารีย์
MANIT PHUAREE

พลังชีวิต
๗๒/๒๕๕๒

55*74 cm.

ภาพที่ 155 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของอาจารย์มานิตย์ ภู่อารีย์

ประวัติและผลงาน

เกิด : 3 ธันวาคม 2478 (2478 - 2551)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพพิมพ์) 2542

การศึกษา :

- แผนกจิตรศิลป์ สถาบันเพาะช่าง
- ศิลปบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร
- Diploma Pittura L'accademia Di Belle Arti, Di Roma Italia.

รางวัลเกียรติยศ :

- รางวัลเกียรติยศมออันดับ 2 เหรียญเงิน (มณฑลศิลป์) การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 9
- รางวัลเกียรติยศมออันดับ 1 เหรียญทอง (จิตรกรรม) การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 10
- รางวัลเกียรติยศมออันดับ 1 เหรียญทอง (ภาพพิมพ์) การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12
- รางวัลเกียรติยศมออันดับ 1, 3 (ภาพพิมพ์, จิตรกรรม) การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 13
- ศิลปินชั้นเยี่ยม การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ

MANIT PHUAREE มานิตย์ ภู่อารีย์

ภาพที่ 156 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์มานิตย์ ภู่อารีย์

ภาพที่ 157 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ของอาจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนารถ

ประวัติและผลงาน	เกียรติศักดิ์ ชานนารถ KIETTISAK CHANONNART
การศึกษา : - โรงเรียนสว่างวิทยา - โรงเรียนไพศาลศิลป์ - โรงเรียนช่างศิลป์ - ศิลปบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร - ศิลปมหาบัณฑิต จิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร รางวัลเกียรติยศ : - รางวัลเหรียญทองแดง การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 18,21,23,24,28,29 - รางวัลเหรียญเงิน การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 19,20,22,38,39,40 - รางวัลที่ 3 เหรียญทองแดง จิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 3 - รางวัลเหรียญทอง การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 26,41 - รางวัลชนะเลิศศิลปกรรม ธนาคารกสิกรไทย - รางวัลศิลปินไทยร่วมสมัย นิทรรศการศิลปกรรม ธนาคารแห่งประเทศไทย - ศิลปินชั้นเยี่ยม ประเภทจิตรกรรม จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ	เกิด : 23 กันยายน 2486 ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) 2549

ภาพที่ 158 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ประวัติของอาจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนารถ

ภาพที่ 159 ตัวอย่างนิทรรศการ Supreme of Thai artists ผลงานของของอาจารย์เกียรติศักดิ์
ชานนารถ

การจัดแสดงนิทรรศการศิลปะดีเด่นภาคตะวันออก

ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ ๆ มีศิลปินและอาจารย์ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงกระจายตามพื้นที่ต่าง ๆ และมีความสามารถโดดเด่นอันหลากหลายแขนงเพื่อเป็นการส่งเสริมและขับเคลื่อนงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงหยิบยกกลุ่มศิลปินที่น่าสนใจและรวบรวมประวัติแนวคิดการทำงาน ชีวิต ผลงานของศิลปินนำมาจัดแสดงนิทรรศการศิลปะดีเด่นของภาคตะวันออก Eastern artist : Renowned artworks และเผยแพร่ผ่านเพจ [https://www.facebook.com \(E-Museum of Great Arts Values\)](https://www.facebook.com/E-Museum_of_Great_Arts_Values) บุคลากรทางด้านศิลปวัฒนธรรมทั้ง 5 ท่านที่ผู้วิจัยนำมาเสนอแล้วแต่ไม่ยกย่องด้วยคุณวุฒิและวัยวุฒิถือเป็นอีกกระบวนการหนึ่งของการสนับสนุนและขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของภาคตะวันออกต่อไป

จินดา เนื่องจำนงค์ ผู้ก่อตั้งกลุ่มศิลปินภาคตะวันออก ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาทัศนศิลป์และมีเดียอาร์ต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ มีโครงการและกิจกรรมหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับงานด้านศิลปวัฒนธรรม อาทิเช่น โครงการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นแบบบูรณาการจังหวัดฉะเชิงเทรา กิจกรรมบริการอบรมเชิงปฏิบัติ เทศกาลศิลปะต่างวิถี วิถีศิลปะ Art brut Thailand & Art therapy festival ค่ายศิลปะ “ศิลปะสร้างสุข สนุกกับศิลปะ” โครงการสร้างมาตรฐานทางศิลปะ วัฒนธรรมและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบร่วมสมัย โครงการทั้งหมดคือการบริการงานด้านวิชาการ การถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านศิลปะและ

วัฒนธรรมแก่ชุมชนทั้งภายในพื้นที่ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา รวมถึงภายนอกพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ โดยส่วนหนึ่งเป็นแผนทำนุบำรุงด้านศิลปวัฒนธรรมจากประมาณของเทศบาลตำบลเทพราช โครงการนี้ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2541 ต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน (เมืองชะคอตคอม, ม.ป.ป.)

ภาพที่ 160 ตัวอักษร สุขสวัสดิ์และรุ่งเรือง (1)

ภาพที่ 161 ตัวอักษร สุขสวัสดิ์และรุ่งเรือง (2)

นอกจากงานด้านการบริหารจัดการแล้วอีกหนึ่งบทบาทคือเป็นผู้ที่มีความสามารถด้านการประดิษฐ์ตัวอักษรที่มีความสละสลวยมีแบบอักษรสาธารณะเปิดให้ใช้บริการดาวน์โหลด อาทิเช่น สุขสวัสดิ์ รุ่งเรือง

ภาพที่ 162 ตัวอักษร สุขสวัสดิ์

พิทักษ์ ปิยะพงษ์ ศิลปินและปราชญ์ชาวบ้าน ผู้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มศิลปินภาคตะวันออก และเป็นแรงผลักดัน โครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและยังเป็นครู วิทยากรแก่กลุ่มศิลปินภาคตะวันออก ตลอดอายุการทำงานด้านศิลปะจากจุดเริ่มต้นงาน โฆษณา การทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพและครอบครัว และการหันเหเข้าสู่ถนนประชาธิปไตยในช่วงเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 และการกลับมาทำงานด้าน โฆษณาผ่านองค์กรยักษ์ใหญ่เพื่อแสดงให้เห็นศักยภาพและศักดิ์ศรีของความเชื่อมั่นในประชาธิปไตย ท้ายที่สุดคือการกลับบ้านเกิดสู่ความเป็นตัวตนผ่านนิทรรศการศิลปะทัศนศิลป์ร่วมสมัย 80 ปีพิทักษ์ ปิยะพงษ์

รักษา ปิยะพงษ์ น้องชายอาจารย์พิทักษ์ ปิยะพงษ์ จากอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนบางบัว (สายเสริมวิทย์) เดินเส้นทางสายวิทยาศาสตร์และวิชาการมาตลอดจากความคลุกคลีกับพี่ชายทำให้ซึมซับความรักในศิลปะจนปัจจุบันเป็นผู้สนับสนุนและวิทยากรด้านศิลปะผ่านกิจกรรมต่าง ๆ

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ปีพ.ศ. 2552 และนักเขียนรางวัลศรีบูรพา ซึ่งอาจเป็นที่รู้จักจากการเป็นนักต่อสู้ทางสังคมด้านประชาธิปไตยในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 และอีกหนึ่งบทบาทคือนักเขียนผู้ต้องการถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้สึกนึกคิดของสังคมไทย ณ ขณะนั้นผ่านตัวอักษรอันทรงคุณค่านับเป็นการเชิดชูเกียรติทางด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างยิ่ง

จิระนันท์ พิตรปรีชา นักต่อสู้เพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยสู่เจ้าของกวีนิพนธ์รางวัลซีไรต์ ปีพ.ศ. 2532 จากโบว์ไม้ที่หายไป และการก้าวเข้าสู่สำนักอนุรักษนิยมชาติ ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใด บทบาทไหนต่างก็สะท้อนเรื่องราวทางวัฒนธรรม สังคม ความเป็นอยู่ของคนในยุคหนึ่ง ๆ เสมอมา (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2564)

ภาพที่ 163 ป้ายโปสเตอร์นิทรรศการ Eastern artist : Renowned artworks

383873741
 BUU_1Thesis 60920172 thesis / recv : 30052564 14:06:44 / seq : 29

SEKSAN PRASERTKUN

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล

ผู้เป็นกวีนักเขียน และ นักต่อสู้ทางสังคม

ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์
นักเขียน "ราววัลศรีบูรพา"

จิระนันท์ พิตรปรีชา

Jiranant Phitpricha
เจ้าของทวิตินพนธ์ ราววัลศรีไรศรี

 E-Museum of Great Arts Values
  Promotional Video

RENOUNED EASTERN ARTIST ARTWORKS

นิทรรศการศิลปินดีเด่นภาคตะวันออก

JINDA NUANGJUMNONG
ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น
อาจารย์ประจำสาขาวิชาทัศนศิลป์และมัลติมีเดียอาร์ต
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การขับเคลื่อนงานศิลปวัฒนธรรม
ผ่านอาจารย์ ศิลปิน ประชาชนชาวบ้าน
นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปและมัลติมีเดียอาร์ต
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์
จังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มศิลปินภาคตะวันออก

PITAK PIYAPONG
พิทักษ์ ปิยะพงษ์

" ศิลปะคือชีวิต
คือจิตวิญญาณ
อันขึ้นกับอารมณ์ความรู้สึก
หล่อเลี้ยงชีวิต...สค....."

ศิลปะคือเพื่อน คือยา คือหมอ
ที่มีลมหายใจ
ที่ตื่นรู้ทุกขณะ คิด ขณะทำ
ไปนับวัน....."

รक्षा ปิยะพงษ์
RAKSA PIYAPONG

จากเด็กสายวิทย์
สู่รักษา ปิยะพงษ์
ผู้รักงานศิลปะ
และพร้อมถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน

THE EASTERN ARTIST

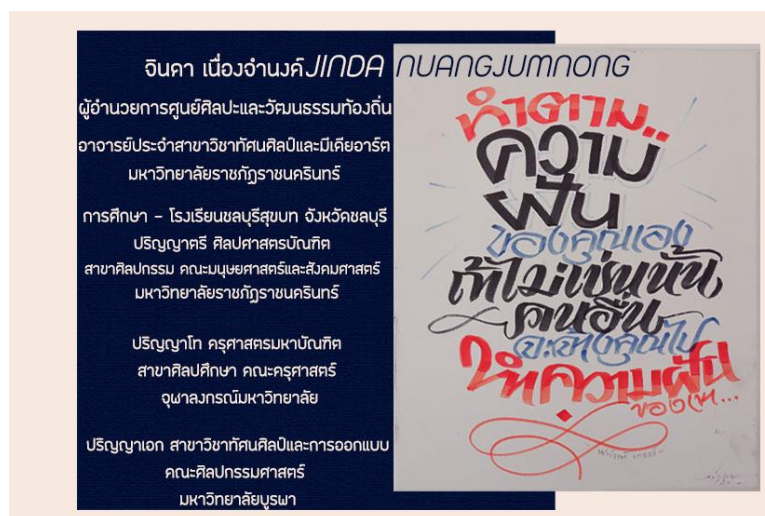
ภาพที่ 164 แผ่นพับนิทรรศการ Eastern artist : Renowned artworks

ภาพที่ 165 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks

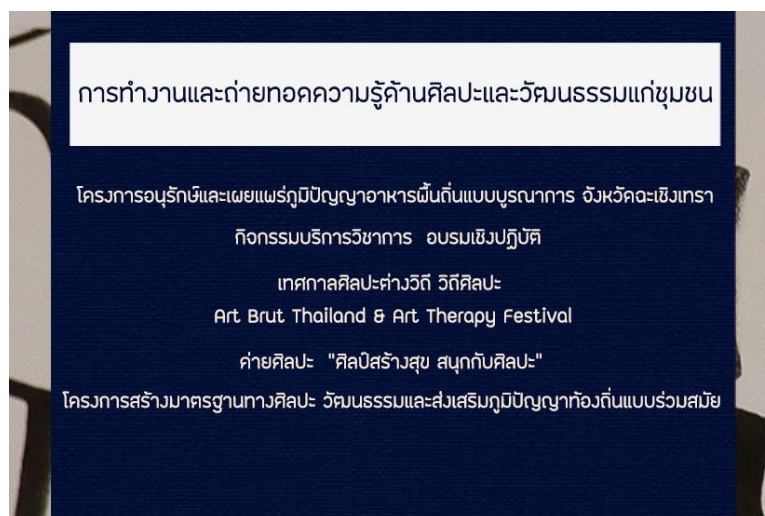
ภาพที่ 166 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนืองจันทอง (1)

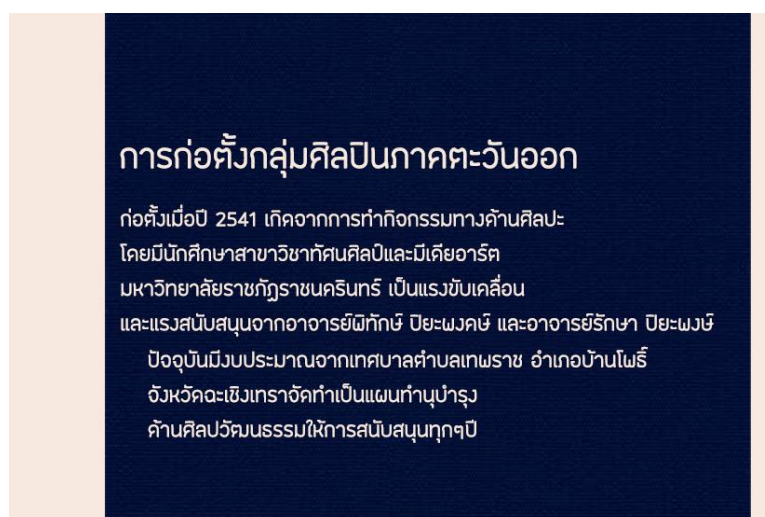
ภาพที่ 167 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจันทน์ (2)

ภาพที่ 168 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจันทน์ (3)

ภาพที่ 169 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (4)

ภาพที่ 170 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (5)

**โครงการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญา
อาหารพื้นถิ่นแบบบูรณาการ จังหวัดฉะเชิงเทรา**

การอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาอาหารพื้นถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา และเพื่อเกิดความร่วมมือ ส่วนเสริม และสนับสนุนภูมิปัญญาของคิ โดยมหาวิทยาลัยจัดให้มีพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เพื่อสร้างเครือข่ายพัฒนาท้องถิ่นโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคม รายตำบลแบบบูรณาการ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย ซึ่งจัดให้มีกิจกรรมการขอมูลพื้นฐาน ๑๕ ตำบล พร้อมกับครัวแกนชุมชน ๕ ชุมชน จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ การสาธิต และนำเสนอผลงานอาหารพื้นถิ่น การถ่ายทอดกระบวนการให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ศึกษาเรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้ ๕ ฐาน

ตำบลบางคล้า "หมี่กรอบ"
ตำบลคลองเขื่อน "กระยาสาธา"
ตำบลบางเล่า "ขนมบ้านบึง"
ตำบลบางสวน "การแปรรูปลูกหม่อน"
ตำบลคอนเกาะกา "ขนมชาอูร่อ"

ภาพที่ 171 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (6)

กิจกรรมบริการวิชาการ อบรมเชิงปฏิบัติการทำมัดผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ

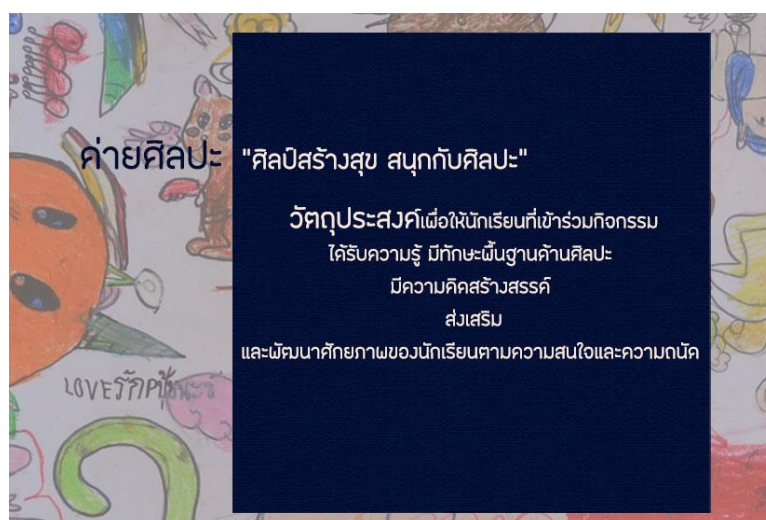

การออกแบบลายผ้าช้างที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนบ้านอ่าวเตย มอบดูกระดาษลายหนามเตย ที่เป็นสัญลักษณ์ของชุมชน ออกแบบโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชาญ ฑอธรมย์ ให้กับชุมชนในโครงการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น-ผ้าไทย ในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนำไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ณ วิทยาลัยชุมชนกลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมทอผ้าบ้านอ่าวเตย และโรงเรียนบ้านอ่าวเตย ตำบลท่าตะเียบ อำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา

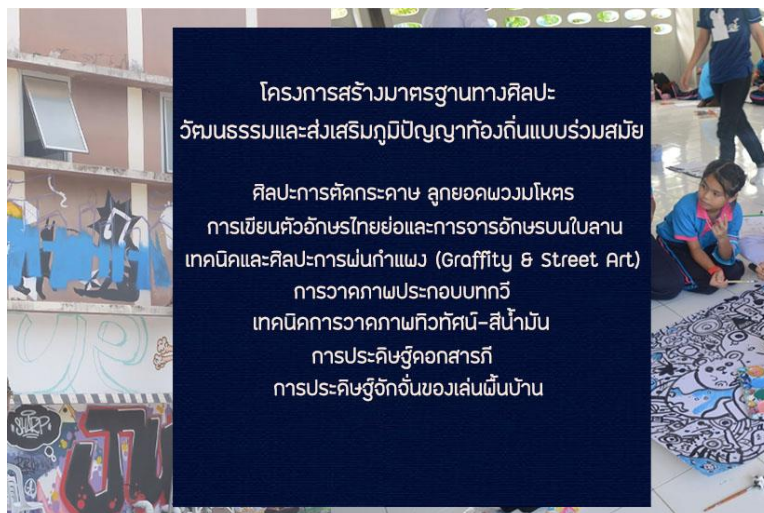
ภาพที่ 172 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (7)

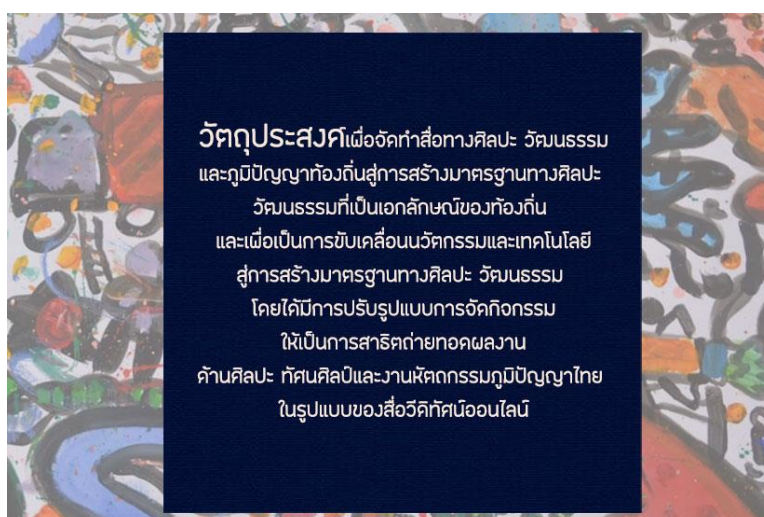
ภาพที่ 173 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (8)

ภาพที่ 174 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (9)

ภาพที่ 175 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (10)

ภาพที่ 176 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จินดา เนื่องจำนงค์ (11)

383873741

ภาพที่ 177 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (1)

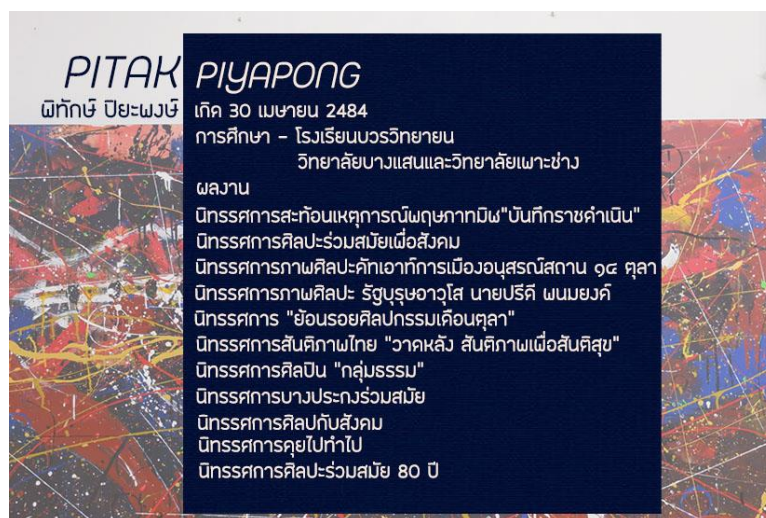

ภาพที่ 178 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (2)

"สำหรับผมแล้ว ศิลปะต้องอิสระเพราะสะท้อนมนุษย์
พอใจไป ก็สะบัดแปรงไปเลย
การทำงานศิลปะเพื่อสังคมเป็นงานที่ต้องเอาชีวิตและหัวใจทำอยู่แล้ว
และศิลปะต้องกว้างกว่า ไพศาลกว่า
ต้องไม่ยอมจำนนต่อกรอบเพราะเราต้องใช้ประชาชนและสังคมส่วนใหญ่"

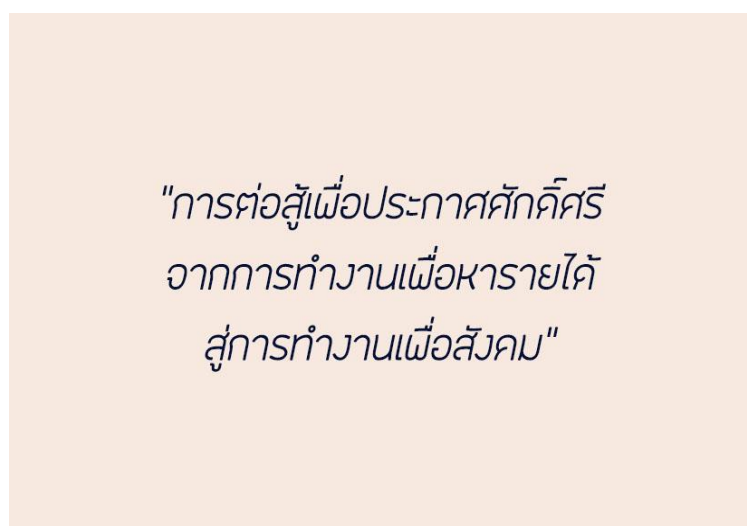
ภาพที่ 179 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (3)

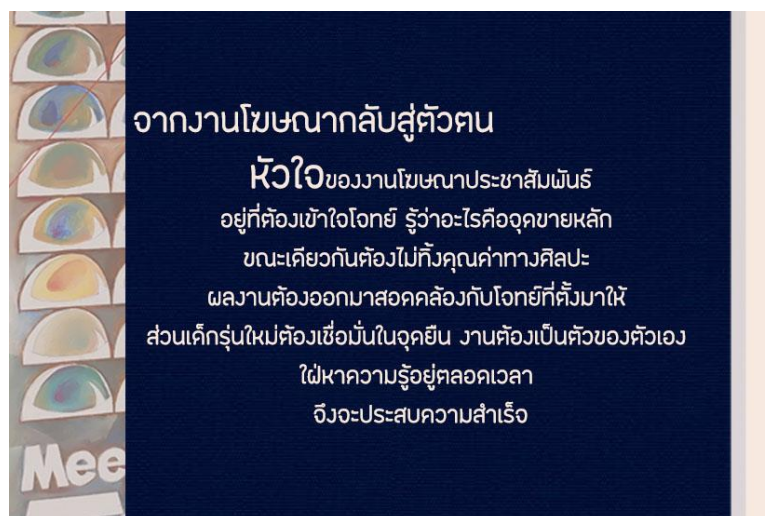
ภาพที่ 180 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (4)

ภาพที่ 181 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (5)

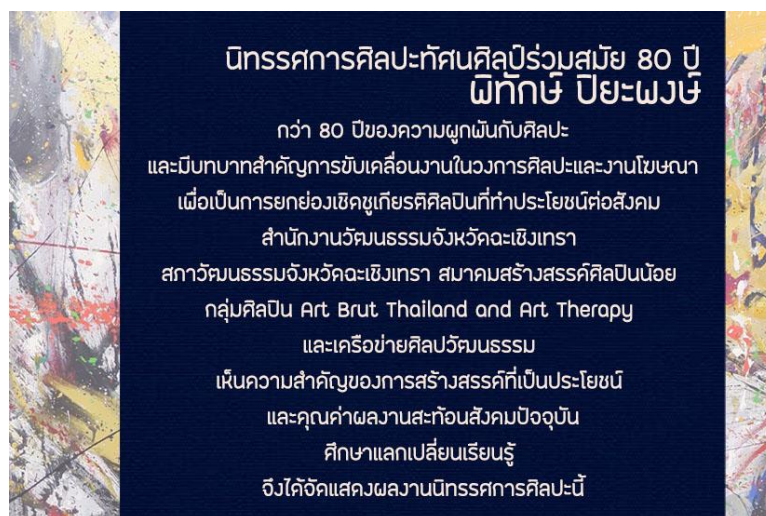
ภาพที่ 182 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (6)

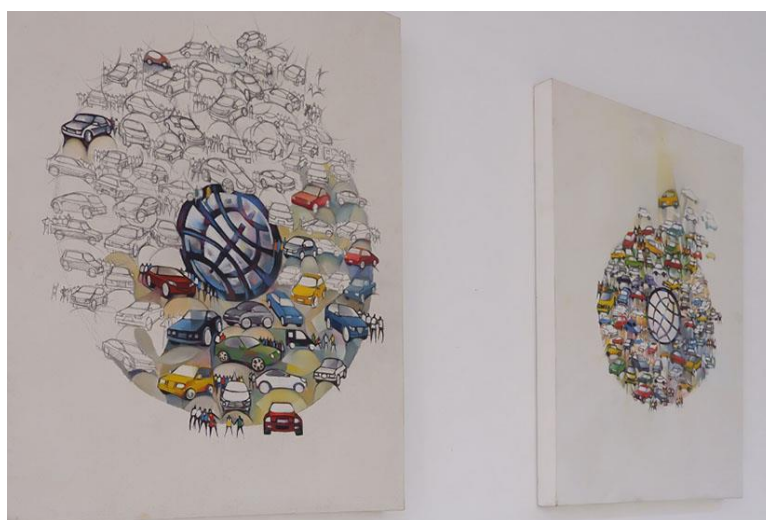
ภาพที่ 183 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (7)

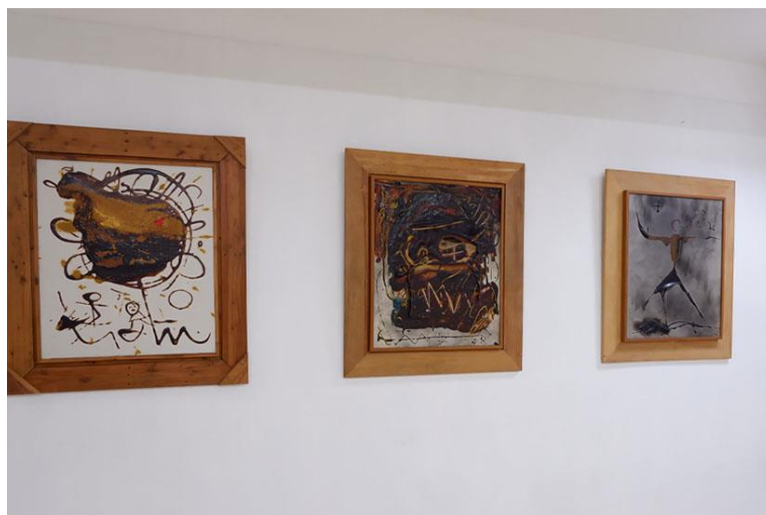
ภาพที่ 184 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (8)

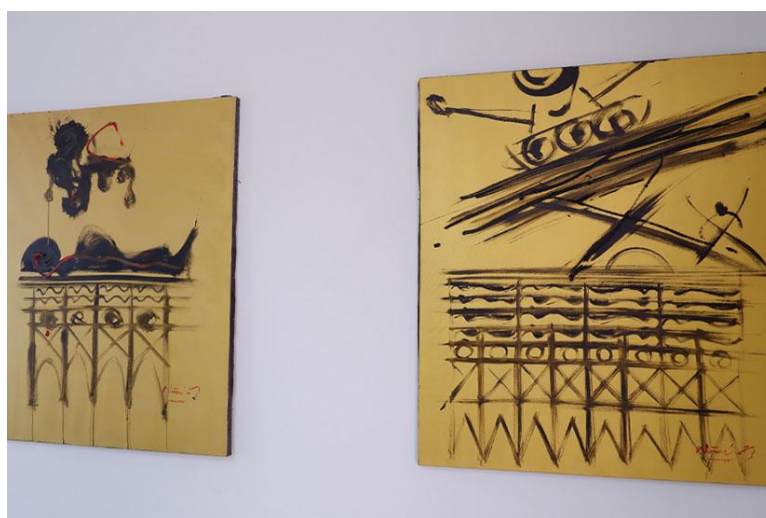
ภาพที่ 185 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (9)

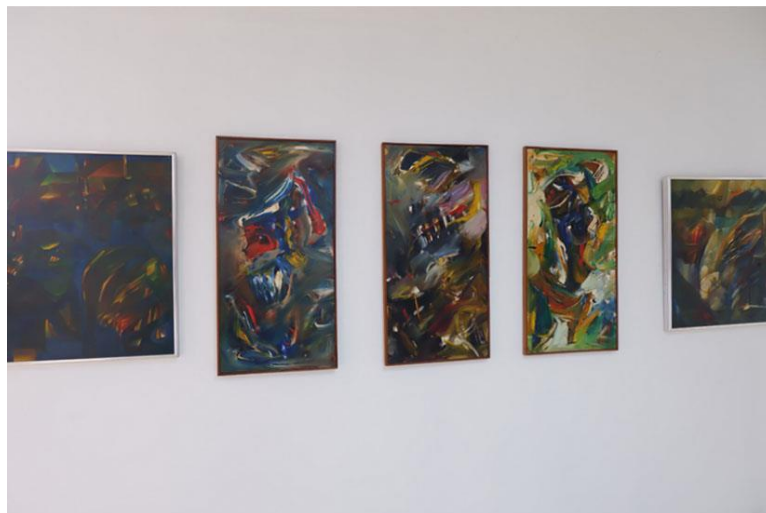
ภาพที่ 186 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (10)

ภาพที่ 187 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (11)

ภาพที่ 188 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (12)

ภาพที่ 189 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (13)

ภาพที่ 190 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (14)

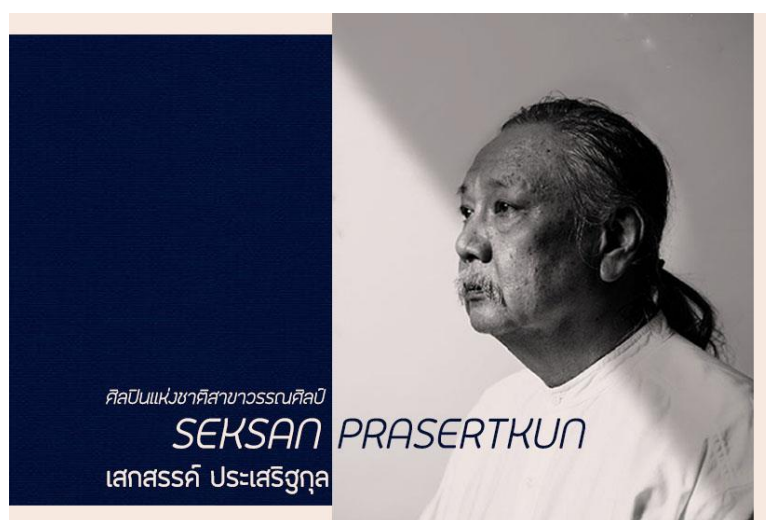
ภาพที่ 191 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (15)

ภาพที่ 192 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย รักษา ปิยะพงษ์ (1)

ภาพที่ 193 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย รักษา ปิยะพงษ์ (2)

ภาพที่ 194 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (1)

ภาพที่ 195 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (2)

ภาพที่ 196 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (3)

ฤดูกาล : เรื่องสั้นเรื่องแรก เขียนในป่า

ภาพสะท้อนวิญญาณและชะตากรรมชีวิตชนชั้นล่าง
เพื่อ "ให้ผู้อ่านจำนวนหนึ่งที่ยังมีหัวใจ ใต้คิดในบางเรื่องที่เขายังไม่เคยคิด
มองข้าม ไม่เคยสนใจ
หรือเคยให้ความสำคัญแต่ได้ลืมเลือนไปแล้วเนื่องจากแรงจูงใจต่างๆ"

ภาพที่ 197 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (4)

คนกับเสือ

บทสะท้อนความรู้สึกเบื้องลึกของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล ที่มีต่อสังคมไทยร่วมสมัย
โดยเฉพาะในแง่มุมมองของเหล่าปัจเจกชนผู้ถูกกระทำอย่างอยุ่ยาก
ภายใต้ความฉาบฉวยมักง่ายชั่วร้ายบรรดาผู้ฉกฉวยแย่งชิง
หรือนิยมเอารักเอาเปรียบเหล่านั้นกลับเห็นเป็นเรื่องปกติ
มิได้รู้สึกริษสาแต่ประการใดว่าตนเองได้ก่อ
ความระยำทำบอนแก่ผู้อื่นชีวิตอื่นอย่างเลวร้ายแค่ไหน

ภาพที่ 198 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (5)

ดอกไม้ : เรื่องสั้น ละครชีวิตบนเวทีกระดาษ
 "ดอกไม้" คือผลผลิตทางวรรณกรรมที่เต็มเปี่ยมไปด้วยน้ำเนื้อแห่งชีวิต
 โดยเฉพาะเรื่องราวของผู้คนที่ตกอยู่ในฐานะของ "ผู้ถูกกระทำ"
 ศิเรมอร อุณห์รูป

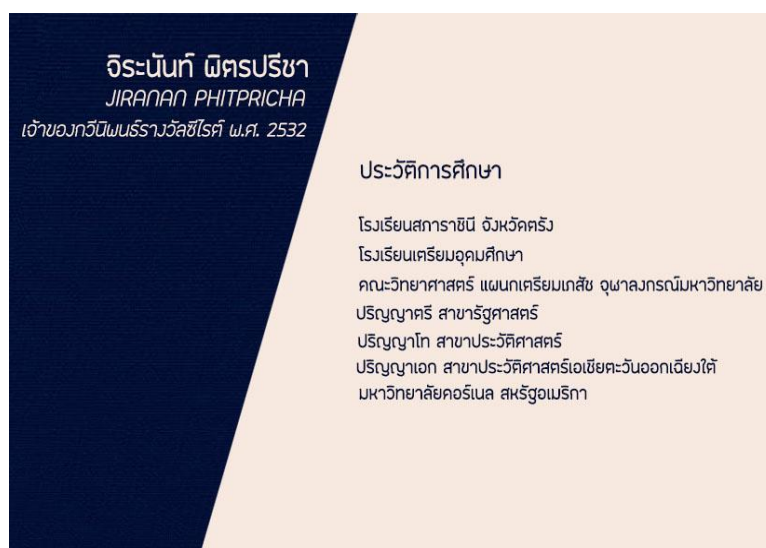
ภาพที่ 199 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (6)

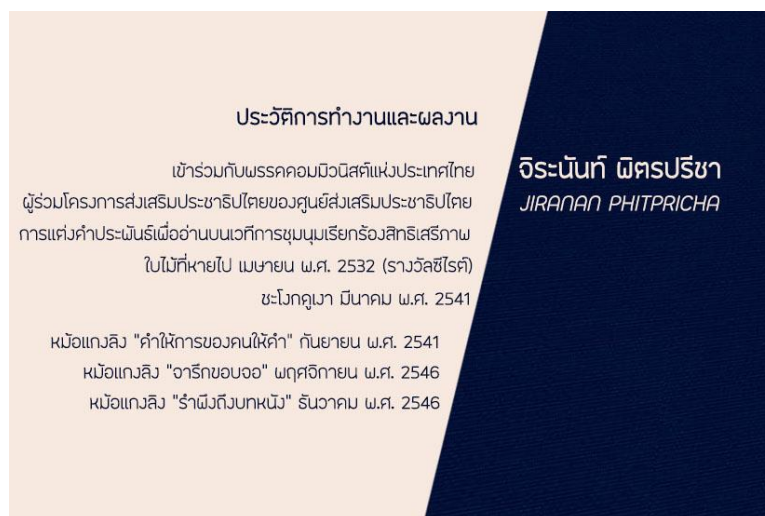
ภาพที่ 200 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนันท์ พิตรปรีชา (1)

ภาพที่ 201 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนันท์ พิตรปรีชา (2)

ภาพที่ 202 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนันท์ พิตรปรีชา (3)

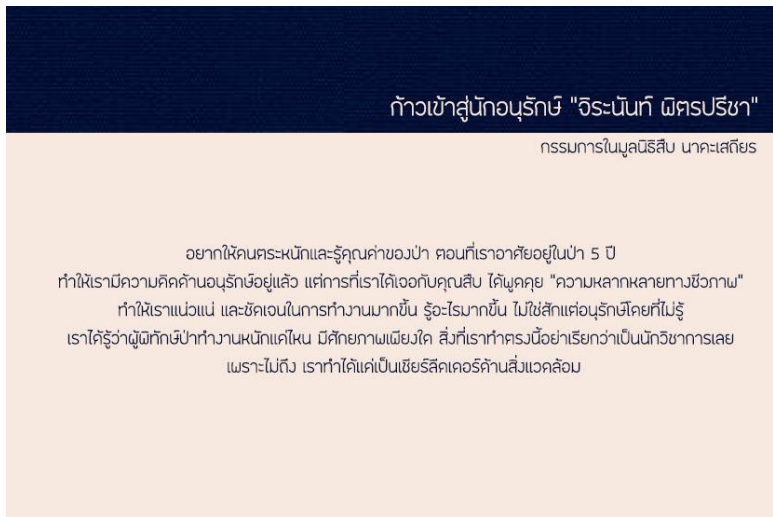
ภาพที่ 203 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนันท์ พิตรปรีชา (4)

ภาพที่ 204 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนันท์ พิตรปรีชา (5)

ภาพที่ 205 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนันท์ พิตรปรีชา (6)

ภาพที่ 206 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนันท์ พิตรปรีชา (7)

EASTERN ARTISTS : RENOWNED ARTWORKS นิทรรศการศิลปินดีเด่นภาคตะวันออก

การรวบรวมประวัติ ผลงาน ความคิด ทักษะ เพื่อเชิดชูเกียรติคุณค่างานทางด้านทัศนศิลป์
และวรรณศิลป์ล้วนแต่เป็นคุณงามความดีทางด้านศิลปวัฒนธรรม
ศิลปินทั้งห้าท่านล้วนแล้วแต่มีความผูกพันกับภาคตะวันออกไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง
การรวบรวมเกียรติประวัติครั้งนี้
ถือเป็นประโยชน์อย่างมากในการเผยแพร่ความรู้ ความสามารถแก่สาธารณชนสืบต่อไป

ภาพที่ 207 ตัวอย่างนิทรรศการ Eastern artist: Renowned artworks โดย จิระนนท์ พิตรปรีชา (8)

ผู้วิจัยนำเสนอนิทรรศการศิลปินดีเด่นภาคตะวันออกทั้งนี้ครอบคลุมทั้งงานด้านทัศนศิลป์
วัฒนธรรม วรรณศิลป์ การบริการงานวิชาการแก่ชุมชนเพื่อแสดงให้เห็นความสำคัญหลากหลาย
บทบาทในการขับเคลื่อนสังคมด้วยงานด้านศิลปวัฒนธรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือก (Alternative Activities)

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกมีการจัดนิทรรศการถาวรด้านศิลปะและวัฒนธรรม
เล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ความเป็นมาของภาคตะวันออกทั้ง 11 ส่วนและบางช่วงเวลาอาจมีการจัด
แสดงนิทรรศการหมุนเวียนเป็นครั้งคราว จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยนั้นจึงเสนอ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือกเพื่อเป็นการเสริมสร้างกิจกรรมเรียนรู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับ
ศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกให้เหมาะสมกับผู้ที่มาเยี่ยมชมนิทรรศการจึงเป็นที่มาของกิจกรรม
การเรียนรู้ในส่วนที่ 12 เพิ่มเติมจากนิทรรศการหลักดังนี้

กิจกรรมการเรียนรู้ “ล่าสมบัติวัตถุโบราณ” จากนิทรรศการหลักทั้ง 11 ส่วนจะสังเกตว่ามี
โบราณวัตถุนำมาจัดแสดงในส่วนแรกคือเขื่อนฉินบูรพาวันนี้ และส่วนที่ 5 ประวัติศาสตร์โลกพนมดิ
งจังหวัดชลบุรี มีการค้นพบโบราณวัตถุจำพวกเครื่องประดับ กิจกรรมการเรียนรู้ “ล่าสมบัติวัตถุโบราณ”
ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจึงเป็นการจำลองการขุดค้นซากโบราณวัตถุ การจำลองสถานการณ์นำ
วัตถุจำพวกเครื่องใช้ อาทิเช่น ไห แจกัน และเครื่องประดับฝังลงไปใต้นดิน และสาธิตการขุด การใช้
อุปกรณ์ การดูแลรักษาถือเป็นการเรียนรู้จากการสังเกตและลงมือปฏิบัติจริง

กิจกรรมการเรียนรู้ “ศิลปะบนผืนผ้า” จากนิทรรศการหลักส่วนที่ 11 ห้องจิตรกรรมฝาผนัง งานศิลปะอันทรงคุณค่า บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับงานจิตรกรรมฝาผนัง โบสถ์ อาคาร ภายในวัดซึ่งเป็นงานจิตรกรรมที่มีวิธีการทางศิลปะที่เฉพาะตัวเป็นเอกลักษณ์จึงเป็นที่มาของการสร้างสรรค์ กิจกรรมการเรียนรู้ “ศิลปะบนผืนผ้า” และเพื่อการปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมแก่ผู้เข้าร่วม จึงเลือกใช้วัสดุที่ง่ายและสะดวก อย่างเช่นการเลือกสีอะคริลิกแทนสีฝุ่น วัสดุในการระบายอาจเป็น ผืนผ้าใบ แก้ว เลื่อยขัดหรือถุงผ้าซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอีกด้วย

กิจกรรมการเรียนรู้ “จักสาน ประสานวัฒนธรรม” ภูมิภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี อำเภอพนัสนิคม มีชื่อเสียงด้านจักสานซึ่งเป็นภูมิปัญญาโบราณถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นมายาวนาน และทุกวันนี้นอกจากสานเพื่อจำหน่ายแล้ว สมาชิกกลุ่มจักสานไม้ไผ่ย่อยที่ 1 ร่วมต่อยอดให้ชุมชนแห่งนี้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เปิดเป็นศูนย์จักสานใหญ่ที่สุดในโลก วัดอุคิบบที่ใช้คือ ไม้ไผ่ที่นำมาทำจักสานนั้นนำมาจากหลายพื้นที่ เช่น ไม้ไผ่จากเขาเจ็พ ไม้ไผ่จากปราจีนบุรีและจันทบุรี เป็นต้นพื้นที่ส่วนใหญ่ในอำเภอพนัสนิคมที่ทำการจักสาน คือ ตำบลไร่หลักทอง นามะตุม สระสี่เหลี่ยมและ หมู่บ้านนางู แต่ละหมู่บ้านจะทำจักสานแต่ละประเภทตามความถนัด เช่นบ้านนุ่งคล้า และบ้านเรือนใหญ่ นิยมสานตะแกรง กะโล่ และกระบุง บ้านหนองบึก นิยมสาน กระบุงและตะกร้าบ้านนางู นิยมสาน ตะกร้อจิว และตะแกรงซอปลา บ้านศรีวิชัย นิยมสาน หมวก และปิ่นปักผม

นำเอกลักษณ์ ความโดดเด่นของชุมชนจักสาน ชาวพนัสนิคม มาเป็นต้นแบบการสร้าง กิจกรรมการเรียนรู้ “จักสาน ประสานวัฒนธรรม” แต่เปลี่ยนวิธีการและวัสดุ มาเป็นการใช้ใบลาน ใบมะพร้าว หรือใบเตยจากวัสดุธรรมชาติมาสานปลาตะเพียน นก หรือแมลง เป็นวัฒนธรรมที่มีมา แต่โบราณสู่เยาวชน

การนำเสนอการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ (Mobile Museum)

ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา การเรียนรู้อย่างกว้างขวางเพื่อตอบสนองวิถีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปของผู้คน การบริการทางด้านงานศิลปวัฒนธรรมจึงต้องเรียนรู้และปรับเปลี่ยนวิธีการเพื่อความเหมาะสมและเข้ากับผู้คนมากขึ้น

การนำเสนอนิทรรศการเคลื่อนที่เพื่อเข้าถึงผู้ชมเป็นอีกทางเลือกที่สำคัญ ผู้วิจัยนำเสนอพื้นที่ทางการศึกษาโรงเรียนสัตหีบเขตกองเรือยุทธการ เป็นองค์กรหนึ่งในพื้นที่ของทหารเรือ หน่วยของกองเรือยุทธการ ตั้งอยู่บริเวณตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โรงเรียนสัตหีบเขตกองเรือยุทธการเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียนประมาณ 1,000 คน และที่น่าสนใจเป็นอย่างมากคือมีหอศิลป์ถื่นนาวิ ซึ่งมีวัตถุประสงค์การก่อตั้งคือเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ผสมผสานทางด้านวิชาการและศิลปะ มีการเรียนรู้

แบบ STEAM คือนำวิชาศิลปะเข้ามามีส่วนรวมในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยี ภายในอาคารของหอศิลป์ถีนนาวิแบ่งออกเป็น 3 ห้อง คือ Think and play การคิด คือการเล่นของเด็ก, Learning & Exploring ห้องแห่งการเรียนรู้ (การเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้) และ The Road Ahead ปลายทางแห่งความฝัน มีการจัดแสดงนิทรรศการผลงานการประกวดวาดภาพเพลินศิลปะถีนนาวิตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงประชาชน และผลงานของศิลปินแห่งชาติและศิลปินที่มีชื่อเสียง อาทิเช่น อาจารย์เทพศิริ สุขโสภา ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง อาจารย์ธงชัย รักประทุม, อาจารย์สมศักดิ์ เซาว์ธาดาพงศ์, อาจารย์ประทีป คชบัว และรองศาสตราจารย์ลิขิกร มาแก้ว

นิทรรศการเคลื่อนที่เสมือนการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จริงเพื่อส่งต่อแก่ผู้ชม ดังนั้นนิทรรศการเคลื่อนที่ของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงจึงเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่ดีของการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมแก่สาธารณชน นิทรรศการเคลื่อนที่ซึ่งต้องคำนึงสถานที่และบุคคล เพราะฉะนั้นเป็นการปรับเปลี่ยนเพื่อความเหมาะสมของโรงเรียนสัทธิษเขตทองเรือยุทธการในกรณีตัวอย่าง จึงต้องคำนึงถึงการเผยแพร่นิทรรศการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กวัย 3-12 ปี ผู้วิจัยนำเสนอนิทรรศการเคลื่อนที่ “เรื่องเล่าถีนนาวิ” คือการนำเอกลักษณ์ที่สำคัญบางพื้นที่หรือบางส่วนของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเพื่อบอกเล่าและถ่ายทอดรวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือกดึงหัวข้อข้างต้นมาประยุกต์ใช้กับนิทรรศการเคลื่อนที่ครั้งนีรวมถึงการจัดตั้งกิจกรรมหนูน้อยภัณฑารักษ์

ภาพที่ 208 อาคารด้านหน้าหอศิลป์ถีนนาวิ

หนูน้อยก้นทาร์กซ์ คือการสร้างประสบการณ์กับการสวมบทบาทรับหน้าที่เป็นผู้สื่อความหมายของนิทรรศการ ซึ่งกิจกรรมของหนูน้อยก้นทาร์กซ์เป็นการนำเสนอเรื่องราวใกล้ตัวหรือพื้นที่ของอำเภอสตูล

ภาพที่ 209 อาคารด้านหลังหอศิลป์ถีนนาวี

ภาพที่ 210 กิจกรรมวาดกำแพงบริเวณอาคารหอศิลป์ถีนนาวี

ภาพที่ 211 ป้ายโปสเตอร์นิทรรศการเคลื่อนที่ “เรื่องเล่าถิ่นบูรพา”

ผู้วิจัยจัดทำตารางกิจกรรมนิทรรศการเคลื่อนที่ “เรื่องเล่าถิ่นบูรพา” เพื่อเป็นทิศทางการจัดกิจกรรมภายใน 1 วัน ครอบคลุมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ที่มากขึ้น ภาคทฤษฎีคือกิจกรรมเล่าเรื่องถิ่นบูรพา การบรรยายและแลกเปลี่ยนความรู้ประวัติความเป็นมา หรือประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนของภาคปฏิบัติคือกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือกคือล่าสมบัติวัตถุโบราณ ศิลปะบนผืนผ้า และจักสาน ประสานวัฒนธรรม

ตารางที่ 15 ตัวอย่างกิจกรรมนิทรรศการเคลื่อนที่ “เรื่องเล่าถิ่นบูรพา”

นิทรรศการเคลื่อนที่ “เรื่องเล่าถิ่นบูรพา” โรงเรียนสัทธิ์เบตตองเรือยุทธการ และหอศิลป์ถิ่นนาวิ		
วัน/เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
1 มิถุนายน 2564		
9.00-11.00 น.	เล่าเรื่องถิ่นบูรพา	วิทยากร
13.00-15.00 น.	กิจกรรมการเรียนรู้ “ล่าสมบัติวัตถุโบราณ”	วิทยากรและหนุน้อย
	กิจกรรมการเรียนรู้ “ศิลปะบนผืนผ้า”	ภัณฑารักษ์
	กิจกรรมการเรียนรู้ “จักสาน ประสานวัฒนธรรม”	

ผู้วิจัยนำเสนอกระบวนการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านการจัดทำทะเบียนวัตถุ นำเสนอนิทรรศการศิลป์ระดับชาติ Supreme of Thai artists นิทรรศการศิลป์ดีเด่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Eastern artist : Renowned artworks การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือก (Alternative Activities) และนิทรรศการเคลื่อนที่ (Mobile Museum) “เรื่องเล่าถิ่นบูรพา” และการนำเสนอสารสนเทศด้านข้อมูลสู่ E-museum โดยใช้ชื่อว่า E-Museum of Great Arts Values เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาและต่อยอดงานด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อเผยแพร่และเข้าถึงสาธารณะชนอย่างแท้จริง

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม : หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา บทบาท หน้าที่และข้อโดดเด่น ข้อห่วงใยของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและนำมาวิเคราะห์เพื่อนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวิธีการศึกษาภาคเอกสารและภาคสนาม ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตการณ์ การทำแบบสอบถามผู้เข้าชมหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการสัมภาษณ์ความเกี่ยวข้องของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้มีความเชี่ยวชาญด้านงานพิพิธภัณฑ์และงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ประวัติความเป็นมาของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่ทางด้านศิลปวัฒนธรรมซึ่งตั้งอยู่บริเวณมหาวิทยาลัยบูรพา ริเริ่มโครงการจากอาจารย์สุชาติ เถาทอง และนายประศาสน์ สง่าเมือง ช่างศิลป์ประจำพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำของมหาวิทยาลัยขณะนั้นจัดทำโครงการหอศิลปะเป็นครั้งแรก เสนอต่อกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อให้เป็นศูนย์กลางของข้อมูลทางศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือปี พ.ศ. 2517 การดำเนินงานต่อเนื่องปีพ.ศ. 2522 เริ่มจากการทำโครงการวิจัยศิลปะภาคตะวันออกเฉียงเหนือสำรวจแหล่งศิลปะและโบราณคดีในหลายจังหวัดเพื่อเก็บสะสมศิลปวัตถุและโบราณวัตถุ จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2542 การเข้าพบ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย) ของอาจารย์สุชาติ เถาทอง เพื่อเน้นย้ำความสำคัญของหอศิลปะประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้รับการพิจารณาโดยให้อาจารย์สุชาติ เถาทอง ประธานสภาคณบดีทางศิลปะเป็นผู้ควบคุมดูแล และคาดหวังว่าหอศิลปะจะกลายเป็นสถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือในฐานะการเป็นศูนย์กลางแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างเป็นทางการวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2549

383873741

BUU -Thesis 60920172 thesis / rev: 30052564 14:06:44 / seq: 29

สถานที่ตั้งและอาคาร

ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี บริเวณด้านหน้าของมหาวิทยาลัยบูรพา ลักษณะอาคารและรูปแบบสถาปัตยกรรมแบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 หอศิลปะ รูปแบบของอาคารหลัก นำแนวคิดจากรูปทรงเรือดั่งเกเป็นโครงสร้างส่วนที่ 2 สะพานเชื่อมต่อระหว่างหอศิลปะและหออัครศิลป์ มีลักษณะคล้ายสะพานปลาหรือท่าเรือ ส่วนที่ 3 วิหารทรงจตุรมุข ตัวแทนของชุมชนริมน้ำทะเล ภายในอาคารแบ่งเป็น 5 ส่วน 1) ห้องนิทรรศการถาวร 2) ห้องนิทรรศการหมุนเวียน 3) ห้องโถงกลม 4) ห้องประชุม 5) หออัครศิลป์

รูปแบบการดำเนินงานของการบริหารจัดการ

พบว่า โครงสร้างองค์กรและการบริหารงานหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก เป็นองค์กรภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา และคณะกรรมการแสดง มีปรัชญาที่ว่าเป็นเลิศวิชาการ สานสร้างศิลปกรรม เชิดชูคุณธรรม มุ่งนำสู่สากล มีภารกิจหลักคือส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านทัศนศิลป์และศิลปวัฒนธรรมส่วนภูมิภาค การบริการวิชาการ เผยแพร่ ถ่ายทอดและสืบสานศิลปะและวัฒนธรรม รวมถึงเป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านสถานที่เพื่อรองรับการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม มีวิสัยทัศน์ 3 ข้อคือครอบคลุม เคลื่อนไหว คล่องตัว บุคลากรของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก มีจำนวนทั้งหมด 4 คนแบ่งเป็น สำนักงานวิชาการ ฝ่ายนิทรรศการและการแสดง ฝ่ายการเงินและพัสดุ ฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาด

ด้านงบประมาณพบว่า หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออก มีรายได้จากการเก็บค่าเข้าชมและการเช่าสถานที่ในการเลี้ยงตนเอง และได้รับเงินงบประมาณประจำปีจากมหาวิทยาลัย แต่หากไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยก็ไม่สามารถเลี้ยงตนเองได้ การเปิดบริการ เปิดทำการทุกวันจันทร์-วันศุกร์ เว้นวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์เปิดให้เข้าชมกรณี 10 คนขึ้นไป เวลาเปิดทำการ 8.30-16.30 น. อัตราค่าเข้าชมเด็กนักเรียน นักศึกษาอัตรา 10 บาท บุคคลทั่วไปอัตรา 20 บาท ชาวต่างชาติ เด็กอัตรา 50 บาท ผู้ใหญ่อัตรา 100 บาท ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ส่วนอำนวยการ ส่วนประชาสัมพันธ์ ที่จอดรถ ห้องน้ำ

การประชาสัมพันธ์ มี 2 ส่วนคือการประชาสัมพันธ์ทางตรง คือการเผยแพร่ผ่าน <https://www.mupabuu.com> <https://www.facebook.com> และเว็บไซต์สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี การประชาสัมพันธ์ทางอ้อมคือผ่านงานวิชาการของนิสิต นักศึกษา หรือนักวิชาการ เช่นจัดทำและเผยแพร่คลิปวิดีโอสื่อสารสนเทศต่าง ๆ โดยบุคลากรภายนอก

ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมีนิทรรศการถาวรที่ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความเป็นอยู่ ความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนชาวภาคตะวันออกเฉียงตั้งแต่อดีตถือเป็นทั้งศูนย์กลางการเรียนรู้แก่นักเรียนและชุมชน นับว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจ อีกทั้งสถานที่ตั้งยังเป็นทั้งสถานที่ทางการศึกษาและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดชลบุรี ดังนั้นทรัพยากรและแวดล้อมใกล้เคียงหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงจึงมีบทบาทและเกื้อหนุนให้แก่หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงได้ไม่ยาก การเข้าถึงสะดวก มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน

รูปแบบการดำเนินงานของการจัดแสดงของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

รูปแบบการจัดแสดง (Exhibition) ของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงพบว่า ส่วนการจัดแสดงถาวรตั้งอยู่บริเวณอาคารด้านหน้า ห้องนิทรรศการถาวรมีจำนวน 11 ส่วน ประกอบด้วยเขื่อนถ้ำบูรพาวันนี้ ตามรอยอารยธรรมแห่งบูรพาทิศ แหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียง แหล่งโบราณคดีหนองโนจังหวัดชลบุรี ประวัติศาสตร์โลกพนมดี จังหวัดชลบุรี วิธีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมบนแผ่นดินภาคตะวันออกเฉียงในยุคประวัติศาสตร์ก่อนสยามประเทศ เมืองโบราณสำคัญในยุคประวัติศาสตร์บนดินแดนบูรพาทิศ เมืองศรีมโหสถ อิทธิพลความเชื่อและศาสนาในเมืองศรีมโหสถ คนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออกเฉียง จิตรกรรมฝาผนังงานศิลปะอันทรงคุณค่า ลักษณะการจัดแสดงเป็นการใช้วัตถุจริง หุ่นจำลอง 3 มิติ จำลองโมเดลเสมือนจริง พร้อมบอร์ดคำบรรยายประกอบการจัดแสดง มีการใช้แสงสังเคราะห์ได้แก่ไฟนีออน เน้นวัตถุจัดแสดง มีการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการเรียนรู้ ได้แก่ เครื่องบรรยายภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีด้วยกัน 2 ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เครื่องฉายวีดีทัศน์ เครื่องบรรยายเสียง แต่โดยมากเทคโนโลยีเหล่านี้มักมีการชำรุดเสียหาย การจัดนิทรรศการหมุนเวียน คือ บริเวณอาคารด้านหลังการจัดนิทรรศการส่วนใหญ่มาจากหน่วยงานภายนอกทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม และคณะดนตรีและการแสดง

การศึกษาเพื่อหาแนวทางการขับเคลื่อนหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

การหาแนวทางการขับเคลื่อนหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมและงานพิพิธภัณฑ์มีจำนวน 5 ท่านดังนี้ ศาสตราจารย์กมล ทัศนัญชลี ศาสตราจารย์เดชา วราชนู ศาสตราจารย์สุชาติ เกาทอง อาจารย์ยมนัส แก้วบุชา และอาจารย์ธนากรณ์ อุดมศรี พบว่ามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเป็นทิศทางเดียวกัน คือ

พื้นที่ที่มีความโดดเด่นทั้งทางด้านสถาปัตยกรรม แวดล้อมและตำแหน่งที่ตั้ง การนำเสนอนิทรรศการถาวรมีเรื่องราวน่าสนใจเกี่ยวกับภูมิภาคตะวันออก แต่ยังมีข้อกังวลด้านพัฒนาการนำเสนอให้มีความทันสมัย ด้านเทคโนโลยี และยังนำเสนอแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนงานทางด้านกิจกรรมต่อเนื่อง ความร่วมมือกับชุมชน

ด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าชม จำนวนทั้งสิ้น 70 คน จากหัวข้อด้านการบริหารจัดการหอศิลปะ ด้านการนำเสนอวัตถุ ด้านผู้สื่อความหมาย ด้านกิจกรรม ด้านการประชาสัมพันธ์ มีเกณฑ์ความคิดเห็นด้านการนำเสนอวัตถุและนิทรรศการ การอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรม ดีมาก ส่วนด้านการบริหารจัดการหอศิลปะ ด้านผู้สื่อความ และด้านการประชาสัมพันธ์ อยู่ในเกณฑ์ดี และด้านกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง

การวิเคราะห์ศักยภาพของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกด้วยหลักการสื่อสารและปฏิบัติการ (Communication in theory and practice) และสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (ICOM: International Council of Museum) หลักการสื่อสารและปฏิบัติการ (Communication in theory and practice) มี 2 ลักษณะ คือ In house: พื้นที่ภายใน คือ อาคารประกอบด้วยนิทรรศการถาวร นิทรรศการหมุนเวียน หออัครศิลป์ หอโถงกลม ห้องประชุม ส่วนที่มีความสำคัญมากที่สุดคือนิทรรศการถาวรคือการนำเสนอวัตถุ การเล่าเรื่องผ่านนิทรรศการทั้ง 11 ส่วน และคลังวัตถุที่เก็บสะสมวัตถุทางศิลปะ งานจิตรกรรมของศิลปินแห่งชาติและศิลปินที่มีชื่อเสียงจำนวนหลายชิ้นยังคงถูกจัดเก็บในคลังวัตถุที่ยังไม่ถูกนำมาจัดแสดง และ Out reach: พื้นที่สำหรับผู้ชมที่อยู่ภายนอก มีช่องทาง <https://www.mupabuu.com> <https://www.facebook.com> และเว็บไซต์สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี และผ่านงานวิชาการจากบุคคลภายนอก แต่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการสำหรับผู้ชมภายนอกเท่าที่ควร

หลักการสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (ICOM: International Council of Museum) มี 3 ประเด็นดังนี้ คือ Conserve คือมีการอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรม เช่น มีการลงทะเบียนวัตถุให้เป็นปัจจุบัน ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมศิลปวัตถุงานจิตรกรรม 30 ชิ้น Display คือการนำเสนอวัตถุเรื่องราว สื่อความหมาย ด้านการนำเสนอศิลปวัตถุทั้ง 30 ชิ้น Interpret คือการสื่อความหมายทั้งข้อมูลและผู้เข้าชม การสื่อความหมายโดยเน้นการนำเสนอผ่านศิลปวัตถุทั้ง 30 ชิ้น มีการนำเสนอเรื่องราวการถ่ายทอดงานศิลปะและเรื่องราวตัวตนของศิลปิน

จากการศึกษาพบว่ามีข้อโดดเด่นและข้อกังวลของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกผ่านหลักการและแนวคิดต่าง ๆ ข้างต้นผู้วิจัยสามารถกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมผ่านการจัดทำ Issue Book ดังต่อไปนี้

แนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรม

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการรวบรวมข้อมูลของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยเห็นถึงข้อโดดเด่น ข้อกังวล และนำมาพัฒนาเป็นแนวทางการขับเคลื่อนผ่านการกำหนดกิจกรรม โดยใช้แบบจำลอง โมเดลปลาทุ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ Knowledge Vision (KV) เปรียบได้กับหัวปลา คือเป้าหมาย Knowledge Sharing (KS) เปรียบได้กับตัวปลา คือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ Knowledge Assets (KA) เปรียบได้กับหางปลา คือคลังความรู้ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้กับงานศิลปะและวัฒนธรรมของ หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือการจัดทำ Issue Book เพื่อใช้เป็นเครื่องมือกระบวนการ ขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมของหอศิลปะและ วัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทศวรรษใหม่ตามความเหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาให้เกิด ความรู้ ประโยชน์ต่อสาธารณชน มีแนวทางต่าง ๆ ดังนี้

การจัดทำทะเบียนวัตถุข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยรวบรวมผลงานจิตรกรรมจำนวน ทั้งสิ้น 30 ชิ้นมาจัดทำทะเบียนวัตถุและออกแบบบัตรทะเบียนวัตถุ และเผยแพร่ข้อมูลสู่ระบบ อิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ <https://www.google.com/intl/th/drive/> และสามารถสืบค้นผ่านการสแกน รหัสคิวอาร์โค้ด (QR code)

การนำเสนอสารสนเทศด้านข้อมูลสู่ E-museum ผู้วิจัยจัดการและพัฒนาฐานข้อมูลเดิม ของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและนำเผยแพร่ผ่านเพจ <https://www.facebook.com> โดยใช้ชื่อว่า E-Museum of great arts values พิพิธภัณฑ์อันทรงคุณค่า

การจัดแสดงนิทรรศการระดับชาติ จากการรวบรวมและจัดทำทะเบียนวัตถุผลงานศิลปะป็น แห่งชาติทั้ง 30 ชิ้นของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำมาพัฒนาและจัดแสดงนิทรรศการ ระดับชาติ Supreme of Thai artists รวบรวมประวัติ ผลงาน แนวคิดที่ถ่ายทอดผ่านผลงานศิลปะ และเผยแพร่ผ่านเพจ <https://www.facebook.com/E - Museum of great arts values>

การจัดแสดงนิทรรศการศิลปะดีเด่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่ามีกลุ่ม ศิลปินที่มีความโดดเด่นทางด้านงานศิลปะอันหลากหลาย ผู้วิจัยจึงหยิบยกกลุ่มศิลปินที่มีประวัติ แนวคิดและผลงานที่น่าสนใจรวบรวมเป็นนิทรรศการศิลปะดีเด่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Eastern artist: Renowned artworks เป็นกระบวนการหนึ่งของการสนับสนุนและขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือก (Alternative Activities) เป็นการเสริมสร้างกิจกรรม เรียนรู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เหมาะสมกับผู้ที่ยังมี นิทรรศการจึงเป็นที่มาของกิจกรรมการเรียนรู้ในส่วนที่ 12 เพิ่มเติมจากนิทรรศการหลักดังนี้

กิจกรรมการเรียนรู้ “ล่าสมบัติวัตถุโบราณ” เป็นการจำลองการขุดค้นซากโบราณวัตถุเพื่อสอดคล้องกับนิทรรศการหลักในส่วนที่ 5 ประวัติศาสตร์โลกพนมดี จังหวัดชลบุรี กิจกรรมการเรียนรู้ “ศิลปะบนผืนผ้า” เป็นกิจกรรมที่มีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมจากนิทรรศการหลักส่วนที่ 11 ห้องจิตรกรรมฝาผนัง งานศิลปะอันทรงคุณค่าและกิจกรรม “จักสาน ประสานวัฒนธรรม” เพื่อการเรียนรู้และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตและการทำมาหากินของอำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรีที่มีภูมิปัญญาและเอกลักษณ์โดดเด่นด้านการจักสาน

การนำเสนอการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ (Mobile Museum) เพื่อตอบสนองการเรียนรู้และวิถีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลง และการเข้าถึงผู้ชมจากพื้นที่ต่าง ๆ ผู้วิจัยนำเสนอพื้นที่ทางการศึกษา โรงเรียนสัทธิเบตตองเรือยุทธการซึ่งมีหอศิลป์ถ้ำนาวิเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์การก่อตั้งคือเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ผสมผสานทางด้านวิชาการและศิลปะ จึงนำเสนอนิทรรศการเคลื่อนที่ “เรื่องเล่าถ้ำบูรพา” คือการนำเอกลักษณ์ที่สำคัญบางพื้นที่หรือบางส่วนของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือและถ่ายทอดรวมถึงการเลือกจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือกมาประยุกต์ใช้กับนิทรรศการเคลื่อนที่ครั้งนี้รวมถึงการจัดตั้งกิจกรรมหนูน้อยภัณฑารักษ์ เพื่อการสร้างประสบการณ์กับการสวมบทบาทรับหน้าที่เป็นผู้สื่อความหมายของนิทรรศการ

ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อสนับสนุนงานทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม เป็นการนำเสนอแนวทางส่งเสริมความโดดเด่น ขจัดข้อห่วงใยและเพื่อการอนุรักษ์ สืบสาน ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่รู้จักของชุมชนและเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและขับเคลื่อนหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือรวมถึงศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยไม่ให้หยุดนิ่งและคงอยู่ต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารจัดการของหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญด้านศิลปะและวัฒนธรรมและพิพิธภัณฑ์ และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าชมหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยหลักการสื่อสารและปฏิบัติการ (Communication in theory and practice) และ สภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (ICOM: International Council of Museum) เพื่อให้เห็นว่าหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีข้อโดดเด่นและข้อห่วงใยในด้านใดบ้าง ซึ่งเป็นทิศทางการนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรมข้างต้นสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบข้อ โศดเด่นและข้อห่วงใย

หัวข้อ	ข้อโดดเด่น	ข้อห่วงใย
- ด้านการบริหารจัดการ	-	แผนงานการปฏิบัติผันแปรตามนโยบายของผู้บริหารงบประมาณ
- ด้านการนำเสนอวัตถุและนิทรรศการ	นิทรรศการถาวร 11 ส่วนถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของภูมิภาคตะวันออกเป็นการตระหนักถึงความสำคัญของพื้นที่ภาคตะวันออก	ความทันสมัยด้านเทคโนโลยีการนำเสนอนิทรรศการนิทรรศการหมุนเวียนขาดความเคลื่อนไหว
- ด้านการอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรมด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	ผลงานศิลป์แห่งชาติผลงานศิลป์ที่มีชื่อเสียงพื้นที่ทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพากว้างขวางเหมาะแก่การจัดกิจกรรมพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำบางแสน	การจัดเก็บวัตถุการจัดทำทะเบียนวัตถุการสร้างเครือข่ายระหว่างองค์กรทางการศึกษา ชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมภัณฑารักษ์
- ด้านผู้สื่อความหมายประจำแหล่ง ภัณฑารักษ์และเจ้าหน้าที่ประจำหอศิลปะ	-	
- ด้านกิจกรรม	-	กิจกรรมการเรียนรู้แบบทางเลือกที่สอดคล้องกับนิทรรศการถาวรนิทรรศการเคลื่อนที่
- ด้านการประชาสัมพันธ์	https://www.mupabuu.com การรับชมนิทรรศการ 360 องศา	การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพื่อต่อยอดการร่วมมือระหว่างองค์กรและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

การจัดการหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากแนวทางการขับเคลื่อนงานศิลป์และวัฒนธรรมเบื้องต้นมีข้อเสนอแนะดังนี้

การร่วมมือกับเครือข่ายทางการศึกษาและชุมชนแคว้นหรือพื้นที่จังหวัดชลบุรี รวมถึงพื้นที่ภายในภูมิภาคตะวันออกเฉียง องค์กรเหล่านี้มีประสิทธิภาพเพียงพอและสามารถสนับสนุน ทั้งด้านบุคลากรและฐานข้อมูล รวมถึงเวลานี้จังหวัดชลบุรีเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของ โครงการ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียง (EEC) จึงสามารถเป็นไปได้ในการร่วมมือกันระหว่างด้านเศรษฐกิจ และศิลปวัฒนธรรม และข้อสนับสนุนสำคัญคือด้านการท่องเที่ยว หอศิลป์และวัฒนธรรมภาค ตะวันออกมีพื้นที่ตั้งเป็นต่อทางการท่องเที่ยวและคงไม่ใช่เรื่องยากในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ หอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของ จังหวัดชลบุรีและภาคตะวันออกเฉียง

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ จันทวร. (2555). *การบริหารจัดการหอศิลป์ของรัฐในประเทศไทย, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาทฤษฎีศิลปะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- จิรา จงกล. (2532). *พิพิธภัณฑ์สถานวิทยา. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.*
- ชนิกานต์ โตแสงชัย. (2556). *แนวทางการจัดการหอศิลป์วัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการศิลปะและวัฒนธรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- ��ชวี ดิชฐ์แก้ว. (2552). *รูปแบบโครงสร้างของระบบประชาสัมพันธ์สำหรับพิพิธภัณฑ์ศิลปกรรมสมัยใหม่ (หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์). วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม, คณะศิลปกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- เนาวรัตน์ พลายน้อย. (2551). *เครื่องมือทางสังคมเพื่อการเรียนรู้ในบริบทเปลี่ยนผ่าน: ชุดความรู้ขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.*
- นเรนทร์ ปัญญา และสุวิภา จำปาวัลย์. (2556). *ความสำเร็จในกระบวนการจัดการพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจังหวัดลำพูน. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.*
- นิคม มุสิกคามะ, กุลพันธดา จันทร์โพธิ์ศรี และมนิรัตน์ ท้วมเจริญ,. (2521). *วิชาการพิพิธภัณฑ์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.*
- ประพนธ์ ผาสุขยี่ด และอภิสิทธิ์ กัมพลาวลี. (2550). *การจัดการความรู้ (KM) ฉบับขับเคลื่อน LO. กรุงเทพฯ: โยใหม่.*
- ผู้จัดการออนไลน์. (2560). *นำเสียดาย ศิลปินแห่งชาติทวงถามหางานศิลปะล้ำค่าที่ถูกทิ้งลืมในหอศิลป์ฯ ต่อ. เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/local/detail/9600000099256>*
- มนวิไล โรจนตันติ. (2556). *การสร้างสรรค์หน่วยเคลื่อนที่ของฐานความรู้นิทรรศการศิลปะ. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์, คณะศิลปกรรมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- มนัส แก้วบุชา. (2554). *เอกสารประกอบการสอนวิชาพิพิธภัณฑ์ศึกษาและการจัดการ. ชลบุรี: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.*

- เมืองชะคอตคอม. (ม.ป.ป.). *ประวัติและรางวัลเชิดชูเกียรติของ อ.จินดา เนื่องจำนงค์*. เข้าถึงได้จาก <https://muangcha.com/คนศิลปินปั้นแปดริ้ว/ประวัติและผลงาน/>
- ยศศักดิ์ โกไศยกานนท์. (2559). *กฎหมายคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นามิบุ๊คส์
พับลิเคชั่นส์.
- รุจิระ บุนนาค. (2556). *มรดกทางวัฒนธรรม*. เข้าถึงได้จาก <http://www.marutbunnag.com/article/407/>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2564). *ประวัติ จิระนันท์ พิตรปรีชา*. เข้าถึงได้จาก https://th.wikipedia.org/wiki/จิระนันท์_พิตรปรีชา
- ศรัญญา ประสพชิงชนะ. (2561). *แนวทางการปรับปรุงนิทรรศการ เรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ของ ในชุดนิทรรศการ ด้านศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก หอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออก มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารวิชาการ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 26(51), 226-252.*
- ศรีศักร วัลลิโภดม. (2547). *ความเป็นมนุษย์กับพัฒนาการทางสังคม-วัฒนธรรม. ใน ประเวศ วะสี (บรรณาธิการ), ธรรมชาติของสรรพสิ่ง การเข้าถึงความจริงทั้งหมด*. กรุงเทพฯ: กรีน-ปัญญาญาณ.
- สมาคมอิโคโมสไทย. (2550). *ร่างกฎบัตรอิโคโมสไทย ว่าด้วยการอนุรักษ์และบริหารจัดการโบราณสถานและมรดกวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง*. เข้าถึงได้จาก http://www.icomosthai.org/charters/icomosth%20charter_Draft09-2007.pdf
- สมาคมอิโคโมสไทย. (2554). *กฎบัตรประเทศไทยว่าด้วยการบริหารจัดการแหล่งมรดกวัฒนธรรม*. เข้าถึงได้จาก http://www.icomosthai.org/THcharter/63546_Charter_updated.pdf
- สยามรัฐออนไลน์. (2561). *จาก"หอคองคอเดีย"สู่พิพิธภัณฑ์ไทย*. เข้าถึงได้จาก <https://siamrath.co.th/n/46857>
- สามมิติ สุขบรรจง. (2560). *แนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์ร่วมสมัยในบริบทเมืองสร้างสรรค์และการเข้าสู่ประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย.
- सानันต์ ไพรัชญาจิตร. (2547). *การฟื้นฟูพลังชุมชนด้วยการจัดการทรัพยากรทางโบราณคดีและพิพิธภัณฑ์: แนวคิด วิธีการ และประสบการณ์จากจังหวัดน่าน*. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข.

- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2561). *E-Museum และ Museum Pool*
ผนึกกำลังส่งเสริมคุณค่าและสร้างเศรษฐกิจชุมชนด้วยพิพิธภัณฑสถานดิจิทัล. เข้าถึงได้จาก
<https://www.nectec.or.th/news/news-pr-news/tailue-emuseum.html>
- สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา. (ม.ป.ป.). *แผนผังอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยบูรพา*.
 เข้าถึงได้จาก <http://www.uniserv.buu.ac.th/contact.php>
- สุชาติ เกาทอง. (2545). "หอศิลปกรรมบูรพา" ความฝันกว่าสองทศวรรษ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรรณพ เหม่นแหลม. (2559). "มิวเซียมติดล้อ" จับโลกความรู้ใส่ตู้คอนเทนเนอร์. เข้าถึงได้จาก
<https://mgronline.com/onlinesection/detail/9590000068811>
- อุทัยทิพย์ รักรัตนาภรณ์. (2552). *การพัฒนาการเรียนรู้เพื่อการสร้างสุขภาวะเชิงพื้นที่*. กรุงเทพฯ:
 โครงการการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมเพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้และพัฒนา
 แนวทางขับเคลื่อนงานสร้างสุขในเขตพื้นที่ภาคกลาง คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Google Maps. (2564). *แผนที่ตั้งหอศิลปะวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. เข้าถึงได้จาก <https://www.google.com/maps/search/หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ+ชลบุรี/@13.2862617,100.9243758,17z?hl=th>

บุคลากรกรม

กมล ทศนาญชลี (ผู้ให้สัมภาษณ์), สัจจพร เกษตรสินธุ์ (ผู้สัมภาษณ์), ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมอัน
ดามัน จังหวัดกระบี่, เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2562.

จินดา เนื่องจำนงค์ (ผู้ให้สัมภาษณ์), สัจจพร เกษตรสินธุ์ (ผู้สัมภาษณ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏราช
นครินทร์, เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564.

เดชา วราชน (ผู้ให้สัมภาษณ์), สัจจพร เกษตรสินธุ์ (ผู้สัมภาษณ์), ตำบลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ
จังหวัดชลบุรี, เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2562.

ธนากรณ์ อุดมศรี (ผู้ให้สัมภาษณ์), สัจจพร เกษตรสินธุ์ (ผู้สัมภาษณ์), คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา, เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2562.

พิทักษ์ ปิยะพงษ์ (ผู้ให้สัมภาษณ์), สัจจพร เกษตรสินธุ์ (ผู้สัมภาษณ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏราช
นครินทร์, เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2564.

มนัส แก้วบุชา (ผู้ให้สัมภาษณ์), สัจจพร เกษตรสินธุ์ (ผู้สัมภาษณ์), คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา, เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2562.

รักษา ปิยะพงษ์ (ผู้ให้สัมภาษณ์), สัจจพร เกษตรสินธุ์ (ผู้สัมภาษณ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏราช
นครินทร์, เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2564.

สุชาติ เถาทอง (ผู้ให้สัมภาษณ์), สัจจพร เกษตรสินธุ์ (ผู้สัมภาษณ์), คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา, เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2563.

ภาคผนวก

383873741

BUU iThesis 60920172 thesis / recv: 30052564 14:06:44 / seq: 29

แบบสอบถามความพึงพอใจในการเยี่ยมชมหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ ชาย หญิง

สถานภาพ ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา

เหตุผลที่มาเยี่ยมชม ประชาชนทั่วไป อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ท่องเที่ยว เรียนรู้ด้วยตนเอง ศึกษา

ประกอบรายงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ ศึกษางาน

อบรม / ฝึกปฏิบัติ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ท่านทราบข้อมูลของพิพิธภัณฑ์จาก TV Website Facebook

QR Code E-museum หนังสือพิมพ์

เสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจในการเยี่ยมชมหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

ลำดับที่/ประเด็น	รายการประเมิน	ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1. การบริหารจัดการหอศิลปะ	- มีการดำเนินงานผ่านหลักเกณฑ์ของสภาพิพิธภัณฑ์สถานอย่างกว้างขวางอย่างน้อยเพียงใด					
	- มีคณะกรรมการ ชุมชน และมีส่วนร่วมทั้งที่เป็นคนในและคนนอก ผู้เชี่ยวชาญเพื่อมาบริหารและนำเสนอข้อมูลอย่างน้อยเพียงใด					
	- หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณและกิจกรรมในการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์อย่างน้อยเพียงใด					
	- มีการลงทะเบียนวัตถุ มีการจัดทำคลังสำรอง มีการสืบค้นได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย มากน้อยเพียงใด					
	- มีการออกสำรวจ ข้อมูล พร้อมด้วยบัญชีเดินท่ง บันทึกเสียง บันทึกภาพ ร่าง ผัง พื้นที่ มากน้อยเพียงใด					
2. การนำเสนอวัตถุและนิทรรศการ	- มีการนำเสนอประวัติของหอศิลปะและวัฒนธรรมเข้าใจได้ชัดเจนเพียงใด					
	- มีนิทรรศการถาวร นิทรรศการชั่วคราว นิทรรศการพิเศษอย่างเพียงพอเหมาะสม					
	- การสื่อความหมายสู่ผู้ชมด้วยการวางแนวคิดหลักเรื่องที่เกี่ยวข้อกับข้อมูลของวัตถุอย่างเหมาะสมเพียงใด					
	- ท่านได้รับความเพลิดเพลิน น่าสนใจในการเข้าชมหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงมากน้อยเพียงใด					
	- ความหลากหลายของวัตถุที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ภาคตะวันออกเฉียงชัดเจนเพียงใด					

ลำดับที่/ประเด็น	รายการประเมิน	ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
	- ความถูกต้อง เรียบร้อย การตกแต่งทั้งภายในและนอก หอศิลปะ มีความสมบูรณ์เพียงใด					
	- การจัดแสง สี ขนาดตัวอักษร ถ้อยคำ สื่อและความหมาย มีความเหมาะสมเพียงใด					
3. การอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรม	- มีการอนุรักษ์วัตถุทั้งภายในและภายนอก					
	- มีการเผยแพร่ วิธีการอนุรักษ์ที่เหมาะสมกับผู้สนใจให้เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์มากขึ้นเพียงใด					
	- มีการดูแลรักษาวัตถุและทรัพย์สินให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ ปลอดภัยทั้งตัววัตถุและการโจรกรรมมากขึ้นเพียงใด					
	- มีการข้อมูลไปพัฒนา ผลิตภัณฑ์หรือสร้างเพื่อชุมชน มากน้อยเพียงใด					
	- มีการแลกเปลี่ยนวัตถุ หรือให้ยืมกับหอศิลปะหรือพิพิธภัณฑ์อื่นอย่างเหมาะสมเพียงใด					
4. บรรยากาศและสภาพแวดล้อม	- มีห้องบรรยายสรุป ห้องประชุม จุดพักผ่อนไว้อย่างเหมาะสม					
	- มีความสะดวกสบายของเส้นทางเดินชม ซึ่งได้เรียบเรียงตามลำดับเนื้อหาเหมาะสมเพียงใด					
	- มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางเข้า ร้านค้า สุขาที่จอดรถ มีเพียงพอเหมาะสมเพียงใด					
	- มีเส้นทางสัญจรพิเศษของผู้ชรา ผู้พิการ เหมาะสมเพียงใด					
	- ความสะอาดเรียบร้อย ความร่มรื่นทั้งบริเวณภายในและนอกอาคารมีความเหมาะสมเพียงใด					
5. ผู้สื่อความหมายประจำแหล่งภัณฑารักษ์และเจ้าหน้าที่ประจำหอศิลปะ	- ฝ่ายต้อนรับ มีอารมณ์ยิ้มแย้มพร้อมบริการ ด้านนำชมเอกสาร การสืบค้นข้อมูลอย่างเหมาะสมเพียงใด					
	- มีการนำเสนอบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ และสามารถติดต่อได้มากขึ้นเพียงใด					
	- ความสุภาพเรียบร้อย การแต่งกาย และบุคลิกภาพ มีความเหมาะสมเพียงใด					
	- การใช้สื่อ เทคโนโลยี เพื่อนำเสนอและสื่อความหมาย มีความเหมาะสมเพียงใด					
	- การให้ความช่วยเหลือ แนะนำและการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมเพียงใด					
6. ด้านกิจกรรม	- มีกิจกรรมที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเหมาะสมเพียงใด					
	- มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย เพศ อายุเพื่อสอดคล้องกับกิจกรรมมากขึ้นเพียงใด					

ลำดับที่/ประเด็น	รายการประเมิน	ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
	- มีพิพิธภัณฑ์เคลื่อนที่สู่ผู้ชมภายนอกหรือไม่					
7. ด้านการประชาสัมพันธ์	- มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ขยายเครือข่ายกับหอศิลป์ หน่วยงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม สถานศึกษา อย่างเพียงพอเหมาะสมเพียงใด					
	- มีแผ่นพับ โบปัด วารสาร คู่มือเข้าชม แก์ผู้ชม อย่างเหมาะสมเพียงใด					
	- มีสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัย เช่น เพจ เฟสบุ๊ก คิวอาร์โค้ด (QR code) อีมีวเซียม (E-museum) สำหรับการชม					
	- มีการเตรียมการสำหรับผู้ชมจากกลุ่มอาเซียน ใ้มากน้อยเพียงใด					
	- ท่านคาดหวังจะเข้าร่วมกิจกรรมกับหอศิลป์และวัฒนธรรมมากน้อยเพียงใด					
	- ท่านจะแนะนำ ขยายความพึงพอใจแก่ผู้อื่นให้มาเยี่ยมชมอย่างสม่ำเสมอเพียงใด					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
 สัจจพร เกษตรสินธุ์
 นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม
 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 E-mail : Jahbuaplam@hotmail.com โทร : 0901288529

แบบสอบถามชุดนี้ผู้วิจัยพัฒนาและปรับปรุงเพิ่มเติมจากแนวคิดและรูปแบบของคุณนวลลล อุนุสิทธิ์ (2559)

แบบสัมภาษณ์

การจัดการ เป้าหมายและประเมินหอศิลปะ

หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความจริงของท่าน

โปรดตอบคำถามที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

โปรดกรณาคำตอบทุกข้อ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ - สกุล อายุ.....ปี

เพศ ชาย หญิง

ศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม

สถานภาพ ครู/อาจารย์ ประชาชนทั่วไป ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 คำถาม

1. ท่านมีความคิดอย่างไรกับการจัดตั้งหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าข้อโดดเด่นของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงคืออะไร

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าข้อกังวลของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงคืออะไร

.....

.....

.....

.....

383873741

4. ท่านมีแนวคิดกับการบริหารจัดการวัตถุของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้

.....
.....
.....
.....

5. ท่านมีแนวคิดกับการนำเสนอนิทรรศการถาวรของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้

.....
.....
.....
.....

6. ท่านมีแนวทางในการบริหารจัดการนิทรรศการอย่างไร

.....
.....
.....
.....

7. ท่านคิดว่าการจัดแสดงนิทรรศการมีประโยชน์อย่างไรในการจัดกิจกรรมของหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้

.....
.....
.....
.....

8. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางในการพัฒนาหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้

.....
.....
.....
.....

9. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางในการประชาสัมพันธ์หอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้

.....
.....
.....
.....

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 4 รายละเอียดของผู้ให้ข้อมูล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
นางสาวสังพร เกษตรสินธุ์
นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้วิจัย